

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กิติมา ปรีดีคิดก. "นวัตกรรมการศึกษา : ครูควรคิดตามหรือไม่." ศรีนครินทร์สาร 11 (ธันวาคม - พฤษภาคม 2518) : 27 - 28.

กิริติ ศรีวิเชียร. "หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521." หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 สุมิตร คุณานุกร, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร :
สารมวลชนจำกัด, 2520.

ก่อ สวัสดิพานิชย์. "เทคโนโลยีทางการศึกษา." ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมการ
และเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2517.

คณะกรรมการการศึกษา, สำนักงาน. "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการ
เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา." รายงานการวิจัยประสิทธิภาพ-
โรงเรียนประถมศึกษา, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี, 2520.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. "เทคโนโลยีทางการศึกษา." เอกสาร
ประกอบการสัมมนาปีการศึกษา 2512.

_____ . "เทคโนโลยีและนวัตกรรมจำเป็นต่อการศึกษาหรือไม่." เอกสารประกอบ
วิชาสัมมนาการศึกษา ภาคต้น, 2520.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "การกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม" ระบบสื่อการสอน.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "การปรับปรุงการสอนในมหาวิทยาลัยด้วยระบบสื่อการสอน."

ศรีนครินทร์วิโรฒ 11 (กันยายน 2518) : 4.

_____ . "แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบแผนการสอนสำหรับหลักสูตรประถมศึกษา." คุรุสาร เขต ๑ 21 (ธันวาคม 2518 - มกราคม 2519) : 20.

_____ . "บทบาทนวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา." ระบบสื่อ-การสอน กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

_____ . "มาสอนแบบศูนย์การเรียนรู้กันเถอะ." วิทยาสาร 29 (1 มีนาคม 2521) : 22.

ชวาล แพร์คุด. เทคนิคการวัดผล. พระนคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2509.

คำวิ บุญชู. "ปัญหาที่นักเรียนตกซ้ำชั้นในโรงเรียนประชาบาล." วิทยาสาร 24 (15 กุมภาพันธ์ 2516) : 31.

ทวีศักดิ์ กิจวิวัฒนาชัย. "เปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากชุดการสอนที่วิเคราะห์ระบบกับที่ไม่วิเคราะห์ระบบ." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

ทิสนา เทียนเสมอ. "กระบวนการเรียนรู้โดยการทำงานกลุ่ม." วารสารครุศาสตร์ (สิงหาคม - ตุลาคม 2515) : 32 - 33.

ทองเวียน อมรัชกุล. "ปัญหาประถมศึกษาที่น่าจะเร่งแก้ไข." วิทยาสาร 22 (8 มิถุนายน 2514) : 12.

นิพนธ์ สุขปรีย์. "บทนำนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา." นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2519.

_____. "ชุดการสอน." นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2519.

นิสิตปริญญาโทเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. "รายงานการสัมมนา : เทคโนโลยีและนวัตกรรมจำเป็นต่อการศึกษหรือไม่."
โฉมหน้าใหม่ของเทคโนโลยีกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2518.

บันลือ พลกะวัน. "ครูผู้สอน." แนวการสอนสำเร็จรูปคู่มือครู ป.2 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

บุญเรือง ศุภทรัพย์วงศ์. "การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

บุปผา สยามชัย. "การสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลางโดยวิธีวิเคราะห์ระบบ." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

"บทนำ : ฝรั่งกับหลักสูตรไทย." วิทยาสาร 24 (เมษายน 2516) : 11

ประคอง กรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

ประยัต จิระวรพงศ์. "การศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนประกอบหลักสูตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

ปรีชา ธรรมมา. "การพัฒนาหลักสูตรไทย." ประมวลบทบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519.

เป็รื่อง อุมท. "นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา." เอกสารประกอบการบรรยายการประชุมทางวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2517.

_____ . "ดูู่ทางในการนำเทคโนโลยีมาช่วยปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาในระดับประถมศึกษา." คุรุสารเชท 9 21 (สิงหาคม 2519) : 3.

ผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, สมาคม. การปฏิรูปการศึกษา : รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.

ไพบูลย์ เปานิด. "การศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

มนัส รัตนคิดถ กู เกิด. "กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต." วิทยาสาร. 2 (8 สิงหาคม 2519) : 18 -19.

บุพดี อธิรัตน์ปัญญา. "การสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชา-
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2519.

รัตนา ศิริพานิช. "เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา." เอกสารประกอบการ
บรรยาย เรื่องการตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ณ วิทยาลัยครูธนบุรี,
พฤศจิกายน 2517.

เรณู อินทรทัศน์. "การสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่
3 ให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง โดยใช้วิธี
วิเคราะห์ระบบ." ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถม-
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519

ละเมียด ลิ้มอักษร. "วิธีสอน." หลักการสอนในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.

วิจิตร ศรีสอาด. "เทคนิควิทยาการทางการศึกษา." ประมวลบทความเกี่ยวกับ-
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์-
คุรุสภา, 2517.

_____. "สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของประเทศไทย."
ศูนย์ศึกษา (พฤษภาคม 2512) : 4.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. คู่มือการใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2521.

ศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. "รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2503." วารสารการวิจัยการศึกษา (พฤษภาคม - สิงหาคม) : 1 - 6.

_____ . กรมวิชาการ. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, 2520.

_____ . กรมสามัญศึกษา. รายงานการวิจัย : ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตร. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.

_____ . กองการประถมศึกษา. "จำนวนนักเรียนประถมศึกษา 2515 - 2519." กรุงเทพมหานคร : กองการประถมศึกษา, 2519.

สงวน พิศดารศรี. "การศึกษาเบื้องต้น ความหวังใหม่ของการศึกษา." วิทยาสาร 24 (8 มิถุนายน 2516) : 12.

_____ . สนั่น อินทรประเสริฐ. "เทคโนโลยีทางการศึกษา." ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

_____ . สวัสดิ์ บุษปาคม. "นวัตกรรมและเทคโนโลยี." นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์กิจการพิมพ์, 2517.

_____ . สถาบันระหว่างชาติสำหรับการคนควาเรื่องเด็ก. รายงานการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509.

_____ . สมาน ซาคิยานนท์. "เทคโนโลยีทางการศึกษา." ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

สถิตย์ โชติกรณ์. "ช่องว่างระหว่างอุดมการณ์กับความจริงในโรงเรียนประชาบาล."

วิทยาสาร 24 (15 กุมภาพันธ์) : 31.

สาโรจน์ แพ่งยัง. "การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง." ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519.

สิปปนนท์ เกตุทัต. "บทบาทของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาการศึกษา." ใน ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

สุนันท์ ปัทมาคม. "ชุดการสอน." เอกสารประกอบการบรรยาย แผนกวิชาสังคมศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุภาพ วาดเขียน. วิธีวิจัยเชิงการทดลองทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

สมิทร คุณานุกร. "การกำหนดความมุ่งหมายในระดับโรงเรียน." หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

สมน อมรวิวัฒน์. "กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต." ใน หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ทฤษฎีและปฏิบัติ. สมิทร คุณานุกร; บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร : สารมิลลชน, 2520.;

_____ . "โฉมหน้าของหลักสูตรประถมศึกษาฉบับใหม่." ประชาศึกษา 27 (กุมภาพันธ์ 2519) : 15.

อรสา งามารี ปุกหุค. "คุยกับ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ เรื่องการสอนวิทยาศาสตร์แบบศูนย์การเรียน." วิทยาสาร 28 (15 กันยายน 2520) : 30.

ภาษาอังกฤษ

Best, John W. Research in Education. 2 nd ed. Englewood Cliffs,
New Jersey : Prentice -Hall Inc., 1970.

Brawley Oletha Daniels. " A Study of Evaluate the Effects of Using
Multimedia Instructional Modules to Teach Time -Telling to
Retarded Learners." In Dissertation Abstracts International.
Vol. 1, No. 7 (January 1975) : 4280.

Brown, James W. "Media -Packages." In A.V. Instruction Technology,
Media and Methods. New York : McGraw- Hill Book Co., 1973.

Brown, James W. "--- and in Future ?" In A.V. Instruction
Technology, Media and Methods. New York : McGraw -Hill
Book Co., 1973.

_____. "Priented Text and Reference Materials and Multi-Media
Packages." In A.V. Instruction Technology, Media and Methods.
New York : McGraw -Hill Book Co., 1973.

Dale, Edgar. Audio Visual Methods in Teaching. New York : Henry
Holt and Company, 1960.

Erickson, Carlten W. H. Administer Instructional Medio Program.
New York : The Macmillan Company, 1971.

Garrett, Henry E. Testing for Teachers. 2d ed. New York: American
Book Company, 1965.

Hass, Kenneth B. and Parker, Harry Q. Preparation and Use of A.V.
Aids. 3rd ed. New York : Prentic -Hill, 1955.

- Harper, Martha Jane Armstrong. "The Development and Evaluation of Multi-Media Self-Instruction Package in Beginning French of Tarent Country Junior College." In Dissertation Abstracts International. Vol. 32, No. 10 (April 1972) : 5669A.
- Howell, Bruce. "Learning Package in American Education." Educational Technology. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1973.
- Houston, Robert W. and Other. "Developing Instructional Modules." In A Modular System for Writing Modules, College of Education, University of Houston. Texas: Houston, 1972.
- Kapfer, Philip G. and Ovard, Glen F. "Learning Objective. Preparing and Using Individualized Learning Package for Ungraded Continuous Progress Education. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1971.
- Mccoleman, James Wesley. "Relationship between the Use of Learning Activity Package, Group Activities and the Preferences of Students toward the Social Studies Course." In Dissertation Abstracts International. Vol. 36, No. 1 (July 1975) : 109-A
- Shores, Louis. "Instructional Material." In An Instruction for Teachers. The Ronald Press, 1960.
- Smith, James E. "Learning Package in American Education." In Educational Technology. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1973.
- Standford, G. and Standford E.D. Learning Discussion Skills Through Games. New York : Citation Press, 1969.
- Tyler, John L. and Walford, Rex. Simulation in Classroom Harmands-worth : Penguin Book, 1972.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
วิธีคำนวณเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การหาความยากและอำนาจจำแนกของแบบสอบ โดยใช้เทคนิค 27 % คือแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ ได้นักเรียนกลุ่มละ 27 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน นับจำนวนนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ตอบถูกในแต่ละข้อของแบบสอบ แล้วคำนวณหาความยาก (P) และอำนาจจำแนก (D) โดยใช้สูตร¹

$$P = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L} \times 100$$

$$D = \frac{R_H - R_L}{N_H}$$

P = ระดับความยากของข้อสอบแต่ละข้อ

D = 0 อำนาจจำแนกของข้อแต่ละข้อ

R_H = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Henry E. Garrett, Testing for Teacher (2d ed., (New York: American Book Company, 1965), p. 237.

ตารางที่ 11 ระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบสอบวัดสัมฤทธิ์ผลการเรียน
จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	R _H	R _L	P	D
1	17	5	40	.44
2	15	4	35	.40
3	14	4	33	.37
4	16	6	40	.37
5	14	5	35	.33
6	15	2	40	.48
7	15	6	38	.33
8	14	5	35	.33
9	17	6	42	.40
10	14	4	33	.37
11	14	5	35	.33
12	15	3	33	.44
13	15	5	37	.37
14	16	5	38	.40
15	16	4	37	.44
16	16	4	37	.44
17	19	6	46	.48
18	18	5	42	.48
19	17	3	37	.51
20	16	2	33	.51

การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบสัมฤทธิผลทางการเรียน เรื่อง การขนส่ง
และการคมนาคมในชุมชน โดยใช้สูตร คูเคอร์ ริชาร์คสัน 21

$$\begin{aligned}
 r_{tb} &= \frac{n\sum t^2 - M(n-M)}{\sum t^2 \times (n-1)} \\
 r_{tt} &= \frac{\text{ความเที่ยงของแบบสอบ}}{\text{จำนวนข้อทดสอบ}} \\
 n &= \text{ค่าความแปรปรวนของแบบสอบ} \\
 \sum t^2 &= \text{คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบ} \\
 M &= \text{ค่าความแปรปรวนของแบบสอบ} \\
 r_{tt} &= \frac{n\sum t^2 - M(n-M)}{\sum t^2 \times (n-1)} \\
 &= \frac{30(23.53) - 16.88(30-16.88)}{23.53 \times (30-1)} \\
 &= \frac{705.9 - (16.88 \times 13.12)}{682.37} \\
 &= \frac{705.9 - 221.47}{682.37} \\
 &= \frac{484.43}{682.37} \\
 &= 0.707 \\
 &= 0.71
 \end{aligned}$$

แบบสอบสัมฤทธิผลการศึกษาเรื่องนี้มีค่าความเที่ยง = 0.71

การทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียน
และคะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยทดสอบค่าที่
จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{S_D^2}{n}}}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังเรียน

\bar{Y} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียน

S_D = ค่าความแปรปรวนของผลต่าง

n = จำนวนคนทั้งหมด

$$S_D^2 = \frac{\sum d^2}{n-1}$$

$$\sum d^2 = \sum D^2 - \left(\frac{\sum D}{n}\right)^2$$

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
จากชุดการสอน

$\sum D^2$ = ผลรวมกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนเรียน
และหลังเรียนจากชุดการสอน

n = จำนวนคนทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{1}{N} \left(\frac{\sum d^2}{D} \right)}} \\
 \bar{Y} &= \frac{180}{30} \\
 &= 6.2 \\
 \bar{X} &= \frac{441}{30} \\
 &= 14.7 \\
 S_D^2 &= \frac{\sum d^2}{n-1} \\
 \sum d^2 &= \sum D^2 - \frac{(\sum D)^2}{n} \\
 \sum d^2 &= 2197 - \frac{(255)^2}{30} \\
 &= 29.5 \\
 S_D^2 &= \frac{29.5}{29} \\
 &= 1.017 \\
 t &= \frac{14.7 - 6.2}{\sqrt{\frac{1}{30} (1.017)}} \\
 &= \frac{8.5}{.18} \\
 t &= 47.22^{**}
 \end{aligned}$$

ชั้นแห่งการเป็นอิสระเป็น $(n - 1)$ คือ $30 - 1 = 29$ ที่ระดับความมีนัย-
สำคัญ .01 df 29 มีค่า 2.76 ดังนั้นค่าที่คำนวณได้ $47.22 > 2.76$ ค่าเฉลี่ย
ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลัง เรียนจากชุดการสอนแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากขึ้นเมื่อเรียน
จากชุดการสอนนี้

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนเทศบาลบ้านโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

$$t = \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{1}{n} (S_D^2)}}$$

$$\bar{Y} = \frac{191}{30}$$

$$= 6.37$$

$$\bar{X} = \frac{447}{30}$$

$$= 14.9$$

$$S_D^2 = \frac{\sum d^2}{n-1}$$

$$\sum d^2 = \sum D^2 - \frac{(\sum D)^2}{n}$$

$$= 2216 - \frac{(256)^2}{30}$$

$$= 31.47$$

$$S_D = \frac{31.47}{29}$$

$$= 1.08$$

$$t = \frac{14.9 - 6.37}{\sqrt{\frac{1}{30} (1.08)}}$$

$$= 44.89^{**}$$

ขั้นแห่งความเป็นอิสระเป็น $(n-1)$ คือ $30-1 = 29$ ที่ระดับความมี
นัยสำคัญ .01 or 29 มีค่า 2.76 ดังนั้นค่า t คำนวณได้ $44.89 > 2.76$ ค่า
เฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากขึ้น
เมื่อเรียนจากชุดการสอนนี้

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนสาธิตน้ำทิพย์ กรุงเทพมหานคร

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{1}{N} (S_D^2)}} \\
 \bar{Y} &= \frac{248}{29} \\
 &= 8.52 \\
 \bar{X} &= \frac{493}{29} \\
 &= 17 \\
 S_D^2 &= \frac{\sum d^2}{n-1} \\
 \sum d^2 &= \frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{n} \\
 \sum d^2 &= \frac{2112 - \frac{(246)^2}{29}}{29} \\
 &= 25.24 \\
 S_D^2 &= \frac{25.24}{29-1} \\
 &= .90 \\
 t &= \frac{17-8.52}{\sqrt{\frac{1(.90)}{29}}} \\
 &= 47.11^{**}
 \end{aligned}$$

ขั้นแห่งความเป็นอิสระเป็น $(n-1)$ คือ $29-1 = 28$ ที่ระดับความมี
นัยสำคัญ .01 df 28 มีค่า 2.76 ดังนั้นค่าที่คำนวณได้ $47.11 > 2.76$
ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากขึ้นเมื่อ
เรียนจากชุดการสอนนี้

ค่า ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนสายน้ำทิพย์

$$t = \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{1}{N} (S_D^2)}}$$

$$\bar{Y} = \frac{228}{27}$$

$$= 8.44$$

$$\bar{X} = \frac{462}{27}$$

$$= 17.11$$

$$S_D^2 = \frac{\sum d^2}{n-1}$$

$$\sum d^2 = \sum D^2 - \frac{(\sum D)^2}{n} = 2062 - \frac{(234)^2}{27}$$

$$= 34$$

$$S_D^2 = \frac{34}{27-1} = 1.31$$

$$t = \frac{17.11 - 8.44}{\sqrt{\frac{1}{27} (1.31)}}$$

$$t = 39.41 **$$

ขั้นแห่งความเป็นอิสระเป็น $(n - 1)$ คือ $27 - 1 = 26$ ที่ระดับ

ความมีนัยสำคัญ .01 df 26 มีค่า 2.78 ดังนั้นค่าที่คำนวณได้ $39.41 > 2.78$
ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมากขึ้นเมื่อ
เรียนจากชุดการสอนนี้

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียนชั้น
 ประถมปีที่ 2 ก โรงเรียนศรีแก้วอนุกุล จังหวัดลพบุรี

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{1}{N} (S_D^2)}} \\
 \bar{Y} &= \frac{213}{30} \\
 &= 7.1 \\
 \bar{X} &= \frac{480}{30} \\
 &= 16 \\
 S_D^2 &= \frac{\sum d^2}{n-1} \\
 \sum d^2 &= \sum D^2 - \frac{(\sum D)^2}{n} = 2411 - \frac{(267)^2}{30} \\
 &= 34.7 \\
 S_D^2 &= \frac{34.7}{30-1} \\
 &= 1.19 \\
 t &= \frac{16-7.1}{\sqrt{\frac{1}{30} (1.19)}} \\
 t &= 44.50 **
 \end{aligned}$$

ขั้นแห่งความเป็นอิสระเป็น $(n-1)$ คือ $30-1 = 29$ ที่ระดับความมี
 นัยสำคัญ .01 df 29 มีค่า 2.76 ดังนั้นค่า t ที่คำนวณได้ $44.50 > 2.76$ ค่า
 เฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงขึ้นเมื่อเรียนจาก
 ชุดการสอนนี้

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียนชั้น
 ประถมปีที่ 2 ช โรงเรียนศรีแก้วอนุกุล จังหวัดลพบุรี

$$t = \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{\sqrt{\frac{1}{n} (S_D^2)}}$$

$$\bar{Y} = \frac{215}{30}$$

$$= 7.17$$

$$\bar{X} = \frac{480}{30}$$

$$= 16$$

$$S_D^2 = \frac{\sum d^2}{n-1}$$

$$\sum d^2 = \frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{n}$$

$$= \frac{2375 - \frac{(265)^2}{30}}$$

$$= 34.17$$

$$S_D^2 = \frac{34.17}{30-1}$$

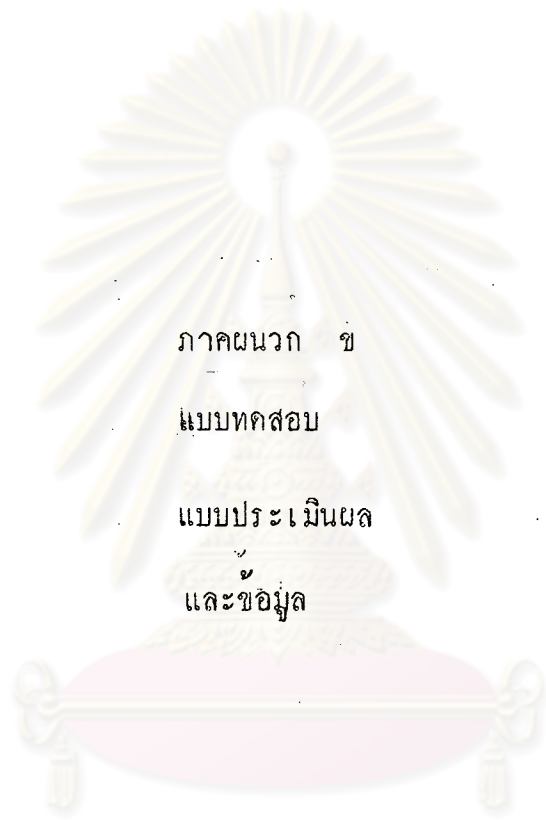
$$= 1.18$$

$$t = \frac{16-7.17}{\sqrt{\frac{1}{30} (1.18)}}$$

$$= 44.15^{**}$$

ชั้นแห่งความเป็นอิสระเป็น $(n - 1)$ คือ $30 - 1 = 29$ ที่ระดับความมี

นัยสำคัญ .01 df 29 มีค่า 2.76 ดังนั้นค่า t ที่คำนวณได้ $47.22 > 2.76$
 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนจากชุดการสอนแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้น
 เมื่อเรียนจากชุดการสอนนี้

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบ

แบบประเมินผล

และข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อสอบประกอบชุดกำรสอน
เรื่อง การขนส่งและการคมนาคมในชุมชน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

จงเขียนเครื่องหมาย X ทับลงบนตัวอักษรหนาข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษ

คำตอบ

๑. ข้อใดจัดว่าเป็นการเดินทาง
 - ก. ลุงชมชัยนำชาวโพลไปขายที่ตลาด
 - ข. อาเคชนั่งรถไปตลาด
 - ค. นาชั้นนำผักไปขายที่ตลาด
 - ง. ถูกทั้ง ๓ ข้อ
๒. "ลุงทองเป็นชาวนา ลุงทองนำข้าวไปขายที่โรงสี" ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงอะไร
 - ก. การเดินทาง
 - ข. การสื่อสาร
 - ค. การขนส่ง
 - ง. การเดินทางและการขนส่ง
๓. ข้อใดจัดว่าเป็นการสื่อสาร
 - ก. นอຍไปเยี่ยมคุณปู่คุณย่าที่อยุธยา
 - ข. นอຍเขียนจดหมายลาปวยสงคุณครู
 - ค. นอຍนำผักไปขายที่ตลาด
 - ง. นอຍไปโรงเรียน

๔. การคมนาคมหมายถึงอะไร
- การเดินทางและการสื่อสาร
 - การเดินทางและการขนส่ง
 - การขนส่งและการสื่อสาร
 - การเดินทาง การขนส่ง และการสื่อสาร
๕. ในการเดินทางระยะไกลๆ เรานิยมใช้เส้นทางใด
- ทางบกและทางอากาศ
 - ทางน้ำและทางอากาศ
 - ทางบกและทางน้ำ
 - ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
๖. "บ้านของมาตีอยู่ในสวนริมลำคลอง ทุกเช้ามาตีจะเดินไปโรงเรียน สวนแม่จะนำผลไม้ใส่เรือไปขาย" ข้อความนี้แสดงว่าครอบครัวของมาตีใช้เส้นทางใดในการคมนาคม
- ทางน้ำ
 - ทางบก
 - ทางบกและทางอากาศ
 - ทางบกและทางน้ำ
๗. ภายในชุมชนใหญ่ที่มีคนอยู่มาก เพื่อความสะดวกในการติดต่อกัน เรานิยมใช้เส้นทางใดในการคมนาคม
- ทางบก
 - ทางน้ำ
 - ทางอากาศ
 - ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

๘. ข้อใดที่เป็นพาหนะที่ใช้ในการคมนาคมทางบก

ก. รถยนต์ เรือยนต์ รถไฟ

ข. รถไฟ เกวียน รถยนต์

ค. รถจักรยานยนต์ เรือยนต์ รถยนต์

ง. รถเมล์ เรือเมล์ รถไฟ

๙. ข้อใดเป็นพาหนะที่นิยมใช้ในการคมนาคมทางน้ำ

ก. เรือยนต์ เรือบิน เรือกลไฟ

ข. เรือยนต์ เรือเมล์ รถเมล์

ค. เรือแจว เรือยนต์ เรือบิน

ง. เรือพาย เรือเดินสมุทร เรือยนต์

๑๐. "คุณพ่อขับรถพาเราไปเยี่ยมคุณลุง เมื่อถึงท่าเรือคุณพ่อนำรถไปฝากไว้ที่แห่งหนึ่ง และพาคำนั่งเรือไปจนถึงบ้านคุณลุง"

มีพาหนะใดบ้างที่คำใช้ในการเดินทาง

ก. รถจักรยาน รถยนต์

ข. รถยนต์ เรือ

ค. เรือยนต์ รถไฟ

ง. รถไฟ เรือพาย

๑๑. "นิมนั่งเรือไปเที่ยวกับคุณพ่อคุณแม่ นิมนั่งชอบนึ่งเอาเท้าแช่น้ำขณะเรือกำลังแล่น" นิยมทำเช่นนี้แสดงถึงอะไร

ก. นิยมปฏิบัติตนได้ถูกต้องในการเดินทาง

ข. นิยมช่วยทำให้เรือแล่นไคเร็วขึ้น

ค. นิยมทำให้เรือไม่โคลงเคลง

ง. นิยมอาจทำให้เรือล่มไค

๑๒. สัญญาณไฟจราจรสีแดง แสดงให้เราทราบถึงอะไร
- ไฟรถหยุด เราเดินข้ามถนนได้
 - ไฟรถเตรียมหยุด เราเตรียมข้ามถนน
 - ไฟรถแดงได้ เราเดินข้ามถนนไม่ได้
 - ถูกทั้งข้อ ข และข้อ ค
๑๓. สัญญาณไฟจราจรสีเขียว แสดงให้เราทราบถึงอะไร
- ไฟรถหยุด เราเดินข้ามถนนได้
 - ไฟรถเตรียมหยุด เราเตรียมข้ามถนน
 - ไฟรถแดงได้ เรายังข้ามถนนไม่ได้
 - ถูกทุกข้อ
๑๔. สัญญาณไฟจราจรสีเหลือง แสดงให้เราทราบถึงอะไร
- ไฟรถหยุด เราข้ามถนนได้
 - ไฟรถเตรียมหยุด เราเตรียมข้ามถนน
 - ไฟรถแดงได้ เรายังข้ามถนนไม่ได้
 - ถูกทุกข้อ
๑๕. วันหนึ่งสุชาป่วย สุชาต้องการส่งข่าวให้คุณครูทราบโดยเร็วที่สุด สุชาควรทำอย่างไร
- ส่งโทรเลขถึงคุณครู
 - ส่งจดหมายโดยฝากเพื่อนมาให้คุณครู
 - ส่งจดหมายทางไปรษณีย์มาให้คุณครู
 - ถูกทุกข้อ

๑๖. คุณพ่อมีข่าวที่ตองบอกให้คุณลุงที่อยู่ต่างจังหวัดรู้โดยเร็วที่สุด
คุณพ่อควรทำอย่างไร
- ประกาศทางหนังสือพิมพ์
 - ส่งโทรเลขด่วน
 - ประกาศข่าวทางวิทยุ
 - ส่งจดหมายด่วน
๑๗. การส่งข่าวที่สามารถพูดโต้ตอบกันได้คือการส่งข่าวทางใด
- ทางโทรเลข
 - ทางโทรศัพท์
 - ทางจดหมาย
 - ถูกทั้ง ๓ ข้อ
๑๘. ถ้าเราต้องการส่งของที่มีน้ำหนักมาก ไปให้ถึงผู้รับได้เร็ว
เราควรส่งของทางใด
- ทางบก
 - ทางน้ำ
 - ทางอากาศ
 - ทางบกและทางอากาศ
๑๙. ถ้าเราต้องการส่งของที่เสียเงินน้อย เราควรส่งของทางใด
- ทางบก
 - ทางน้ำ
 - ทางอากาศ
 - ทางบกและทางน้ำ

๒๐. การขนส่งทางใดที่เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด

- ก. ทางบก
- ข. ทางน้ำ
- ค. ทางอากาศ
- ง. ทั้งทางบกและทางอากาศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ.....
 ชั้น.....
 โรงเรียน.....

กระดาษคำตอบ

จงเขียนเครื่องหมาย X ลงบนตัวอักษรหน้าข้อที่ถูก

๑.	ก	ข	ค	ง
๒.	ก	ข	ค	ง
๓.	ก	ข	ค	ง
๔.	ก	ข	ค	ง
๕.	ก	ข	ค	ง
๖.	ก	ข	ค	ง
๗.	ก	ข	ค	ง
๘.	ก	ข	ค	ง
๙.	ก	ข	ค	ง
๑๐.	ก	ข	ค	ง
๑๑.	ก	ข	ค	ง
๑๒.	ก	ข	ค	ง
๑๓.	ก	ข	ค	ง
๑๔.	ก	ข	ค	ง
๑๕.	ก	ข	ค	ง
๑๖.	ก	ข	ค	ง
๑๗.	ก	ข	ค	ง
๑๘.	ก	ข	ค	ง
๑๙.	ก	ข	ค	ง
๒๐.	ก	ข	ค	ง

แบบประเมินผลชุดการสอน
สำหรับครู

- คำแนะนำ ในการประเมินผลชุดการสอนผู้ประเมินผลโปรดปฏิบัติดังต่อไปนี้
- 1 ให้ทำแบบประเมินผล หลังจากสอนจบในแต่ละหน่วย
 - 2 สำหรับชุดการสอนในหน่วยที่ 3,4,6 และ 7 จะมีหัวข้อในคู่มือครู ไม่ครบตามเกณฑ์ประเมินผลที่กำหนดไว้นี้ ก็ไม่ต้องทำให้เว้นว่างไว้
 - 3 ในการให้คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน	=	มากที่สุด
4 คะแนน	≠	มาก
3 คะแนน	=	ปานกลาง
2 คะแนน	=	น้อย
1 คะแนน	=	น้อยที่สุด

คำสั่ง โปรดเขียนคะแนนตามที่ท่านเห็นเหมาะสม

เกณฑ์การประเมินผล	คะแนน เต็ม	ชุดการสอนหน่วยที่							หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	6	7	
1. คู่มือครู ซึ่งประกอบด้วย	145								
1.1 จุดมุ่งหมาย	20								
ก. ชัดเจน	5								
ข. สามารถประเมินผลได้	5								
ค. ระบุพฤติกรรมด้านความรู้ความจำไว้อย่างเหมาะสม	5								
ง. ระบุพฤติกรรมด้านทักษะและการนำไปใช้ได้เหมาะสม	5								

เกณฑ์การประเมินผล	คะแนน เต็ม	ชุดการสอนหน่วยที่							หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	6	7	
1.7 <u>สื่อการสอน</u>	20								
ก. เหมาะกับบทเรียน	5								
ข. เหมาะกับวัยของผู้เรียน	5								
ค. ได้รับความสนใจของเด็ก	5								
ง. ความพอดีของสื่อการสอน	5								
1.8 <u>บทเรียน</u>	15								
ก. ภาษาเหมาะกับวัยของผู้เรียน	5								
ข. ภาพประกอบเหมาะกับบทเรียน	5								
ค. เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้	5								
1.9 <u>แบบฝึกหัด</u>	25								
ก. ตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้	5								
ข. จำนวนข้อของแบบฝึกหัด	5								
ค. ส่งเสริมด้านความรู้ความจำ	5								
ง. ส่งเสริมด้านทักษะการนำไปใช้	5								
จ. ส่งเสริมด้านทัศนคติ	5								

คำสั่ง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านต้องการ

เกณฑ์การประเมินผล	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<u>ความคิดเห็นในการใช้ชุดการสอน</u>					
1. ช่วยประหยัดเวลาในการ เตรียมการสอน					
2. ได้รับความสะดวกสบาย ในการใช้ชุดการสอน					
3. มีความพอใจที่ได้ใช้ชุดการสอนนี้					
4. ทำให้มีเวลาทำงานด้านอื่นมากขึ้น					
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน ดีขึ้น					
6. ผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้น					
7. สามารถนำไปใช้สอนได้กับ โรงเรียนทุกแห่ง					
8. ควรมีการทำชุดการสอนวิชาอื่นๆ สำหรับครู					

คำแนะนำ

.....

.....

.....

ตารางที่ 12 คะแนนสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1
โรงเรียนเทศบาลบ้านโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
1	4	12	8	64
2	4	14	10	100
3	5	13	8	64
4	4	12	8	64
5	7	16	9	81
6	6	15	9	81
7	7	17	10	100
8	7	16	9	81
9	6	16	10	100
10	5	15	10	100
11	6	14	8	64
12	5	14	9	81
13	7	15	8	64
14	7	14	7	49
15	6	12	6	36
16	6	15	9	81
17	5	13	8	64
18	8	17	9	81
19	7	16	9	81
20	6	13	7	49
21	5	14	9	81
22	5	13	8	64
23	6	14	8	64

ตารางที่ 12 (ต่อ)

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
24	6	14	8	64
25	7	16	9	81
26	8	16	8	64
27	9	18	9	81
28	7	15	8	64
29	8	15	7	49
30	7	17	10	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 คะแนนสอบก่อนและหลังการเรียนด้วยชุดการสอน นักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 2/3 โรงเรียนเทศบาลบ้านโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
1	5	15	10	100
2	5	13	8	64
3	6	15	9	81
4	10	17	7	49
5	6	14	8	64
6	8	17	9	81
7	5	14	9	81
8	6	15	9	81
9	5	15	10	100
10	5	15	10	100
11	6	15	9	81
12	4	13	9	81
13	7	17	10	100
14	7	16	9	81
15	6	13	7	49
16	7	17	10	100
17	8	16	8	64
18	7	14	7	49
19	4	12	8	64
20	9	18	9	81
21	6	15	9	81
22	4	12	8	64
23	4	13	9	81

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
24	7	15	8	64
25	6	12	6	36
26	7	16	9	81
27	6	13	7	49
28	7	15	8	64
29	8	17	9	81
30	10	18	8	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 คะแนนสอบก่อนและหลังการเรียนด้วยชุดการสอน นักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 2/1 โรงเรียนสายน้ำทิพย์

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
1	5	12	7	49
2	7	15	8	64
3	7	17	10	100
4	9	17	8	64
5	8	17	9	81
6	9	17	8	64
7	8	18	10	100
8	9	18	9	81
9	8	16	8	64
10	7	17	10	100
11	7	16	9	81
12	9	16	7	49
13	9	18	9	81
14	10	17	7	49
15	9	18	9	81
16	6	13	7	49
17	9	18	9	81
18	12	20	8	64
19	10	18	8	64
20	10	19	9	81
21	8	16	8	64
22	8	17	9	81
23	10	18	8	64
24	11	18	7	49
25	9	18	9	81
26	8	18	10	100
27	9	18	9	81
28	9	17	8	64
29	7	16	9	81

ตารางที่ 15 คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนค่ายชุดการสอน นักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 2/2 โรงเรียนสาธิตน้ำทิพย์

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
1	4	12	8	64
2	7	15	8	64
3	9	17	8	64
4	8	18	10	100
5	7	17	10	100
6	7	18	11	121
7	8	16	8	64
8	8	15	7	49
9	7	18	11	121
10	9	17	8	64
11	6	14	8	64
12	8	18	10	100
13	7	15	8	64
14	9	18	9	81
15	10	19	9	81
16	10	18	8	64
17	11	19	8	64
18	10	18	8	64
19	9	18	9	81
20	8	18	10	100
21	7	17	10	100
22	9	18	9	81
23	9	16	7	49
24	10	19	9	81
25	10	18	8	64
26	12	20	8	64
27	9	16	7	49

ตารางที่ 16 คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน นักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 2.ก โรงเรียนศรีแก้วอนุกุล จังหวัดลพบุรี

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
1	7	16	9	81
2	6	13	7	49
3	9	19	10	100
4	5	15	10	100
5	5	14	9	81
6	9	18	9	81
7	8	17	9	81
8	7	17	10	100
9	6	13	7	49
10	10	19	9	81
11	9	18	9	81
12	8	17	9	81
13	9	18	9	81
14	6	12	6	36
15	7	15	8	64
16	4	12	8	64
17	8	18	10	100
18	10	19	9	81
19	7	16	9	81
20	8	17	9	81
21	6	17	11	121
22	7	16	9	81
23	8	16	8	64

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
24	9	18	9	81
25	7	17	10	100
26	7	18	9	81
27	6	15	9	81
28	6	14	8	64
29	5	14	9	81
30	4	12	8	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

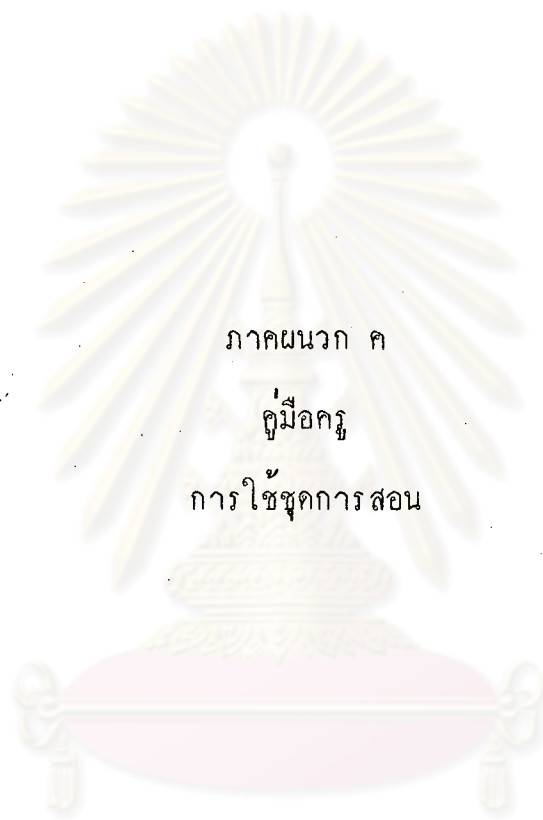
ตารางที่ 17 คะแนนสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน นักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 2 ข. โรงเรียนศรีแก้วอนุกุล จังหวัดลพบุรี

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
1	7	16	9	81
2	7	15	8	64
3	8	17	9	81
4	8	16	8	64
5	6	16	10	100
6	10	19	9	81
7	7	14	7	49
8	5	14	9	81
9	4	12	8	64
10	5	13	8	64
11	10	18	8	64
12	9	18	9	81
13	8	16	8	64
14	9	18	9	81
15	5	13	8	64
16	4	12	8	64
17	6	13	7	49
18	7	17	10	100
19	8	18	10	100
20	9	18	9	81
21	7	17	10	100
22	5	14	9	81
23	7	18	11	121

ตารางที่ 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	D	D ²
24	8	15	7	49
25	7	18	11	121
26	5	14	9	81
27	6	16	10	100
28	10	19	9	81
29	9	17	8	64
30	9	19	10	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
คู่มือครู
การใช้ชุดการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือครู

การใช้ชุดการสอนหน่วยที่ ๑

ครูผู้ใช้ชุดการสอนไปรคปฏิบัติดังนี้

1. อ่านคู่มือฉบับนี้ เพื่อจะได้เตรียมบทเรียน สื่อการสอนไว้ล่วงหน้าให้ครบ
2. ควรอ่านชุดการสอนที่เป็นบทเรียนและแบบฝึกหัดล่วงหน้า
3. ควรสำรวจสื่อการสอนที่จัดไว้เป็นชุด ๆ ให้พร้อมทุกครั้ง
4. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอนและปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
5. ในการทำแบบฝึกหัด พยายามให้นักเรียนได้ทำทุกข้อ
6. เมื่อสอนเสร็จ ไปรคเก็บสื่อการสอนไว้ตามของเดิมที่กำหนดไว้
7. เวลาที่ใช้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนหน่วยที่ 1

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการสอนแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

ก. จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. นักเรียนอ่านคำ "กจรคมนาคม" ได้ถูกต้องตามความนิยม
2. นักเรียนอภิปรายถึงความหมายของการคมนาคมได้
3. นักเรียนบอกถึงความสำคัญของการคมนาคมได้
4. นักเรียนบอกเส้นทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทางได้
5. นักเรียนตอบคำถามในแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 7 ข้อจาก 10 ข้อ

ข. จุดมุ่งหมายด้านคุณลักษณะนิสัย

1. การทำงานกลุ่ม
2. ความสามัคคี

2. ความคิดรวบยอด

ในแต่ละชุมชน จำเป็นต้องมีการเดินทางไปมาติดต่อกันอยู่เสมอ จึงมีการสร้างเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทาง

3. เนื้อหา

การคมนาคมหมายถึง การเดินทางไปมา การติดต่อกับและการขนส่งจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง การคมนาคมอาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- ก. การเดินทางไปมาติดต่อกับ และการขนส่ง
- ข. การติดต่อสื่อสาร

ประเทศไทยมีการติดต่อกันได้ 3 ทาง คือ

1. ทางบก
2. ทางน้ำ
3. ทางอากาศ

ทางบก ได้แก่ การเดินทางด้วยเท้า เกรวียน ม้า จักรยาน จักรยานยนต์
รถยนต์ รถไฟ

ทางน้ำ ได้แก่ การเดินทางด้วยเรือพาย เรือแจว เรือยนต์

ทางอากาศ ได้แก่ การเดินทางด้วยเครื่องบิน

ชุมชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง มักจะใช้เรือเป็นพาหนะ
ในการไปมาติดต่อกัน

ส่วนชุมชนที่มีได้ตั้งอยู่ริมฝั่งน้ำและยังไม่มีถนนใหญ่เข้าไปถึง จำเป็นต้องเดิน
ด้วยเท้า เกรวียน รถจักรยาน หรือรถจักรยานยนต์

4. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ในการสอนครูผู้ใช้ชุด
การสอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงช่วงความสนใจและ
สภาพความต้องการ ตลอดจนวัยของผู้เรียน

สำหรับแผนการสอนหน่วยที่ 1 นี้ เพื่อสอนให้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้
จึงจัดกิจกรรมการสอนทั้งหมด 5 กิจกรรม ใช้เวลา 3 คาบ หรือ 60 นาที ครูผู้
สอนอาจจะใช้กิจกรรมการสอนทั้ง 5 กิจกรรม สอนเสร็จภายใน 3 คาบติดต่อกัน
หรืออาจจะแบ่งเวลาสอนเป็นคาบ ๆ ดังนี้ คือ

- คาบที่ 1 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1
- คาบที่ 2 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 2 และ 3
- คาบที่ 3 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 4 และ 5

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ในแผนการสอนหน่วยนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการสอน 5 กิจกรรม คือ

- 5.1 การเล่นเกม "ตอภาพ"
- 5.2 การอ่านนิทานเรื่อง " การเดินทางของชัย"
- 5.3 การร้องเพลง "การคมนาคม"
- 5.4 การอ่านบทเรียน
- 5.5 ทำแบบฝึกหัด

ในแต่ละกิจกรรมได้กำหนดรายละเอียดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน เมื่อได้ศึกษากิจกรรมนี้แล้วก็สามารถนำไปใช้สอนได้ รายละเอียดของกิจกรรมมีดังนี้ คือ

กิจกรรมที่ 1

การเล่นเกม "ตอภาพ"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้จบแล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังนี้

1. สามารถอ่านคำ "การคมนาคม" ได้ถูกต้อง
2. สามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของการคมนาคมได้
3. รู้จักทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม
2. ครูอธิบายกติกาการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ แล้วให้หัวหน้าหมู่มารับอุปกรณ์การเล่นจากครู (ดูรายละเอียดในช่อง 1.1.6)

3. เมื่อนักเรียนต่อภาพเสร็จ ให้หมู่ที่ 1 อ่านคำที่ปรากฏบนภาพพร้อมกัน และให้ตัวแทนหมู่ออกมาขึ้นหน้าใช้ ชูภาพให้เพื่อน ๆ ดู และให้นักเรียนทุกคนอ่านพร้อมกัน.(การคมนาคม อ่านว่า กาน-คะ-มะ-นา-คม)
4. ให้นักเรียนหมู่ที่ 2,3,4 และ 5 ปฏิบัติเช่นเดียวกับหมู่ที่ 1
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและความสำคัญของการคมนาคม
6. ให้ตัวแทนแต่ละหมู่ยื่นเข้าแถวตามลำดับกลุ่ม และชูภาพให้เพื่อน ๆ อ่านพร้อมกัน โดยเรียงลำดับดังนี้

คำแนะนำ

1. การแบ่งกลุ่ม ให้ครูเป็นผู้แบ่งตามความเหมาะสม เมื่อแบ่งแล้วให้ตั้งชื่อกลุ่มตามความสนใจ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้า 1 คน เพื่อทำหน้าที่ แจกและรวบรวมอุปกรณ์
2. กติกาการเล่นเกมที่คำอธิบายสื่อการสอนในข้อ 7
3. ภาพต่อของแต่ละหมู่จะอยู่ในช่อง 1.1 ภายในช่องนี้จะมีช่องเล็ก 5 ช่อง คือ
 - ช่องที่ 1.1.1 ภาพรถไฟ (การคมนาคม)
 - ช่องที่ 1.1.2 ภาพเรือ (หมายถึง)
 - ช่องที่ 1.1.3 ภาพรถยนต์(การเดินทาง)
 - ช่องที่ 1.1.4 ภาพเกวียน(การขนส่ง)
 - ช่องที่ 1.1.5 ภาพเครื่องบิน(การสื่อสาร)
 - ช่องที่ 1.1.6 กติกาการเล่นเกม

4. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 5 นั้น ครูอาจดำเนินการอภิปรายโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้ คือ

- ก. เวลาที่นักเรียนไปเที่ยวนักเรียนไปอย่างไร (เดิน, นั่งรถ ฯลฯ)
- ข. เมื่อเข้านักเรียนมาโรงเรียนอย่างไร (เดิน, นั่งรถ ฯลฯ)
- ค. การที่นักเรียนมาโรงเรียนหรือไปเที่ยว ถ้าเราไม่พูดว่า การไปการมา เราจะใช้คำว่าอะไรดี ที่สั้น ๆ ที่แทนการไปการมาได้ (การเดินทาง)
- ง. นักเรียนคิดว่าโต๊ะที่เรานั่งเรียนอยู่นี้ มาจากไหน (จากโรงงาน, จากร้าน)
- จ. โต๊ะเหล่านี้นำมาได้อย่างไร (ใส่รถยนต์บรรทุกมา)
- ฉ. การนำโต๊ะจากโรงงานมาส่งที่โรงเรียน เราเรียกว่าอะไร (การขนส่ง)
- ช. วันนี้ครูได้รับจดหมายลาป่วยจากนักเรียนคนหนึ่ง การที่นักเรียนส่งจดหมายให้ครู เราควรเรียกว่าอะไร (การส่งข่าว) การส่งข่าวเราอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอย่างไร (การสื่อสาร)
- ซ. การเดิน การขนส่ง และการสื่อสาร เราเรียกมันรวมกันเรียกว่าอะไร (การคมนาคม)
- ญ. ทำไมเราจึงต้องมีการคมนาคม
- ฎ. ถ้าไม่มีการคมนาคมชุมชนของเราจะเป็นอย่างไร
- ฏ. การคมนาคมมีความสำคัญต่อชุมชนอย่างไร

กิจกรรมที่ 2

"การเดินทางของชัย"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม:

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้ นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังนี้ คือ

1. นักเรียนสามารถบอกเส้นทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทางได้
2. นักเรียนสามารถบอกถึงเส้นทางในการเดินทางในชุมชนใกล้เคียงได้
3. นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. แจกนิทานเรื่อง "การเดินทางของชัย" ให้นักเรียนทุกคน โดยให้อ่านในใจ ใช้เวลา 10 นาที
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่อ่าน
3. ให้นักเรียนชั้นรวบรวมนิทานคืนครู

คำแนะนำ

1. นิทานเรื่อง "การเดินทางของชัย" มีทั้งหมด 40 ชุด อยู่ในช่อง 1.2
2. สำหรับการสนทนาในกิจกรรมข้อ 2 นั้น ครูอาจดำเนินการสนทนาโดยใช้คำถามดังนี้
 - ก. ผู้มีความสำคัญที่สุดในเรื่องนี้เป็นใคร
 - ข. ทำไมจึงคิดว่า "ผู้นั้น" สำคัญที่สุด
 - ค. สมมติว่านักเรียนเป็นชัย
 1. ชัยได้รับประโยชน์อะไรจากการเดินทาง
 2. คุณพ่อคุณแม่ได้อธิบายอะไรให้ชัยฟังบ้าง
 - ง. นักเรียนคิดว่าการคมนาคมมีที่ทางอะไรบ้าง
 - ฉ. ในการเดินทาง ระยะใกล้ เรานิยมเดินทางทางใด เพราะเหตุใด

- ข. นักเรียนได้รับความรู้ะไรจากนิทานเรื่อง "การเดินทางของชัย"
3. ในกรณีที่นักเรียนอ่านไม่ออก ครูอาจเป็นผู้อ่านนำเฉพาะกลุ่ม หรืออ่านนำโดยให้นักเรียนอ่านตาม

กิจกรรมที่ 3

การร้องเพลง "การคมนาคม"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังนี้คือ

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงถูกต้องตามทำนองและเนื้อร้อง
2. นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูคิดแผนภูมิเพลง "การคมนาคม" บนกระดานดำ
2. ครูอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
3. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามครู 1 ครั้ง
4. ครูเปิดเทปเพลง "การคมนาคม"ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง
5. ครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
6. ครูร้องเพลงนำให้นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค จนนักเรียนร้องได้
7. ครูและนักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน 2-3 ครั้ง
8. เมื่อร้องเพลงจบ ครูอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเพลง

คำแนะนำ

1. แผนภูมิเพลง "การคมนาคม" และเทปเพลงอยู่ในช่อง 1.3
2. ในการสอนร้องเพลง ครูควรฝึกร้องให้ถูกต้องตามทำนองเนื้อร้องก่อน โดยนำเทปเพลงในช่อง 1.3 มาเปิดเพื่อฝึกร้องก่อน

3. ก่อนสอนกิจกรรมนี้ ควรเตรียมเครื่องเล่นเทปให้เรียบร้อยก่อน
4. ในขณะที่นักเรียนร้องเพลง อาจให้นักเรียนปรบมือให้จังหวะหรือแสดงท่าทางประกอบเพลง โดยให้นักเรียนคิดทำขึ้นมาเอง
5. สำหรับการอภิปรายเนื้อหาของบทเพลงนั้น ครูอาจดำเนินการอภิปรายโดยใช้คำถามต่อไปนี้
 1. ในบทเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง
 2. ชื่อของบทเพลง มีความหมายอย่างไร

กิจกรรมที่ 4

การอ่านบทเรียน

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

บทเรียนนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและบอกความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนทุกคน
2. ครูอธิบายถึงวิธีการอ่าน เวลาที่ใช้ในการอ่านและกิจกรรมที่จะทำหลังจากอ่านจบแล้ว โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้
 - ก. ให้นักเรียนอ่านบทเรียนในใจ
 - ข. ใช้เวลาในการอ่านประมาณ 10 นาที
 - ค. เมื่ออ่านจบแล้ว ให้นักเรียนเก็บบทเรียนส่งที่หัวหน้าชั้น

คำแนะนำ

1. บทเรียนชุดที่ 1 จะอยู่ในซอง 1.4 ซึ่งมีทั้งหมด 40 ชุด
2. ขณะนักเรียนอ่าน ครูควรเดินดูด้วย เพื่อจะได้ช่วยเหลือเด็กที่ยังอ่านช้า หรือมีปัญหาในการอ่าน

3. ครูควรมอบหมายให้หัวหน้าชั้นหรือหัวหน้าหมู่(ถ้ามี) เป็นผู้ช่วยคอยรวบรวมบทเรียนบรรจุของ ก่อนนำไปใส่ของควรมีจำนวนทุกครั้ง
4. ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้เป็นจำนวนมาก ครูอาจเป็นผู้อ่านนำให้นักเรียนอ่านตาม และนำไปให้นักเรียนอ่านในช่วงว่าง หรือในช่วงฝึกทักษะการอ่าน

กิจกรรมที่ 5

การทำแบบฝึกหัด

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากทำกิจกรรมนี้ นักเรียนจะสามารถบอกถึงความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปได้ และฝึกหัดให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. แจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทุกคน
2. ให้นักเรียนสำรวจจำนวนข้อของแบบฝึกหัด ซึ่งมีอยู่ 10 ข้อ
3. อธิบายถึงวิธีการทำแบบฝึกหัด คือ เมื่อนักเรียนอ่านคำถามในแบบฝึกหัดแล้ว ให้เขียนคำตอบ โดยเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด
4. เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ให้นักเรียนมาหยิบแบบเฉลยไปตรวจคำตอบด้วยตนเอง
5. เมื่อนักเรียนตรวจคำตอบเสร็จแล้ว ให้นำมาส่งครู

คำแนะนำ

1. แบบฝึกหัด กระจายคำตอบ กระจายเฉลยแบบฝึกหัดจะอยู่ในช่อง 1.5 โดยแบ่งเป็นช่องเล็ก ๆ 2 ช่องคือ
 - ช่องที่ 1.5.1 แบบฝึกหัด
 - ช่องที่ 1.5.2 แบบเฉลยแบบฝึกหัด

2. ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกหัด ครูควรเดินดูการทำงาน เพื่อคอยดูแล
แนะนำเด็กบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือในด้านกาอ่านและสมาธิ
ในการทำงาน
3. ในการให้เด็กตรวจคำตอบเอง ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึง
จุดมุ่งหมายที่ต้องการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ครูควรนำของเฉลยแบบฝึกหัด วางไว้ในที่ที่นักเรียนเดินไปหยิบได้โดย
ไม่ทำความรำคาญหรือรบกวนผู้ที่ยังทำไม่เสร็จ
5. สำหรับเด็กที่อ่านไม่ออก ครูอาจอ่านคำถามให้ฟังและให้นักเรียนตอบ

6. การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนหน่วยนี้ อาจใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. สังเกตกาอ่านและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือในกิจกรรมทำงานกลุ่ม
3. ตรวจกาตอบคำถามในแบบฝึกหัด ซึ่งนักเรียนต้องตอบได้ถูกต้องอย่าง
น้อย 7 ข้อ จาก 10 ข้อ

เพื่อสะดวกในการประเมินผลตามข้อที่ 1 ครูอาจใช้แบบประเมินผลที่เตรียมไว้ดังนี้

6.1.1 แบบประเมินผลการอ่าน

โปรดแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง

(1) ท่านคิดว่า นักเรียนของท่าน มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับใด
นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้เพียงใด

.....

.....

(2) นักเรียนของท่านคนใดบ้างที่ต้องการความช่วยเหลือในด้านการอ่าน

.....

.....

.....

6.1.2 แบบประเมินผลการตอบคำถาม

โปรดวงกลมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ท่านเห็นสมควร

1. นักเรียนมีความตั้งใจในการฟังคำถาม

ก. คี	ข. พอใช้
ค. ยังต้องปรับปรุง	ง. อื่น ๆ

2. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการร่วมตอบคำถาม

ก. มาก	ข. ปานกลาง
ค. น้อย	ง. อื่น ๆ

3. จำนวนนักเรียนที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง

ก. มาก	ข. ปานกลาง
ค. น้อย	ง. อื่น ๆ

4. ยังมีนักเรียนที่ไม่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม

ก. มาก	ข. ปานกลาง
ค. น้อย	ง. ไม่มีเลย

5. จำนวนนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม

ก. มาก	ข. ปานกลาง
ค. น้อย	ง. ไม่มีเลย

สำหรับการประเมินผลในข้อ 2 ได้จัดทำแบบประเมินผลขึ้น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 6.2.1 เป็นการประเมินผลสภาพนักเรียนทั้งห้องเรียน

ชุดที่ 6.2.2 เป็นการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ในการประเมินผล ครูผู้สอนสามารถจะเลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งก็ได้หรือจะใช้ทั้ง 2 แบบ ควบคู่กันไปก็ยิ่งดี ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้ใช้ชุดการสอนว่าจะตัดสินใจเลือกใช้แบบใด

แบบประเมินผลชุดที่ 6.2.1 เป็นการประเมินผลรวม สามารถบันทึกได้โดยใช้เวลาไม่มากนัก

แบบประเมินผลชุดที่ 6.2.2 เป็นการประเมินผลพฤติกรรมอย่างละเอียด จำเป็นต้องใช้เวลาในการสังเกตและบันทึกมากกว่าแบบที่ 6.2.1 แต่จะทำให้ครูได้ทราบพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลดีกว่าแบบแรก

แบบประเมินผลพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. สื่อการสอน

ในแผนการสอนหน่วยที่ 1 นี้ ประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม จึงมีสื่อการสอน 5 ช่องใหญ่ ดังต่อไปนี้ คือ

- ช่อง 1.1 เกมต่อภาพ
- ช่อง 1.2 นิทาน "การทองเที่ยวของชัย"
- ช่อง 1.3 เนื้อเพลง "การคมนาคม"
- ช่อง 1.4 บทเรียน
- ช่อง 1.5 แบบฝึกหัด

ในแต่ละช่องมีรายละเอียดเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูผู้จัดทำการสอนได้ศึกษา ดังนี้คือ

ช่อง 1.1 เกม "ต่อภาพ" ซึ่งภายในช่อง 1.1 จะแบ่งเป็น 6 ช่อง ดังนี้

- ช่องที่ 1.1.1 ภาพรถไฟ
- ช่องที่ 1.1.2 ภาพเรือ
- ช่องที่ 1.1.3 ภาพรถยนต์
- ช่องที่ 1.1.4 ภาพเครื่องบิน
- ช่องที่ 1.1.5 ภาพเครื่องบิน
- ช่องที่ 1.1.6 กติกาการเล่นเกม "ต่อภาพ"

เกม "ต่อภาพ"

จำนวนผู้เล่น 30-35 คน

สถานที่เล่น ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

เวลา ประมาณ 5-7 นาที

วิธีการเล่น 1. แบ่งผู้เล่นออกเป็น 5 กลุ่ม โดยแบ่งตามความสะดวกของครู ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อตามความสนใจ ครูเขียนชื่อหมู่บ้านกระดานคำ เพื่อให้คะแนน

2. แจกของอุปกรณ์การเล่นให้แก่หัวหน้าหมู่ เพื่อนำไปแจกให้สมาชิกในกลุ่ม โดยจะแจกชิ้นส่วนให้สมาชิกคนละ 2 ชิ้น ส่วนที่เหลือหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบ
3. ให้สมาชิกแต่ละหมู่ช่วยกันเอาชิ้นส่วนต่อกันให้เป็นภาพสมบูรณ์
4. ในขณะที่ทำกิจกรรม ไม่มีการพูดหรือส่งเสียงดังเมื่อทำงาน เสร็จให้ทุกคนในกลุ่มยกมือขึ้น

- กติกาการให้คะแนน
1. กลุ่มที่ทำงานด้วยความสงบได้ 1 คะแนน
 2. กลุ่มที่มีความสามัคคี 1 คะแนน
 3. กลุ่มที่ทำงานว่องไว 1 คะแนน
 4. กลุ่มที่มีความตั้งใจในการทำงาน 1 คะแนน

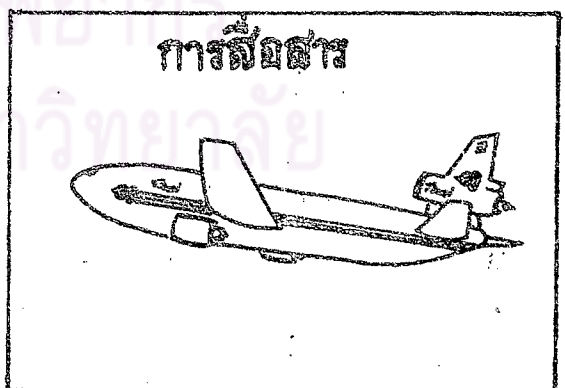
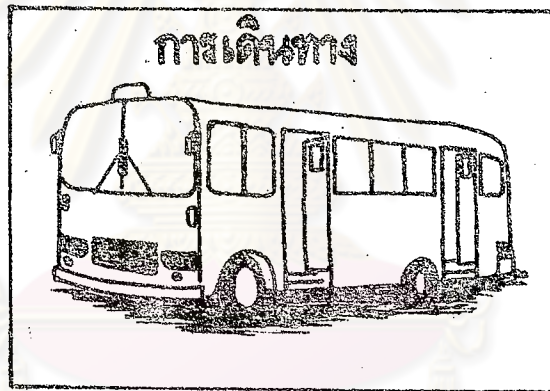
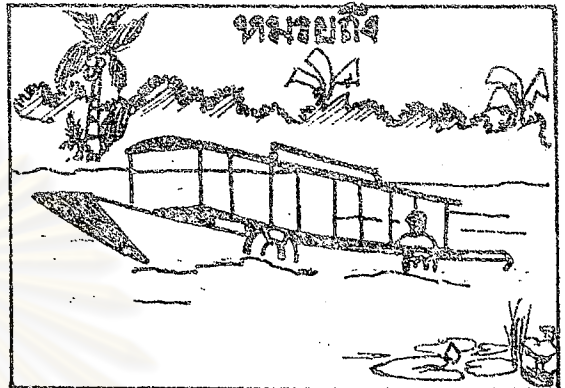
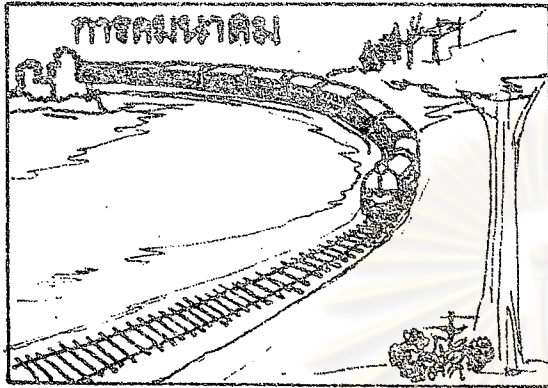
8. แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

1. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 84-91.
2. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 82-89.
3. แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (บ้านเมืองของเรา) ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 45-49.
4. แบบเรียนสังคมศึกษา ตอนที่ 2 (บ้านเมืองของเรา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับภาคศึกษา 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 44-49.
5. เราและเพื่อนบ้านของเรา แบบเรียนสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 56-59.
6. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 26-29.
7. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 26-29.
8. เรื่องของการจรรยาบรรณ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ภาพประกอบชุดการสอน

หน่วยที่ 1

กิจกรรมที่ 1

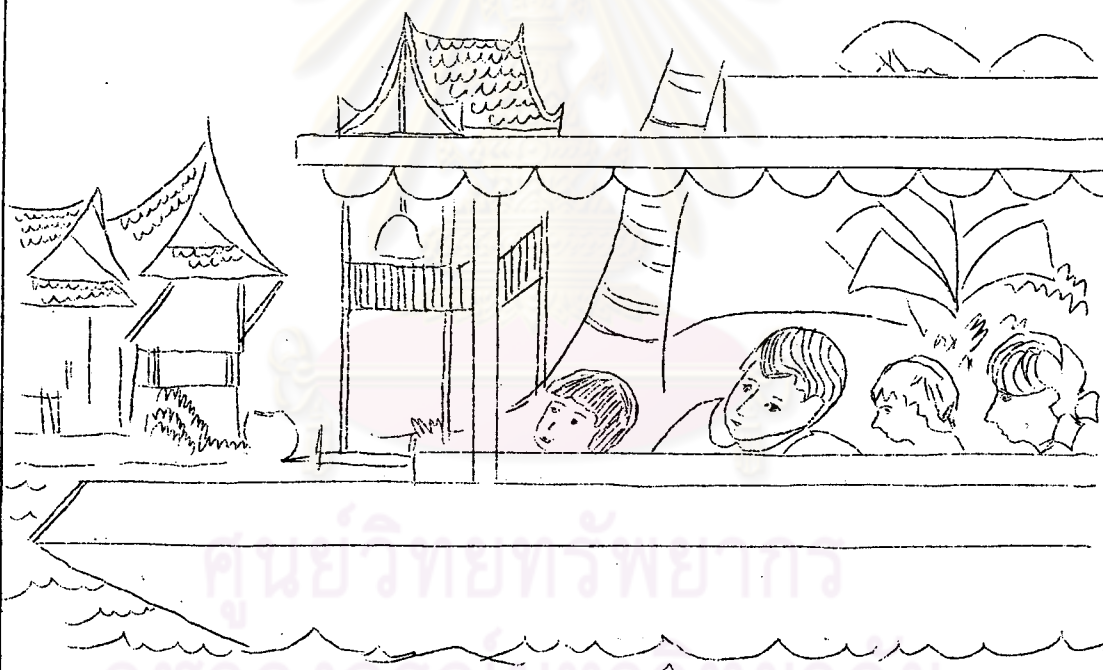
ภาพทั้ง 5 ภาพนี้เป็นภาพทอหาคิ้วไม้ มีขนาด 21 ซม. x 26 ซม.

นิทาน

เรื่อง "การทองเที่ยวของชัย"

ถึงแม้ว่าชัยจะเป็นเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถม แต่ชัยก็ได้รับคำชมจากผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ซิคเสมอ เพราะชัยเป็นเด็กขาสั่ง เกตและชอบซักถามปัญหาที่น่าสนใจ

เมื่อวันหยุดคุณพ่อคุณแม่พาชัยและพี่ๆ ไปเที่ยวชายทะเล พ่อแม่พาชัยและพี่ๆ ลงเรือไปเที่ยวเกาะแห่งหนึ่ง

ขณะที่ชัยลงเรือ ชัยสังเกตเห็นว่าเรือลำนี้ใหญ่กว่าเรือลำที่เคยนั่งไปเยี่ยมคุณตาที่บ้านริมคลอง เมื่อชัยมีโอกาสก็ซักถามคุณพ่อทันที

"คุณพ่อครับ เรืออย่างนี้เขาเรียกว่าอะไรครับ"

คุณพอมองดูช่วยความพอใจ และตอบว่า "เรือยนต์จะเรือที่จะแล่นในทะเลต้องเป็นเรือใหญ่ เพื่อไต่คลื่น ถ้าเป็นเรือลำเล็ก ๆ ก็อาจจะล่มง่าย ถ้าเรือที่ไปทางประเทศทางทะเล เขาก็ใช้เรือเดินสมุทร ส่วนบ้านคุณมาที่อยู่ริมคลองนั้นใช้เรือลำเล็กอย่างที่ถูกเคยนั่ง เพราะไม่มีคลื่นเหมือนในทะเล เข้าใจไหมลูก"

"เข้าใจแล้วครับคุณพ่อ แต่เอ๊ะคุณพ่อครับ หากเราจะเดินทางด้วยเรือแล้ว เราจะเดินทางควยอย่างอื่นได้ไหมครับ"

"ไอ้ชู้ลูก อย่างเช่นเราออกจากบ้านมาเที่ยวชายทะเล เราพากันอย่างไร"

"คุณพ่อขี้บรณาครับ"

"เก่งมาก นั่นก็เป็นวิธีการเดินทางอีกอย่างหนึ่ง นั่นเขาจัดเป็นทางบก ลูกลองนึกดูซิว่าลูกเคยเดินทางควยวิธีอื่นบ้างไหม"

ชู้ที่นั่งอยู่สักครู่ จึงพูดว่า "ผมเดินไปโรงเรียนทุกวัน การเดินก็จัดว่าเป็นการเดินทางทางบก ไซ้ไหมครับ"

"ไซ้แล้วลูก อ่าวลองคิดอีกซักรุ่น ลูกเคยไปทางไหนอีกบ้าง"

ชู้นั่งทำทาคิด แล้วหันไปหาคุณแม่พลางพูดว่า "คุณแม่เคยพาผมนั่งรถไฟไปเยี่ยมคุณลุง ไซ้ไหมครับ"

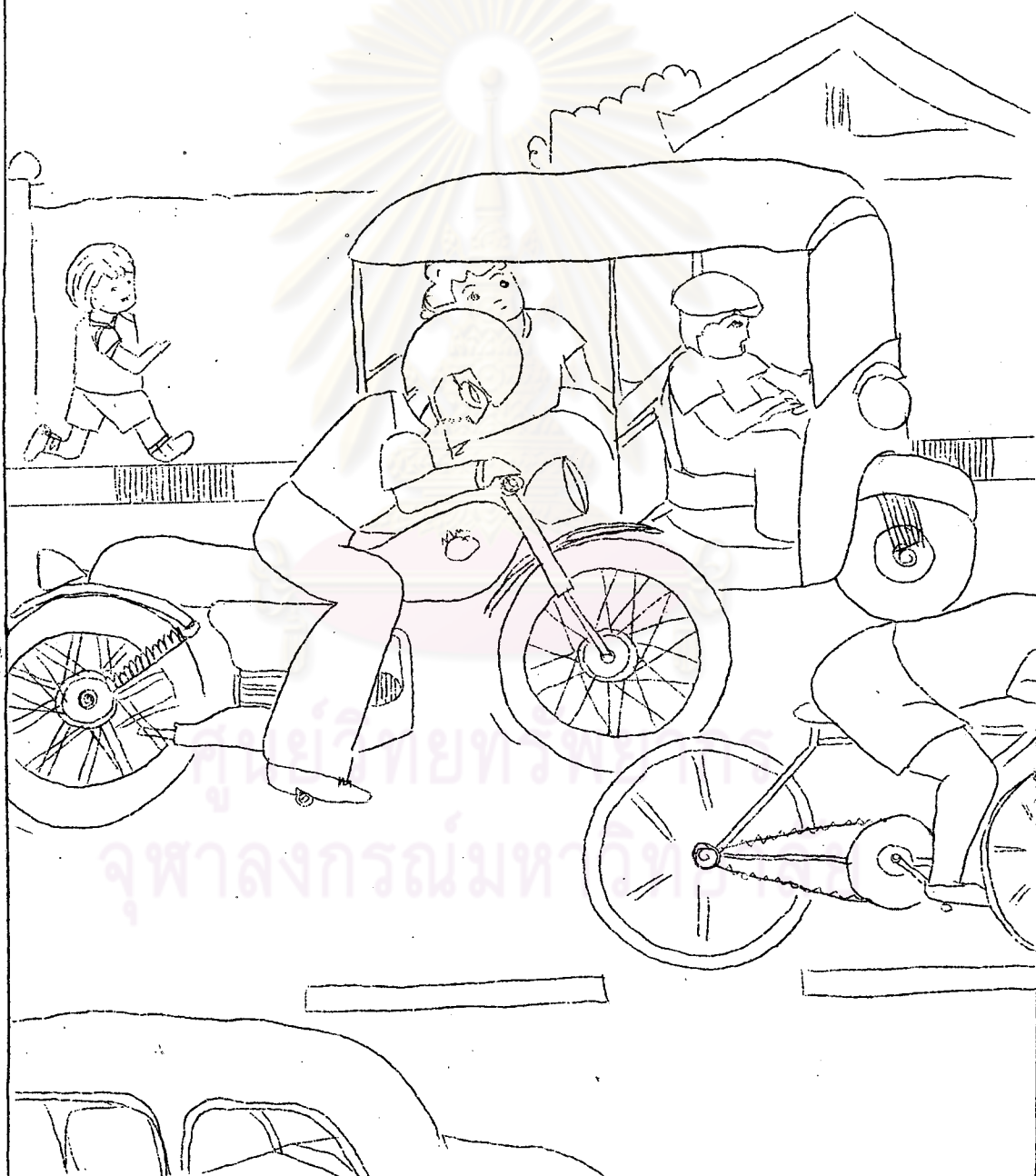
คุณแม่ยิ้มพลางพยักหน้า "ไซ้แล้วจะ"

ชู้จึงหันไปพูดกับคุณพ่อกว่า "ผมเคยนั่งรถไฟ การเดินทางควยรถไฟ ก็เป็นการเดินทางทางบกเหมือนกัน"

คุณพ่อยิ้ม และตั้งคำถามให้ชู้คิดต่อไปว่า "เมื่อเช้าลูก

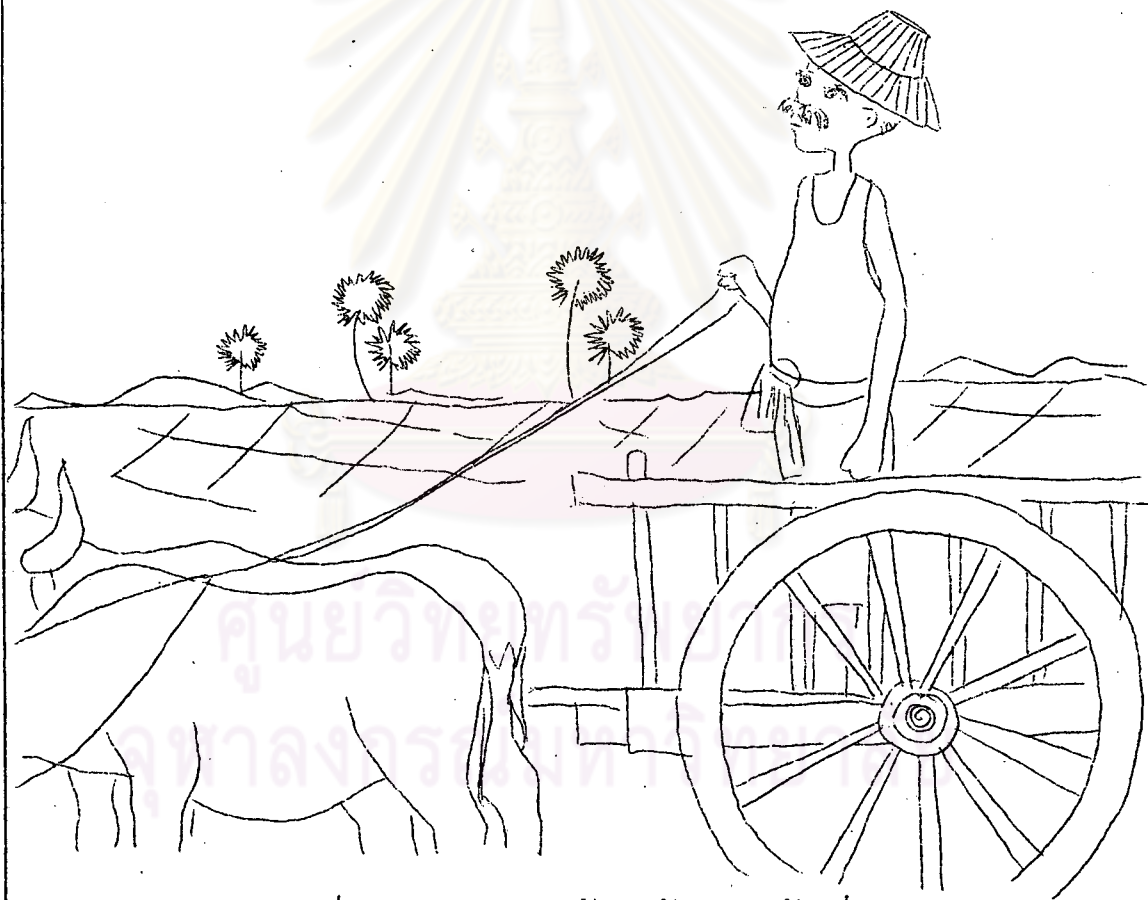
ไปตลาด ลูกเห็นคนเขามาซื้อของที่ตลาด เขามาตลาดได้อย่างไร

"ผมเห็นบางคนเดิน บางคนขี่จักรยาน บางคนนั่งรถสามล้อ บางคนก็ขับมอเตอร์ไซด์"

ชัยหยุดคิด แล้วจึงพูดต่อไปว่า "แต่ที่แปลก ผมเห็น
ผู้ชายคนหนึ่งนั่งอยู่บนรถอะไรก็ไม่รู้ รถทำด้วยไม้ และมีวัวสองตัว
ผูกติดกับรถนั้น เมื่อเขาผมวกจะตามคุณแม่ก็ลืม ผมถามคุณผม
ตอนนี้เลยนะครับ"

"สิ่งที่ลูกเห็น เขาเรียกว่า "เกวียน" จะ " คุณแม่ตอบ

ชัยถามต่อ "ทำไมเขาต้องใช้เกวียนด้วยล่ะครับ"

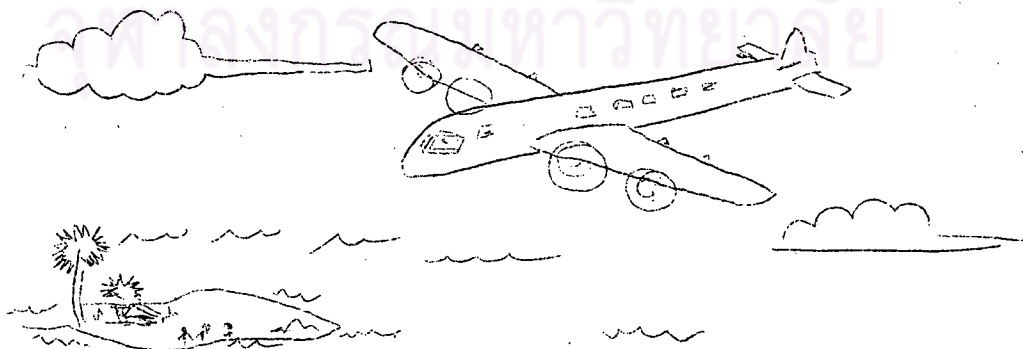
คุณแม่จึงถือโอกาสอธิบาย "เกวียนเป็นพาหนะที่ใช้กัน

มาตั้งแต่สมัยโบราณ เขาใช้ไม้สร้าง โคยสร้างพื้นและตอกานข้าง
 ขึ้นมาทั้งสองข้าง เป็นรูปสี่เหลี่ยม กานบนจะโค้ง มีลวดสองลวด
 ทำควยไม้ ใช้วัดสองตัวผูกติดคานหน้าเกวียน เมื่อวัวเดินไป
 แรงของมันก็จะช่วยดึงเกวียนให้เคลื่อนที่ไปควย สมัยโบราณใช้กัน
 มาก ต่อมาสิ่งใหม่เจริญขึ้น มีถนนศิเมนต์ เขาจึงใช้รถเพราะ
 สะดวกและรวดเร็วกว่า แต่บางแห่งยังต้องใช้เกวียนอยู่ เพราะ
 ทางที่จะเข้าไปยังหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น ๆ ยังไม่ดีพอ จึงต้องใช้
 เกวียน"

ชัยพยักหน้าด้วยความเข้าใจ แล้วจึงพูดต่อไปว่า "การ
 เดินทางควยเท้า รถชนิดต่างๆ และเกวียน ก็จัดว่าเป็นการเดินทาง
 ทางทางบกนะครับคุณพ่อ"

ขณะที่คุยกันอยู่นั้น ชัยไต่บินเล็งขรรงกระหิมอยู่เหนือ
 ศีรษะ ชัยจึงแหงนหน้าขึ้นมองดูที่ท้องฟ้า เห็นเครื่องบินกำลังบิน
 ผ่านไป ชัยจึงพูดกับคุณพ่อควยทาทางทีใจว่า "คุณพ่อครับ ผมรู้
 จักทางคมนาคมอีกทางหนึ่งแล้ว"

คุณพ่อจึงซักถามชัยด้วยความสนใจ "ทางไหนอีกละลูก"

ชัยชื้อมือไปทางท้องฟ้าให้คุณพ่อคุณ และตอบว่า "ก็ทางอากาศ
 ยิงใจครับคุณพ่อ"

คุณพ่อคุณแม่ตบมือให้กับความเก่งของชัย
 พิเศษซึ่งนั่งฟังชัยคุยกับคุณพ่อคุณแม่ ก็ถามขึ้นบ้าง
 "คุณพ่อคะ ถาเราจะเดินทางไปที่ไม่ไกลนัก ส่วนใหญ่
 เหนียนิยมเดินทางควยอะไรคะ"

คุณพ่อยิ้มและตอบว่า "ถาระยะไม่ไกลนัก อย่างที่เรา
 เห็นขบวนรถไฟ ส่วนใหญ่เขาก็มักกันควยรถยนต์บาง รถไฟบาง"

พิชฌมถามต่อว่า "และคนที่อยู่บนเกาะนี้เดินทางไปอื่นก็ใช้
 เรือไคทางเดียวหรือคะ"

"ใช่จะดู การเดินทางเราก็ต้องดูแล้วแต่ความเหมาะสม
 ส่วนใหญ่เขาจะเดินทางทางบก และทางน้ำ ถาเป็นการเดินทางที่
 ไม่ไกล ส่วนการเดินทางระยะไกล เราก็จำเป็นต้องไปทางอากาศ
 ดูเข้าใจแล้วใช่ไหมจะ"

ดูทุกคนพูดพร้อมกันว่า "ขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่มาก ที่ช่วย
 กรุดกอธิบายให้ลูกทราบและมีความรู้"

พอที่เรือมาถึงเกาะ ทุกคนต่างก็ใจที่จะไคขึ้นจากเรือไป
 เที่ยวเกาะ

ชัยคิดและบอกกับตัวเองว่า "การเดินทางครั้งนี้ดีที่สุด"

บทเรียนประกอบชุดการสอน

หน่วยที่ ๑

ในวันจันทร์ คุณครูนวดตาไต่คุยกับนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๒ ถึงเรื่องการมาโรงเรียนของนักเรียน

คุณครู " สันติ เมื่อเข้ามาโรงเรียนอย่างไรจ๊ะ "

สันติดูขึ้นตอบ " บ้านผมอยู่ไกล ผมจึงเดินมาครับ "

คุณครูหันไปถามมาลีบ้าง "มาลีล่ะจะ มาโรงเรียน
อย่างไร"

มาลียิ้มทวยความพอใจที่ถูกถามและตอบทวยเสียงกึ่งซักแจน
ว่า "หนูนั่งรถสามล้อมาครับ" "หนูนั่งรถจักรยานคุณพ่อกับมาคะ"

"เธอล่ะจะ ทวี"

"ผมนั่งรถสามล้อมาครับ เพราะบ้านผมอยู่ไกลกว่าสันติ"

คุณครูหันมาถามดวงใจ "หนูล่ะจะ กวงใจ"

ดวงใจหันมายิ้มกับเพื่อนๆ และตอบทวยเสียงแจ่มใส

"บ้านหนูอยู่ในสวนริมคลอง คุณพ่อจึงพายเรือมาส่งหนู
ทุกวันคะ"

คุณครูจึงถามนักเรียนคนอื่นๆ "มีใครมาโรงเรียนแตกต่าง
จากที่เพื่อน ๆ แลมาให้ครูฟังบ้าง"

จตุกมือขึ้น ครูจึงเรียกให้จตุกตอบ จตุกเล่าให้เพื่อน ๆ
ฟังว่า "บ้านผมอยู่ไกลครับ ผมต้องตื่นแต่เช้าและนั่งรถยนต์มาครับ"

"ทุกคนเก่งมาก ใครจะบอกครูได้บ้างจะ ว่าการที่เรา
มาโรงเรียนทวยการเดิน นั่งรถจักรยาน รถยนต์และเรือ เราจะ
เรียกว่าอะไรดี"

นารียกมือขึ้น คุณครูจึงเรียกให้ตอบ

"การมาโรงเรียนทวยการเดิน การนั่งรถนั่งเรือ เรก
เรียกว่าการเดินทางคะ"

คุณครูกล่าวชมเชยนารี และคุยให้นักเรียนฟังถึงเรื่อง
การเดินทางว่า "การเดินทางนี้เราเรียกว่า การคมนาคม"

"คุณครูครับ การคมนาคม หมายถึง การเดินทาง
เท่านั้นหรือครับ"

"ก็มากจะมณี เขาใจทั้งคำถาม เอาละครูจะเล่าให้
ฟังถึงความหมายของการคมนาคมเลยนะจะ นักเรียนอยากฟัง
ไหมคะ"

เด็กทุกคนยกมือขึ้นพร้อมกันทั้งห้อง คุณครูจึงยิ้มด้วยความ
พอใจ และเริ่มเล่าเรื่องการคมนาคม

"ก่อนที่เราจะรู้ถึงความหมาย เราควรอ่านคำก
คมนาคม ให้ถูก คมนาคม อ่านว่า ค ะ ม ะ น า ค ม การคมนาคม
ก็คือการเดินทางไปมาติดต่อ ขนส่ง และติดต่อสื่อสารถึงกันและกัน"

"คุณครูครับ การขนส่งเป็นอย่างไรครับ"

"เก่งมาก ครูกำลังจะอธิบายให้ฟังอยู่พอดี ตั้งใจฟัง
นะคะ การขนส่งคือการนำสิ่งของหรือสินค้าจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีก
แห่งหนึ่ง ใครจะยกตัวอย่างเรื่องการขนส่งใ้บ้างจะ"

"ผมครับ คุณแม่ผมวิ่งชาวสวน นำทุเรียนใส่เรือพาย
ไปขายที่ตลาด การที่คุณแม่ผมนำของจากสวนไปตลาดก็เรียกว่า เป็น
การขนส่งทางเรือ"

คุณครูขมนิคมที่ยกตัวอย่างใ้ถูกต้อง และให้นักเรียนช่วย

กันยกตัวอย่าง เรื่องการติดต่อสื่อสารบ้าง

ซูลีซึ่งเคยเขียนจดหมายถึงคุณพ่อที่ทำงานอยู่ทางจังหวัด เสมอเป็นผู้ยกตัวอย่างให้เพื่อน ๆ ฟังว่า "สมมุติว่า หนูไมมา โรงเรียน หนูส่งจดหมายลาบวมาให้คุณครู ก็เรียกว่าเป็นการติดต่อสื่อสารใช่ไหมคะ"

"ถูกแล้วจะซูลี การส่งข่าวถึงกัน เราเรียกว่าเป็นการติดต่อสื่อสาร"

เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงความหมายของการคมนาคมแล้ว คุณครูยังเล่าถึงทางที่จะใช้ในการคมนาคม ซึ่งมีอยู่ ๓ ทางคือ

๑. ทางน้ำ เราใช้เรือเป็นพาหนะในการเดินทาง ถ้าอยู่ในลำคลอง เราก็ใช้เรือพายหรือเรือแจว ถ้าในแม่น้ำเราก็ใช้เรือยนต์ ถ้าเป็นทะเล เราก็ใช้เรือขนาดใหญ่

๒. ทางบก เราก็อาจจะเดินควยเท้าตกในที่นั้นยังไม่มีรถหรือเป็นการเดินทางในระยะใกล้ ๆ หรืออาจจะใช้รถจักรยานในระยะใกล้ขึ้น เราก็อาจเดินทางควยรถจักรยานยนต์ หรือที่เรียกว่า "รถมอเตอร์ไซด์" ในชุมชนที่มีถนนดีเขาก็เดินทางควยรถยนต์ หรือถกของการเดินทางไปต่างจังหวัด เราก็อาจเดินทางควยรถไฟ

๓. ทางอากาศ เมื่อเราต้องเดินทางในระยะไกลๆและมีเวลาในการเดินทางน้อย เราก็สามารถไปควยเครื่องบิน เช่น จากกรุงเทพฯ ไปเชียงใหม่ หรือภูเก็ต หรือการเดินทางไปต่างประเทศ เราก็จำเป็นต้องเดินทางควยเครื่องบิน

ในการเดินทางติดต่อกันระยะไกล ๆ เราก็นิยมเดินทาง
ทางบกและทางน้ำ การที่เราเดินทางติดต่อกันอยู่เสมอ จึงทำให้
การสร้างเส้นทางคมนาคมเพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับความ
สะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง

เอาละคะ นักเรียนคงอยากจะทำบางสิ่งใหม่คะ ครูขอยุติ
การคุยไวเท่านี้ก่อน แล้วเราจะพบกันใหม่ในตอนต่อไปนะคะ

สวัสดิ์นักเรียนที่น่ารักทุกคนคะ "

เพลงการคมนาคม

	เนื้อร้อง น.ศ. ประคอง สุทธสาร
	ทำนอง ขอเป็นเพื่อน
การขนส่งสื่อสาร	รวมทั้งการท่องเที่ยวไปมา
รวมเราเรียกกันว่า	การคมนาคมมี 3 ทาง
ทางอากาศ บก น้ำ	จงจกจำไว้ให้ดี
เรือ รถไฟ เครื่องบินเร็วรี่	ทุกท้องที่เราไปแสนไกล
เราจะไปทางไหน	ระวังไว้ต้องให้ปลอดภัย
ทั้งระวังเรื่องอันตราย	คู่ที่หมายแสนสบายเอ๋ย

.....

แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

เขียนวงกลมรอบตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดจัดว่าเป็นการคมนาคม

- ก. การเดินทาง
- ข. การขนส่ง
- ค. การสงขาว
- ง. การเดินทาง ขนส่ง และการสงขาวถึงกัน

๒. "คุณแม่พาน้องนิคไปเยี่ยมคุณตาคุณยาย" จัดว่าเป็นการคมนาคมชนิดใด

- ก. การเดินทาง
- ข. การขนส่ง
- ค. การไปเที่ยว
- ง. การสื่อสาร

๓. ข้อใดจัดว่าเป็นการขนส่ง

- ก. ฉันเดินไปโรงเรียน
- ข. คุณครูสอนหนังสือที่โรงเรียน
- ค. สุกาสงจกหมายถึงเพื่อน
- ง. ลุงคำขณณ์ศิโรตไปขายที่ตลาด

๔. ข้อใดจัดว่าเป็นการสื่อสาร

- ก. คุณแม่ไปซื้อของที่ตลาด
- ข. คุณพ่อขับรถไปทำงาน
- ค. แม่ขายขนมที่ตลาด
- ง. นานอยสงจกหมายถึงคุณแม่

๕. "คุณพ่อพายเรือไปส่งสิริที่โรงเรียน" จักว่าเป็นการคมนาคมทางใด
- ทางรถ
 - ทางน้ำ
 - ทางอากาศ
 - ทางรถไฟ
๖. " นายกรัฐมนตรีเดินทางไปเชียงใหม่ด้วยสายการบินไทย" จักว่าเป็นการคมนาคมทางใด
- ทางรถไฟ
 - ทางรถยนต์
 - ทางเรือ
 - ทางเครื่องบิน
๗. ในการติดต่อกันและเดินทางไปมาหากันในระยะใกล้ๆ มักนิยมใช้เส้นทางใด
- ทางบก ทางอากาศ
 - ทางบก ทางน้ำ
 - ทางน้ำ ทางอากาศ
 - ทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ
๘. ข้อใดจักเป็นการคมนาคมทางบก
- มานะไปโรงเรียน
 - มานะนั่งเรือไปเที่ยวอยุธยา
 - คุณพ่อขึ้นเครื่องบินไปต่างประเทศ
 - คุณแม่พายเรือไปในสวน

๕. พาหนะที่ใช้เดินทางทางบก คือ
- ก. รถยนต์ รถม้า เรือ
 - ข. รถไฟ เครื่องบิน เกรียน
 - ค. รถไฟ รถยนต์ รถจักรยาน
 - ง. เรือ รถไฟ รถยนต์
๑๐. พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ทางน้ำ คือ
- ก. เรือแจว เรือบิน
 - ข. เรือแจว เรือยนต์
 - ค. เรือยนต์ เรือบิน
 - ง. เรือเดินสมุทร เรือบิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือครู

การใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 2

ครูผู้^{ใช้}ชุดการสอนไป^รกปฏิบัติ^คงนี้

1. อ่านคู่มือครูฉบับนี้ เพื่อจะได้เตรียมบทเรียน สื่อการสอนไว้ล่วงหน้าให้ครบ
2. ควรอ่านชุดการสอนที่เป็นบทเรียน และแบบฝึกหัดล่วงหน้า
3. ควรสำรวจสื่อการสอนที่มีให้ จัดไว้เป็นชุดๆ ให้พร้อมทุกครั้ง
4. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอนและปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
5. ในการทำแบบฝึกหัด พยายามให้นักเรียนได้ทำทุกข้อ
6. เมื่อสอนเสร็จ โปรดเก็บสื่อการสอนไว้ตามของเดิมที่กำหนดไว้
7. เวลาที่ใช้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนหน่วยที่ 2

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการสอนแบ่งเป็น 2 ประเภท

ก. จุดมุ่งหมายการเรียนรู้

1. สามารถบอกถึงสิ่งที่สังเกตพบจากภาพที่เห็นได้ถูกต้อง
2. สามารถอธิบายวิธีการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในการเดินทางได้อย่างน้อย 7 ข้อ จาก 11 ข้อ
3. สามารถบอกความหมายของสัญญาณไฟจราจรได้ถูกต้องอย่างน้อย 2 ข้อ จาก 3 ข้อ

ข. จุดมุ่งหมายด้านคุณลักษณะนิสัย

1. ความร่วมมือในการทำงาน
2. ความมีเหตุผล
3. การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
4. การกล้าแสดงความคิดเห็น

2. ความคิดรวบยอด

ในชุมชนใหญ่ ๆ จะมีเส้นทางและยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางติดต่อกันมาค
 ู่เดินทางควรระมัดระวัง ระวังเลือกเส้นทางในการเดินทางและเคารพปฏิบัติตาม
 กฎจราจรอย่างเคร่งครัด เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของตนและผู้อื่น

3. เนื้อหา

สถานที่ที่มีบ้านเรือนและประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่น เราจัดว่าเป็นชุมชนใหญ่
 ในชุมชนใหญ่มักจะอยู่ในเมือง ซึ่งมีหน่วยงาน สถานที่ราชการหลายแห่ง มีการเดิน
 ทางติดต่อทำธุรกิจการค้า จึงมีการสร้างเส้นทางในการเดินทางเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

และมีพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมากขึ้น ทำให้การจราจร (การจราจรหมายถึง การไปมา) คึกคัก จึงจำเป็นที่บุคคลในชุมชนใหญ่ๆ นั้น จะต้องปฏิบัติตามกฎจราจร อย่างเคร่งครัด เพื่อช่วยในการเดินทางสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

เส้นทางที่ใช้ในการเดินทางในชุมชนใหญ่ มีทั้งทางรถยนต์ รถไฟ แต่ ประชาชนส่วนใหญ่มักนิยมเดินทางด้วยรถยนต์ เพราะรวดเร็วกว่ารถไฟ แต่ในปัจจุบัน มีประชาชนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในชุมชนใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ ทำให้การจราจร คึกคัก จึงจำเป็นต้องมีสัญญาณจราจร เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนได้รับความปลอดภัยในการ เดินทาง

ตามทางแยกของถนนสายต่างๆ ในชุมชนใหญ่ มักจะมีเครื่องสัญญาณควบคุมการจราจร สัญญาณเหล่านี้เราควรรู้จักคือ

1. ไฟสีเขียว หมายถึงให้รถทุกคันเตรียมหยุด คือรถที่ยังแล่นมาไม่ถึงแนว เส้นขวางนั้น ต้องหยุดรถหลังแนวเส้นขวางนั้น แต่รถที่แล่นเลยเส้นไปแล้วให้แล่นเลยไปได้

2. ไฟสีแดง หมายถึงให้รถทุกคันหยุดหลังแนวเส้นขวางหรือหยุดที่ติดไว้เป็น เส้นขวาง รถที่จะตรงไปหรือเลี้ยวซ้ายให้หยุดชิดขอบทางด้านซ้าย รถที่จะเลี้ยวขวา ให้หยุดรอในแนวกึ่งกลางถนน ถ้าถนนแบ่งช่องและมีลูกศรอยู่บนพื้นถนน ให้หยุดรอใน ช่องของคานานั้น คนที่จะข้ามถนนก็เดินข้ามได้

3. ไฟสีเขียว หมายถึงให้รถทุกคันผ่านไปได้ ดังนั้นคนที่ข้ามถนนเมื่อเห็น ไฟสีเขียวยังข้ามไม่ได้

การเดินทางเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ควรปฏิบัติตามกฎจราจร ดังนี้

1. การเดินถนน

ก. ควรเดินชิดขวาของขอบถนน

- ข. ต้องมองซ้ายมองขวาเมื่อเวลาจะข้ามถนน
- ค. คูสัญญาณไฟและทางที่ควรข้าม เช่น ทางม้าลาย สะพานลอย
- ง. ถ้ามีทางเท้า ควรเดินบนทางเท้า

2. การโดยสารรถ

- ก. ไม่ควรแย่งกันขึ้นลง
- ข. เมื่อนั่งแล้วควรหาที่ยึดให้มั่น
- ค. ไม่ยื่นแขนหรือศีรษะโงกหน้าออกนอก รถ
- ง. ไม่ขึ้นหรือลง รถก่อนรถหยุด

3. การโดยสารเรือ

- ก. เมื่อลงเรือแล้ว ควรหาที่นั่ง ไม่เดินพลุกพล่าน
- ข. ไม่ควรโคลงเรือหรือเอาเท้าราน้ำ
- ค. ควรให้เรือจอดเรียบร้อยเสียก่อน จึงจะขึ้นหรือลงเรือ

4. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ในการสอนครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงช่วงความสนใจและสภาพความต้องการของผู้เรียนตลอดจนวัยของผู้เรียน

สำหรับแผนการสอนในหน่วยที่ 2 นี้ เพื่อสอนให้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ จึงจัดกิจกรรมการสอนทั้งหมด 5 กิจกรรม ใช้เวลา 3 คาบ หรือ 60 นาที

ครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจจะใช้กิจกรรมการสอนทั้ง 5 กิจกรรมสอนเสร็จภายใน 3 คาบ ติดต่อกัน หรืออาจจะแบ่งเวลาสอนเป็นคาบๆ ดังนี้ คือ

คาบที่ 1 และ 2 (เวลา 40 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1, 2 และ 3

คาบที่ 3 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 4 และ 5

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ในแผนการสอนหน่วยนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 5 กิจกรรม
คือ

- 5.1 การสังเกตภาพ
- 5.2 การพินิจทานเรื่อง "ความปลอดภัย"
- 5.3 การร้องเพลง "ข้ามถนน"
- 5.4 การอ่านบทเรียนชุดที่ 2
- 5.5 การทำแบบฝึกหัดชุดที่ 2

ในแต่ละกิจกรรม ได้กำหนดรายละเอียดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่
ครูผู้สอน เมื่อได้ศึกษากิจกรรมนี้แล้วก็สามารถนำไปใช้สอนได้ รายละเอียดของ
กิจกรรมมีดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1

การสังเกตภาพ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่สังเกตจากภาพ
2. นักเรียนรู้จักการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอนของ 2.1 ซึ่งมีภาพและบัตรคำสั่ง
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6-7 คน ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมา
รับภาพ และบัตรคำสั่ง กลุ่มละ 1 ชุด
3. ให้แต่ละกลุ่มประชุมปรึกษา เพื่อหาคำตอบจากบัตรคำสั่ง
4. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารายงานประกอบภาพหน้าชั้น และเปิดโอกาส
ให้หมู่อื่นซักถาม

คำแนะนำ:

1. ในการแบ่งหมู่ ครูเป็นผู้จัดแบ่งให้ ส่วนการเลือกตัวแทนควรกำหนดกฎเกณฑ์ให้ เช่น กำหนดว่า ตัวแทน(ประธาน) กลุ่ม ต้องพูดเสียงดังชัดเจน รู้จัก รับผิดชอบต่อหน้าที่ แล้วให้นักเรียนคิดเลือกกันเอง
2. สื่อการสอนจะอยู่ในช่อง 2.1 ให้ครูอ่านและศึกษารายละเอียดก่อนเข้าสอน
3. ภาพและข้อความในบัตรคำสั่งของแต่ละหมู่จะแตกต่างกัน เมื่อนักเรียนได้บัตรคำสั่งแล้ว ครูควรอธิบายถึงข้อควรปฏิบัติคือ ให้ตัวแทนหมู่เป็นผู้อ่านคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มฟัง และให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบและคำอธิบายอย่างมีเหตุผล

กิจกรรมที่ 2

การฟังนิทานเรื่อง "ความปลอดภัย"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากที่เรียนกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังนี้คือ

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในการเดินทางได้ถูกอย่างน้อย 7 ข้อ จาก 11 ข้อ

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมนิทานเรื่อง "ความปลอดภัย" ซึ่งอยู่ในช่อง 2.2.1
2. เลือกนักเรียน 1 คน อ่านนิทานเรื่อง "ความปลอดภัย" ให้เพื่อนๆ ฟัง
3. ครูเตรียมสื่อการสอน ช่อง 2.2.2, 2.2.3, ...
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม อธิบายการทำงานกลุ่มแล้วกำหนดงานให้แต่ละกลุ่มทำพร้อมกันให้ภาพเพื่อดูประกอบการทำรายงานดังนี้

กลุ่มที่ 1 การปฏิบัติตนในการเดินทางเท้า(ภาพการปฏิบัติตนในการเดินทางเท้า)

กลุ่มที่ 2 การปฏิบัติตนในการโดยสารรถยนต์(ภาพการปฏิบัติตนในการโดยสารรถยนต์)

กลุ่มที่ 3 การปฏิบัติตนในการโดยสารเรือ(ภาพการปฏิบัติตนในการโดยสารเรือ)

กลุ่มที่ 4 การปฏิบัติตนในการโดยสารรถไฟ (ภาพการปฏิบัติตนในการโดยสารรถไฟ)

5. แต่ละกลุ่มประชุมปรึกษา เรื่องที่ได้รับ และเขียนสรุปออกมารายงานประกอบภาพหน้าชั้น โดยครูคอยแนะนำเพิ่มเติม

คำแนะนำ

1. นิทานเรื่อง "ความปลอดภัย" อยู่ในช่อง 2.2.1
2. ภาพการปฏิบัติตนในการเดินทางอยู่ในช่อง 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5
3. ในกรณีที่นักเรียนรายงานเนื้อหาได้ยังไม่ครบ ครูควรช่วยแนะนำเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 3

การร้องเพลง"ข้ามถนน"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากการเรียนกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังนี้คือ

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องตามทำนองเนื้อร้อง
2. นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ช่อง 2.3 และ 1.3
2. ครูคิดแผนภูมิเพลง "ข้ามถนน" บนกระดานดำ
3. ครูอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง

4. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามครู 1 ครั้ง
5. ครูเปิดเทปเพลง "ข้ามถนน" ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง
6. ครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
7. ครูร้องเพลงนำให้นักเรียนร้องเพลงตามทีละวรรค จนนักเรียนร้องได้
8. ครูและนักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน 2-3 ครั้ง
9. เมื่อร้องเพลงจบ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาในบทเพลง

คำแนะนำ:

1. แผนภูมิเพลง "ข้ามถนน" อยู่ในช่อง 2.3 ส่วนเทปเพลงอยู่ม้วนเดียวกับเพลง "คมนาคม" ในช่อง 1.3
2. ในการร้องเพลง ครูควรฝึกร้องให้ถูกต้องตามทำนองเนื้อร้องก่อน โดยนำเทปเพลงในช่อง 1.3 มาเปิดเพื่อฝึกร้อง
3. ก่อนสอนกิจกรรมนี้ควรเตรียมเครื่องเล่นเทปให้เรียบร้อยก่อน
4. ในขณะที่นักเรียนร้องเพลง อาจให้นักเรียนปรบมือให้จังหวะหรือแสดงท่าทางประกอบเพลง โดยให้นักเรียนคิดทำเอง
5. สำหรับการสนทนาเกี่ยวกับบทเพลง ครูอาจดำเนินการสนทนาโดยใช้คำถามต่อไปนี้
 1. ในบทเพลงนี้กล่าวถึงอะไรบ้าง
 2. นักเรียนคิดว่าเนื้อเพลงนี้ ให้ประโยชน์อะไรต่อเรา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 4

การอ่านบทเรียน

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

บทเรียนนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและบอใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของ 2.4
2. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนทุกคน
3. ครูอธิบายถึงวิธีการอ่าน เวลาที่ใช้อ่านและกิจกรรมที่จะทำหลังจากอ่าน
จบแล้ว โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - ก. ให้นักเรียนอ่านบทเรียนในใจ
 - ข. ใช้เวลาในการอ่าน 10 นาที
 - ค. เมื่ออ่านจบแล้ว ให้นักเรียนนำบทเรียนส่งคืนที่หัวหน้า

คำแนะนำ

1. บทเรียนชุดนี้ อยู่ในซอง 2.4 ซึ่งมีทั้งหมด 40 ชุด
2. ขณะนักเรียนอ่าน ครูควรเดินดูด้วย เพื่อจะได้ช่วยเหลือเด็กที่ยังอ่านช้า
หรือมีปัญหาในด้านการอ่าน ถ้านักเรียนอ่านไม่ออก ครูอาจอ่านนำและ
ให้นักเรียนอ่านตาม
3. ครูควรมอบหมายให้หัวหน้าชั้นหรือหัวหน้าหมู่ (ถ้ามี) เป็นผู้ช่วยคอย
รวบรวมบทเรียนเพื่อเก็บ ก่อนนำใส่ของควรรับจำนวนทุกครั้ง
"ในกรณีที่นักเรียนในชั้นมีทักษะในการอ่านยังไม่ค่อยคล่อง ครูควรเป็น
ผู้อ่านนำให้นักเรียนอ่านตาม และเมื่อมีเวลาว่างอาจให้นักเรียนนำ
บทเรียนนี้ไปฝึกอ่านได้ หรืออาจนำไปฝึกทักษะการอ่านในช่วงโมงฝึกทักษะ
การอ่านได้"

กิจกรรมที่ 5

การทำแบบฝึกหัด

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากทำกิจกรรมนี้แล้ว

1. นักเรียนจะสามารถอธิบายเรื่องที่เรียนไปของตนเองได้
2. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการตรวจแบบฝึกหัด และสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 7 ข้อ ใน 10 ข้อ

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. เตรียมสื่อการสอน ของ 2.5.1, 2.5.2
2. แจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทุกคน
3. ให้นักเรียนสำรวจจำนวนข้อของแบบฝึกหัด ซึ่งมีอยู่ 10 ข้อ
4. อธิบายถึงวิธีการทำแบบฝึกหัด คือ เมื่อนักเรียนอ่านคำถามในแบบฝึกหัดแล้ว ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
5. เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จ ให้นักเรียนมาหยิบแบบเฉลยไปตรวจคำตอบเอง และเขียนจำนวนข้อที่ถูกต้อง
6. เมื่อนักเรียนตรวจคำตอบเสร็จแล้ว นำมาส่งครู

คำแนะนำ

1. แบบฝึกหัด กระจายคำตอบ กระจายเฉลยแบบฝึกหัดอยู่ในช่อง 2.5 โดยแบ่งเป็นช่องเล็ก 3 ช่อง คือ
ช่อง 2.5.1 แบบฝึกหัด 40 ชุด
ช่อง 2.5.2 แบบเฉลยแบบฝึกหัด 20 ชุด
2. ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกหัด ครูควรเดินดูการทำงาน เพื่อคอยดูแลแนะนำเด็กบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือในด้านกาอ่านและสมาธิในการทำงาน

3. ในการให้เด็กตรวจคำตอบเอง ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัย ในด้านความซื่อสัตย์
4. ครูควรแนะนำของกระดาษเฉลยแบบฝึกหัด วางไว้ในที่ ๆ นักเรียนเดินไปหยิบได้สะดวก และไม่ทำความรำคาญหรือรบกวนผู้อื่นที่ยังทำแบบฝึกหัดไม่เสร็จ

6. การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมในขณะฟังนิทานและฟังรายงาน
3. ตรวจจากรายงานกลุ่ม
4. ตรวจจากการทำแบบฝึกหัด

สำหรับการประเมินผลการเรียนการสอนในข้อที่ 1 และ 2 เพื่อสะดวกในการประเมินผล จึงได้จัดทำแบบประเมินผลดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการอภิปรายและการฟัง

ให้นักครู เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องตามความเป็นจริงที่สังเกตเห็น

นักเรียนที่ต้องการ ความช่วยเหลือ	การพูดแสดง ความคิดเห็น			รู้จักใช้เหตุผลใน การอภิปราย			มีสมาธิในการฟัง			สามารถตอบ คำถามจากเรื่อง ที่ฟังได้		
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ดี	พอใช้	ยังต้อง ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ยังต้อง ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ยังต้อง ปรับปรุง
นักเรียนที่ต้องการ ความช่วยเหลือคือ												
1. -----												
2. -----												
3. -----												

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. สื่อการสอน

ในแผนการสอนหน่วยที่ 2 นี้ ประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม จึงมีสื่อการสอน 5 ของใหญ่ดังต่อไปนี้

ของ 2.1 ภาพและบัตรคำสั่ง 5 ชุด

ของ 2.2 นิทานเรื่องความปลอดภัย" และภาพการปฏิบัติตนในการเดินทาง
4 ภาพ

ของ 2.3 เนื้อเพลง "ข้ามถนน"

ของ 2.4 บทเรียน

ของ 2.5 แบบฝึกหัด

ในแต่ละของมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ของ 2.1 ภาพและบัตรคำสั่ง 5 ชุด มีรายละเอียดดังนี้

ภาพชุดที่ 1 ภาพรถกำลังแล่นอย่างคึกคักในท้องถนน

บัตรคำสั่ง จากภาพให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ เพื่ออธิบายให้เพื่อน
กลุ่มอื่นเข้าใจ โดยดูจากคำถามต่อไปนี้

1. เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
2. เหตุการณ์ในภาพมักจะพบที่ใด
3. นักเรียนจะตั้งชื่อภาพนี้ว่าอะไร ทำไมจึงตั้งชื่อนี้

ภาพชุดที่ 2 ภาพคนกำลังเดินข้ามถนน

บัตรคำสั่ง จากภาพให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ เพื่ออธิบายให้เพื่อน
กลุ่มอื่นเข้าใจ โดยดูจากคำถามดังนี้

1. ภาพนี้เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
2. นักเรียนจะตั้งชื่อภาพนี้ว่าอะไร ทำไมจึงตั้งชื่อนี้
3. นักเรียนเคยปฏิบัติเช่นบุคคลในภาพหรือไม่

ภาพชุดที่ 3 ภาพสำรวจจราจรปฏิบัติงานในท้องถนน

บัตรคำสั่ง จากภาพให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ เพื่ออธิบายให้เพื่อน
กลุ่มอื่นเข้าใจ โดยดูจากคำถามต่อไปนี้

1. ภาพนี้เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
2. บุคคลในภาพมีความสำคัญอย่างไร
3. ถ้านักเรียนต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลในภาพควรปฏิบัติอย่างไร

ภาพชุดที่ 4 ภาพสัญญาณไฟจราจร

บัตรคำสั่ง จากภาพให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ เพื่ออธิบายให้เพื่อน
กลุ่มอื่นเข้าใจ โดยดูจากคำถามต่อไปนี้

1. ภาพนี้เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
2. สิ่งที่เคยเห็นในภาพนักเรียนเคยเห็นที่ใด
3. สัญญาณแต่ละชนิดมีความหมายอย่างไร
4. ถ้าไม่มีสัญญาณเหล่านี้ จะเกิดอะไรขึ้น

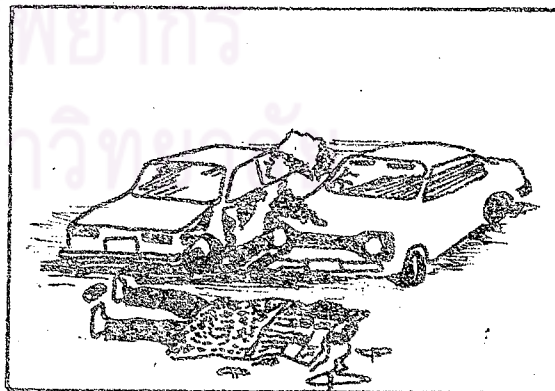
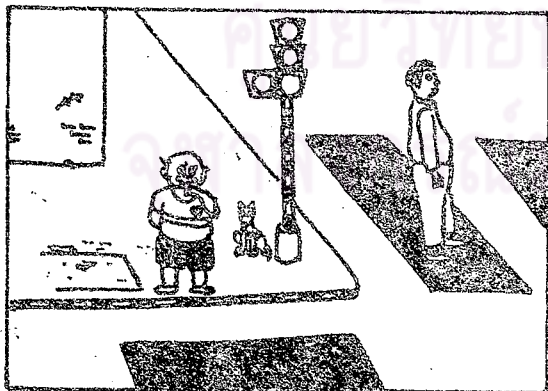
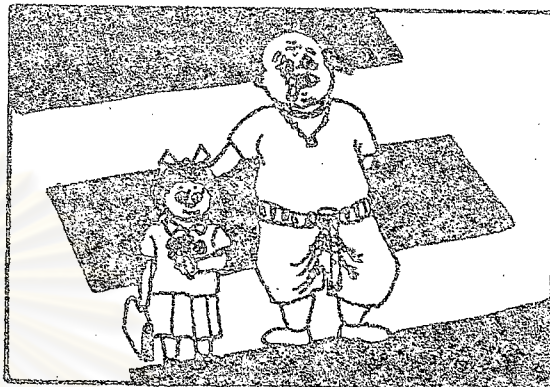
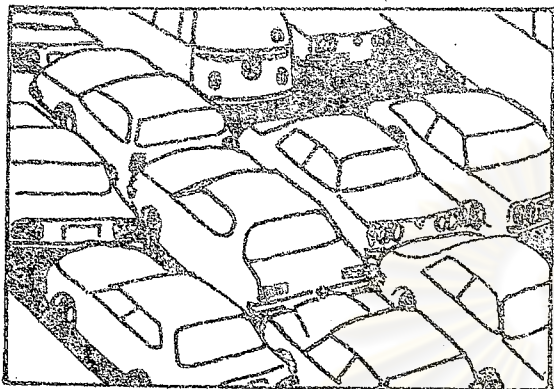
ภาพชุดที่ 5 ภาพอุบัติเหตุรถชนกัน

บัตรคำสั่ง จากภาพให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ เพื่ออธิบายให้เพื่อน
กลุ่มอื่นเข้าใจ โดยดูจากคำถามดังนี้

1. ภาพนี้เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร
2. ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์ดังในภาพ
3. เราจะมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ได้อย่างไร

ภาพประกอบชุดการ์ตูน

หน่วยที่ 2 (กิจกรรมที่ 1)

ภาพทั้ง 5 ภาพนี้อยู่ในช่อง 2.1 เป็นภาพวาดด้วยสีเมจิก มีขนาด 34 ซม. x 49 ซม.

ของ 2.2

ของ 2.2.1 นิทานเรื่อง "ความปลอดภัย"

ทุกเช้าแดงจะเดินไปโรงเรียนพร้อมกับเพื่อนๆ บ้านของแดงอยู่ห่างจากโรงเรียนพอสมควร เส้นทางที่แดงเดินไปโรงเรียนจะต้องผ่านทางรถไฟและข้ามถนนหน้าโรงเรียน

คุณแม่มักจะเตือนแดงเสมอในเรื่องการเดินข้ามทางรถไฟและข้ามถนนหน้าโรงเรียน คุณแม่มักจะพูดว่า "ลูกแดงจะ เวลาข้ามถนนหรือข้ามทางรถไฟ ลูกต้องระวังให้คินะจะ" แแดงก็ตอบให้คุณแม่ชื่นใจว่า "คะคุณแม่ ลูกจะระวังตัว คุณแม่ไม่ต้องเป็นห่วง"

เช้าวันนี้ แแดงเดินไปโรงเรียนพร้อมกับเพื่อนเหมือนเช่นเคย ขณะที่กำลังจะเดินข้ามทางรถไฟ แแดงและเพื่อน ๆ เห็นชายคนหนึ่งเดินโซเซมาตามทางรถไฟ ท่าทางคล้ายคนเมาเหล้า พูดไม่ค่อยรู้เรื่อง แแดงและเพื่อนๆ จึงเดินเข้าไปหา และพยายามจะพูดให้ชายคนนั้นออกมาให้ห่างจากทางรถไฟ เพราะใกล้เวลาที่รถไฟขบวนหนึ่งจะแล่นผ่านมา ชายคนนั้นปฏิเสธความหวังดีของเด็ก ๆ แดงยังเอาก้อนหินขว้างปาเด็ก ๆ แแดงและเพื่อน ๆ จึงไม่สามารถทำให้ชายผู้นั้นออกห่างจากทางรถไฟได้ เสียงหวูดรถไฟก็ดังใกล้เข้ามาทุกที พวกผู้ใหญ่สองคนเดินผ่านมาเห็นชายชี่เมายืนขวางทางรถไฟ จึงช่วยกันดึงชายผู้นั้นออกมาทันก่อนที่รถไฟจะแล่นมาทับชายผู้นั้น แแดงอดใจช่วยความโล่งอก ที่ไม่ต้องเห็นเหตุการณ์อันน่าหวาดเสียวที่จะเกิดขึ้น แแดงและเพื่อน ๆ จึงเดินต่อไปจนถึงทางที่จะข้ามถนนหน้าโรงเรียน

ที่ตรงถนนหน้าโรงเรียน แแดงเห็นคนจับกลุ่มคล้ายกำลังคุยอะไรสักอย่างหนึ่ง เมื่อแดงเดินเข้าไปใกล้ ได้ยินเสียงผู้ใหญ่คุยกันถึงเด็กชายคนหนึ่งวิ่งตัดหน้ารถที่วิ่งมาด้วยความเร็วสูง รถเบรคไม่ทัน จึงชนเด็กชายผู้เคราะห์ร้ายล้มลง ผู้เห็นเหตุการณ์จึงนำเด็กชายผู้นั้นส่งโรงพยาบาล และแจ้งตำรวจให้มาดำเนินคดีกับผู้ขับรถ

เมื่อถึงเวลาเรียน คุณครูได้เล่าให้นักเรียนฟังถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเมื่อเช้า และเพื่อนคนหนึ่งที่บ้านอยู่ในสวนริมคลอง ซึ่งต้องนั่งเรือมาโรงเรียนทุกวันได้เล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเรื่องจากผู้โดยสารมีจำนวนมากเกินกว่าที่เรือจะรับน้ำหนักได้ และผู้โดยสารบางคนไม่รู้จักรีวิธีการลงเรือ จึงทำให้เรือล่ม ต่อจากนั้นแคงได้ออกไปเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะเดินข้ามทางรถไฟ

เด็กทุกคนในห้องต่างให้สัญญากับตนเองว่า "จะต้องระวังตัวในการเดินทาง" และทุกคนตกลงกันว่าจะช่วยกันคิดหาวิธีการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในการเดินทาง

เพื่อน ๆ ที่ฟังเรื่อง "ความปลอดภัย" ละคะ คิดอย่างไรบ้างคะ เรามาช่วยกันคิดหาวิธีที่ช่วยให้เราเดินทางโดยปลอดภัยดีไหมคะ

ของ 2.2.2 ภาพการปฏิบัติตนในการเดินทางด้วยเท้า

ภาพการปฏิบัติตนในการโดยสารรถยนต์

ภาพการปฏิบัติตนในการโดยสารรถไฟ

ภาพการปฏิบัติตนในการโดยสารเรือ

ของ 2.3 เนื้อเพลง "ข้ามถนน"

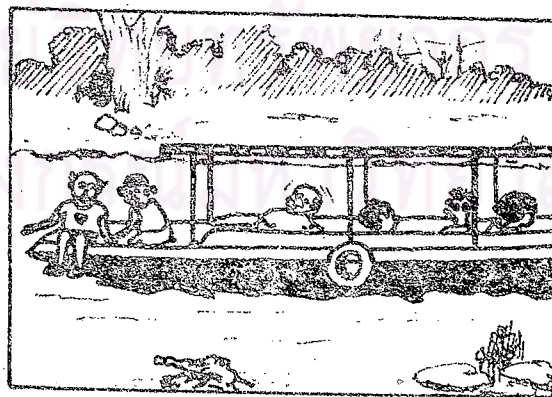
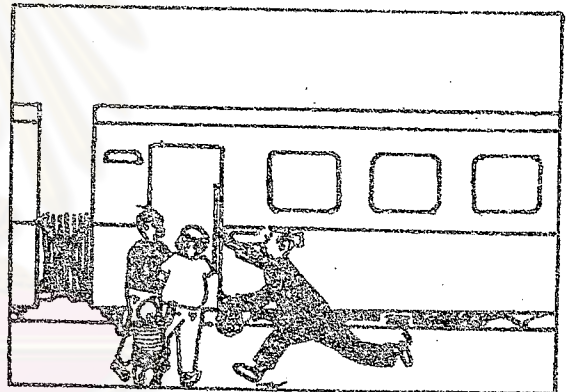
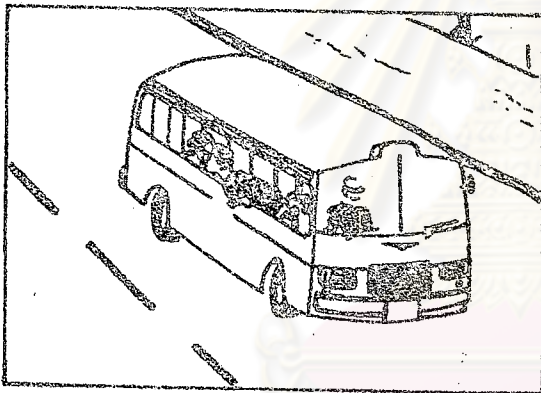
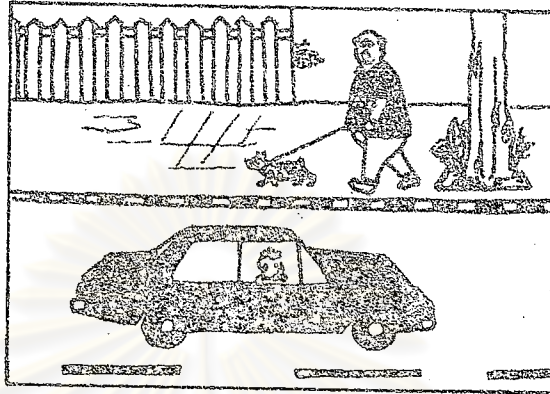
จำไว้ หากข้ามถนน ทุกคนจงอย่าประมาท หากประมาทพลาดพลั้งถึงตายได้ทุกเวลา

จงปลอดภัยไว้ก่อน อย่าเร่ง อย่าร้อน อย่ารีบข้ามไป เกิดมาเป็นคนชีวิตของตนต้องรักษาไว้ ให้มีจิตใจ เพื่อความปลอดภัยบนท้องถนนทุกคนควรระวัง

.....

ภาพประกอบชุดการสอนหน่วยที่ 2

กิจกรรมที่ 2

ภาพที่ 4 ภาพนี้เป็นภาพวาดด้วยสีเมจิก มีขนาด 34 ซม. x 49 ซม.

บทเรียนประกอบชุดการสอน

หน่วยที่ ๒

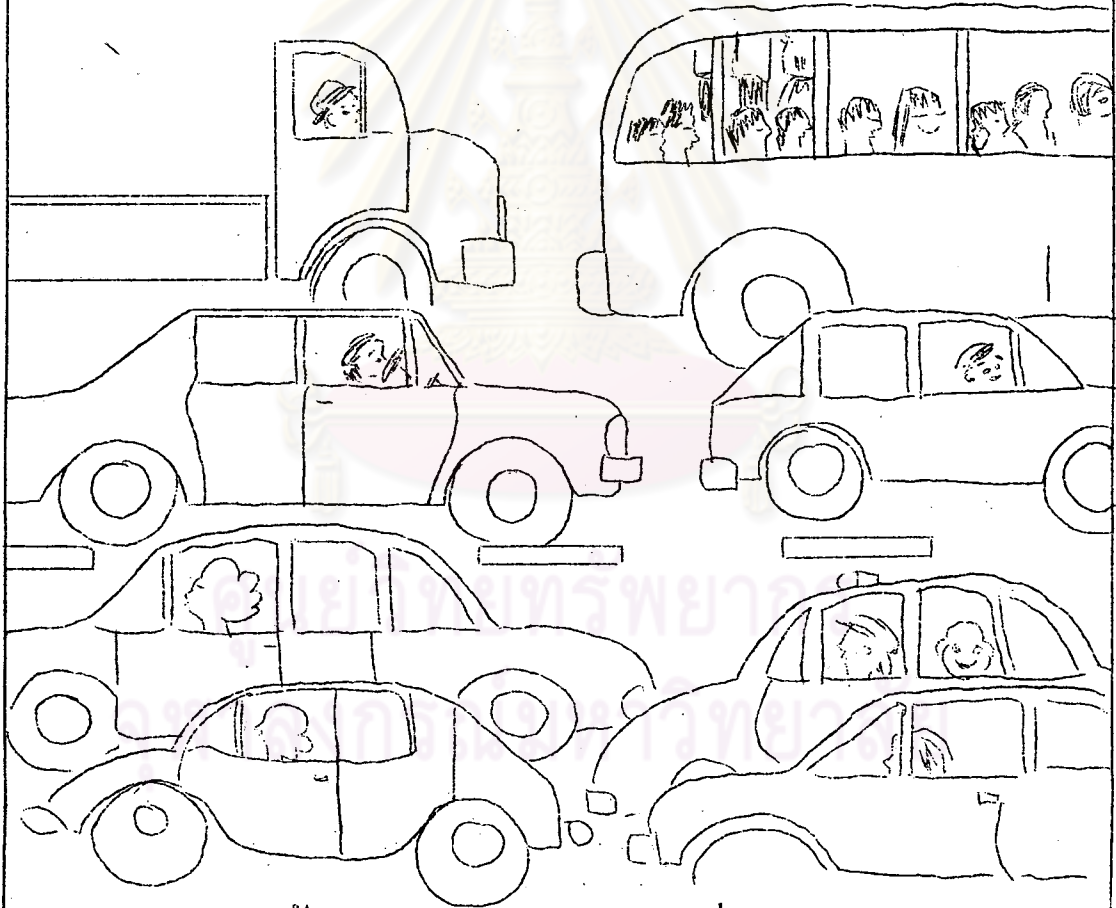
ผมชื่อ เด็กชายสมชาย รักเรียน

ขณะนี้ผมเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เหมือนกับเพื่อนๆ ที่กำลังอ่านเรื่องของผมอยู่ โรงเรียนของผมอยู่ในชุมชนเล็กๆ มีนักเรียนไม่มากเท่าไหน

เมื่อคราวปิดภาคเรียน คุณพ่อคุณแม่พาผมไปเยี่ยมคุณปู่คุณย่าที่กรุงเทพฯ ผมตื่นเต้นมากครับ ผมอยากเล่าเรื่องกรุงเทพฯ ให้เพื่อนๆ ฟัง เพื่อนๆคงเคยได้ยินหรือรู้จักชื่อกรุงเทพฯ ค่ะครับ ถ้าใครยังไม่รู้จักหรือรู้จักก็แล้ว ก็ลองอ่านต่อไปนะครับว่า กรุงเทพฯของผมนั้นของเพื่อนจะเหมือนกันไหม

กรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย เป็นเมืองที่มี
 คนอาศัยอยู่มาก มีอาคารสถานที่ บ้านเรือนตั้งอยู่หนาแน่น ถนน
 ใหญ่กรุงเทพฯ เป็น "ชุมชนใหญ่" นะครับ

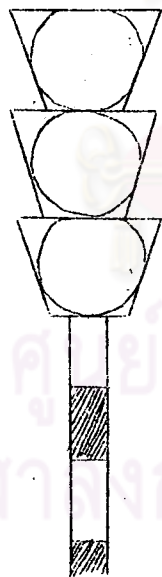
การเดินทางติดต่อกันในชุมชนใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ ส่วนใหญ่
 เขานิยมเดินทางด้วยรถยนต์ จึงทำให้ทางถนนมีรถวิ่งสวนกัน
 ชวักไขว่ โดยเฉพาะเวลาเช้ารถจะติดมาก เพราะคนออกไปทำงาน
 นอกบ้าน บางคนก็ส่งลูกไปเรียนหนังสือ

ตอนเช้าวันเสาร์ คุณอาพาผมไปเที่ยวสวนสัตว์คู่สัต. ผม
 เดินทางด้วยรถประจำทาง หรือที่เรียกว่า "รถเมล์"

ขณะผมนั่งรถเมล์ ผมมองออกไปทางหน้าต่างรถ เห็นรถวิ่งสวนกันมากมาย เมื่อมาถึงทางแยก ผมเห็นเขาสร้างเสาทำค้วยไม้หรือเหล็กก็ไมทราบ ทาสีขาวสลับลีสีดำ แล้วมีเครื่องอะไรก็ไม่ทราบ ๓ วง มีสีแตกต่างกัน มีสีเหลือง สีแดง สีเขียว ผมสงสัย จึงถามคุณอา คุณอาผมเก่งจังเลยนะครับ รู้จักเสาประหลาดนั้นดีมาก คุณอาเล่าให้ผมฟังว่า "เสาที่หลานเห็นนั่นนะ เป็นเสาที่ช่วยให้รถไม่ชนกัน และช่วยให้นักข้ามถนนได้สะดวก ปลอดภัยขึ้น ส่วนวงกลม ๓ สีนั้น เขาเรียกว่า สัญญาณไฟจราจร"

คุณอาทำให้ผมเข้าใจถึงสัญญาณไฟจราจร ๓ สี ผมจะเล่าให้เพื่อนๆ ฟังตามที่ผมเข้าใจนะครับ

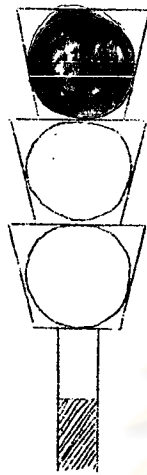

ถ้าเห็นไฟตรงวงกลมสีเหลือง ก็หมายความว่า รถที่กำลังแล่นอยู่เตรียมหยุด.

ถารถคันใดแล่นเลยผ่านแนวเส้นขวาง แลวกก็ให้แล่นผ่านไป ส่วนรถคันใดที่ยังแล่นไม่ถึงแนวเส้นขวาง ก็ให้หยุดอยู่หลังเส้นนั้น

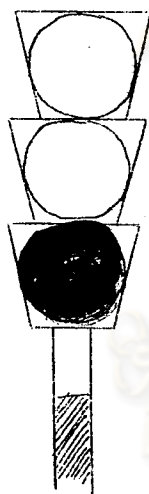
เพื่อนๆ คงสงสัยว่า "เอ เส้นขวางนี้เป็นอย่างไร "

เส้นขวาง เป็นเส้นสีขาวที่ขีดขวางกลางถนนตามทางแยกที่มีสัญญาณไฟ เป็นเส้นกำหนดแนวให้รถหยุด.

ไฟสีแดง

หมายถึง ให้รถทุกคนหยุดหลังแนวเส้น
ขาว คนที่จะข้ามถนนก็สามารถข้ามได้
ในขณะที่รถติดไฟแดง

ไฟสีเขียว

หมายถึง ให้รถทุกคนแล่นผ่านไป
ดังนั้นคนที่ข้ามถนน ยังไม่สามารถ
ข้ามได้ในขณะนี้

วันเสาร์นั้นผมสนุกมากครับ ผมได้รับความรู้หลายอย่าง
จากการไปเที่ยวสวนสัตว์ ผมได้รู้จักวิธีการโดยสารรถเมล์ โดยคุณ
อาสาสมัครครับ ผมคิดว่าเพื่อนๆ ควรจะหมั่นทวนนะครับ จะได้
เดินทางอย่างปลอดภัย

เอาละครับ ผมจะเล่าถึงวิธีโดยสารรถยนต์ให้เพื่อนๆ ทราบ
ข้อที่ ๑ เราต้องรอให้รถจอดเรียบร้อยแล้วก่อน เราจึงจะขึ้น

หรือลงรถและไม่ตองแยงกันนะครั้บ

ข้อที่ ๒ เมื่อขึ้นไปบนรถแล้ว ควรหาที่นั่งให้เรียบร้อย
ถ้ายืนตองหาที่จับยึดที่ใหม่ มีฉะนั้นอาจจะล้มไค

ข้อที่ ๓ เราไม่ควรยืนแขน หรือศีรษะออกนอกรถ. เพราะ
เมื่อมีรถถึงสวนมาใน ระยะใกล้อาจทำให้แขนขาไคไค

ในวันอาทิตย์ คุณพ่อคุณแม่พาผมไปเยี่ยมคุณลุงคุณป้าในสวน
ซึ่งอยู่ในคลอง ตองลงเรือไป แหมผมคันแค้นมากครั้บ เพราะผมยัง
ไม่เคยลงเรือมาก่อนเลย คุณแม่เป็นห่วงผมมาก ทานให้ผมสัญญา
กับทานก่อนไปว่าจะตองปฏิบัติตามคำแนะนำ ผมก็อยากเดินทางควยเรือ
นี้ครั้บ ผมก็รีบตกลงทำคามสัญญาทันที

คุณแม่สัญญากับผมอย่างไร เพื่อนอยากูไปรคอ่านตอไป
คุณแม่บอกว่า การโดยสารเรือให้ปลอดภัยควรปฏิบัติดังนี้

๑. รอให้เรือจอดเรียบร้อยก่อน จึงจะลงเรือหรือขึ้นจากเรือ
๒. เมื่อลงเรือแล้ว ควรหาที่นั่ง ไม่เกินหรือวิ่งเล่นในเรือ
ถ้าเป็นเรือเด็กอาจล้มไคงาย
๓. ไม่ควรกระโดดหรือเอาเท้าแขน

ในวันนั้นผมทำตามคำแนะนำของคุณแม่ทุกอย่าง ผมจึงเดินทาง
อย่างปลอดภัย ผมเห็นชมสวนและเก็บผลไม้อย่างสนุกสนานและมี
ความสุข

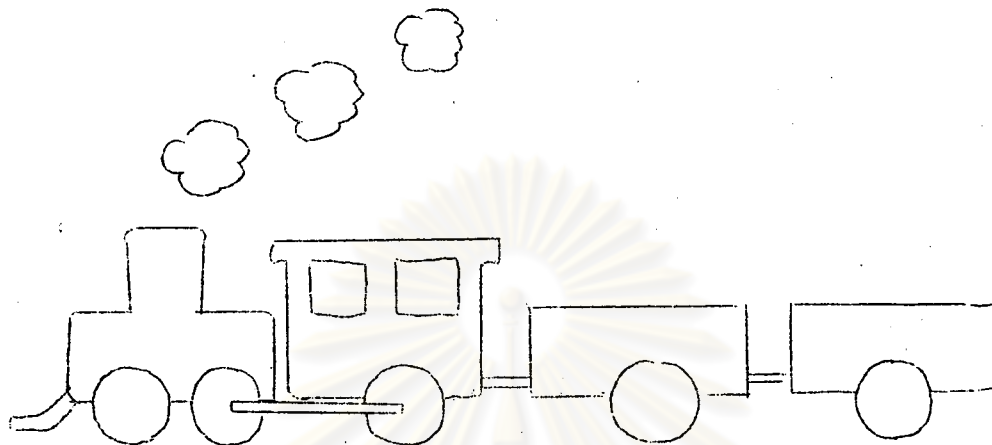
เช้าวันจันทร์ คุณพ่อคุณแม่พาผมไปเดินหาซื้อของใช้ที่จำเป็น
ที่จะนำกลับไปใช้ที่บ้านตางจังหวัด คุณพ่อจูงมือผมเดินซิคชอบคานชวก
ของชอบถนน เวลาจะข้ามถนนคุณพอก็จะตองสอนให้ผมดูสัญญาณไฟแดง

และพาผมข้ามถนนตรงทางมาลาบ บางแห่งที่มีสะพานสูง เขาเรียกว่า "สะพานลอย" คุณพ่อก็จูงผมและคุณแม่ขึ้นสะพานลอยเพื่อข้ามถนน คุณพ่อยังสอนผมว่า "เวลาข้ามถนน ลูกต้องมองดูทั้งทางซ้ายและทางขวา เวลาเดินบนถนน ถ้ามีทางเท้า เราควรเดินบนทางเท้า" วันนั้น ผมก็ได้รับความรู้เรื่องการใช้ถนนจากคุณพ่ออีกเช่นกัน

วันอังคาร เป็นวันที่เรากำหนดเดินทางกลับ ผมกราบลาคุณปู่คุณย่าและคุณอา คุณพ่อคุณแม่พาผมมาที่ "สถานีรถไฟหัวลำโพง" คุณพ่อแล้วว เป็นสถานีรถไฟที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ขณะนั่งอยู่บนรถไฟ คุณแม่ได้คุยกับคุณพ่อถึงเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนรถไฟเมื่อ ๒ ปีที่แล้วว่ามี ชายหนุ่มคนหนึ่ง ไม่มีเงินเสียค่าโดยสารรถไฟ จึงแอบปีนขึ้นไปบนหลังการรถไฟ เจ้าหน้าที่รถไฟไม่ทราบ จนกระทั่งรถไฟแล่นผ่านสะพานเหล็ก เด็กหนุ่มผู้นั้นนั่งหลับ จึงไม่ระวังตัว เมื่อขบวนรถแล่นผ่านสะพานที่มีโครงเหล็กคลุมอยู่สูงจากหลังการรถไฟไม่มากนัก ทำให้รางของ เด็กหนุ่มไปปะทะกับโครงเหล็ก ตกจากหลังคาถูกล้อรถไฟทับตาย ผมฟังแล้วหวาดเสียว คิดว่า การเดินทางโดยสารรถไฟจะปลอดภัยกว่าวิธีปฏิบัติดังนี้

๑. ควรรอให้รถไฟจอดให้เรียบร้อยแล้วเสียก่อน จึงจะขึ้นหรือลงได้
๒. เมื่อขึ้นแล้วควรรหาที่นั่งให้เรียบร้อยแล้ว
๓. ควรซื้อตั๋วค่าโดยสารตามอัตราที่กำหนดไว้
๔. ไม่ควรยืนแซน ซา หรือศีรษะออกนอกประตู ขณะรถแล่นผ่านสะพาน

ถ้าเราปฏิบัติได้ตามนี้ จะทำให้เราปลอดภัยจากการเดินทาง
 ในการเดินทางไปกรุงเทพฯ ของผมครั้งนี้ สนุกมากครับ ได้รับทั้ง
 ความรู้และความสนุกสนาน ผมหวังว่าเพื่อนๆ เมื่อก่อนเรื่องของผม
 แล้ว ลองนำวิธีการปฏิบัติตนในการเดินทางของผมไปใช้บ้างนะครับ
 ผมไม่คิดสทงค์หรือครับ

ผมจะดีใจมากที่ได้ทราบว่าเพื่อนๆ ทุกคนเป็นเด็กน่ารัก

ศูนย์วิทยงัฒนาการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัด

ก. จงเขียนวงกลมรอบตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุด ทำลงในกระดาษคำตอบ:

๑. ชุมชนใหญ่ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. มีคนน้อย อยู่กันอย่างแออัด
 - ข. มีคนมาก มีการจราจรคับคั่ง
 - ค. มีคนไม่มากนัก บ้านเรือนตั้งอยู่ห่างกัน
๒. เส้นทางที่มักใช้ในชุมชนใหญ่คือ ทางใด
 - ก. ทางบก
 - ข. ทางน้ำ
 - ค. ทางอากาศ
๓. เราจะเห็นข้ามถนนได้ เมื่อเราเห็นสัญญาณไฟสีอะไร
 - ก. สีเหลือง
 - ข. สีเขียว
 - ค. สีแดง
๔. เมื่อเราเห็นสัญญาณไฟสีเขียว เราควรทำอย่างไร
 - ก. เดินข้ามถนนทันที
 - ข. หยุดรอให้สัญญาณเปลี่ยนเป็นไฟเหลือง จึงข้ามถนน
 - ค. หยุดรอให้สัญญาณเปลี่ยนเป็นไฟสีแดง จึงข้ามถนน
๕. สัญญาณไฟสีเหลือง หมายถึงอะไร
 - ก. ให้รถเตรียมหยุด
 - ข. ให้รถทุกคันไปได้
 - ค. ให้รถทุกคันหยุดหมก

ข. เขียนเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก เขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อ
ที่ผิด

-๑. เวลาเดินข้ามถนน ควรเดินซีกซ้ายเสมอ
-๒. ถมี้ทางเท้า เราควรเดินบนทางเท้า
-๓. ขณะจะเดินข้ามถนน ควรมองซ้ายมองขวา
-๔. ขณะที่รถกำลังแล่น เราสามารถกระโดดลงจากรถได้
-๕. การเอาเท้าแซงหน้า ขณะนั่งอยู่บนเรือ จะช่วยให้เรือแล่นเร็วยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๘. แห่ดงคนควาหาควาามรู้เพิ่มเติม

1. แบนสอนอ่านสังคคศึกษา ชุคเสริมประสบกการณสังคคศึกษา เล่ม 2
ชั้นประถมปีที่ 2 ของกระทรวงศีกษาธิการ หน้า 84-91.
2. แบนสอนอ่านสังคคศึกษา ชุคเสริมประสบกการณสังคคศึกษา เล่ม 2
ชั้นประถมปีที่ 2 สำหรับภาคศีกษา 2 ของกระทรวงศีกษาธิการ หน้า
82-89.
3. แบนเรียนสังคคศึกษา ชั้นประถมปีที่ 3 ("บ้านเมืองของเรา" ของ
กระทรวงศีกษาธิการ หน้า 45-49.
4. แบนเรียนสังคคศึกษา ตอนที 2 ("บ้านเมืองของเรา) ชั้นประถมปีที่ 3
สำหรับภาคศีกษา 2 ของกระทรวงศีกษาธิการ หน้า 44-49.
5. เราและเพื่อนบ้านของเรา แบนเรียนสังคคศึกษา ชั้นประถมปีที่ 4 ของ
กระทรวงศีกษาธิการ หน้า 56-59 .
6. แบนเรียนสังคคศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมปีที่ 5
ของกระทรวงศีกษาธิการ หน้า 43-47 .
7. แบนเรียนสังคคศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมปีที่ 7
ของกระทรวงศีกษาธิการ หน้า 26-29 .

คู่มือครู

การใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 3

ชุดการสอนหน่วยนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน 2 วิธีคือ

1. การเรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง "การขนส่งในชุมชน"
2. การเล่นเกมเลียนแบบการเคลื่อนที่ของยานพาหนะ

กึ่งนั้นครูผู้ใช้ชุดการสอนควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาคู่มือครูนี้ เพื่อจะได้เตรียมบทเรียน สื่อการสอนไว้ล่วงหน้า
2. ควรอ่านคำแนะนำในการทำบทเรียนแบบโปรแกรมให้เข้าใจ
3. ควรสำรวจสื่อการสอนที่จัดไว้เป็นชุด ๆ ให้พร้อม
4. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอนและปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
5. ในการทำบทเรียนแบบโปรแกรม พยายามให้นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำ
6. เมื่อสอนเสร็จ โปรดเก็บสื่อการสอนไว้ตามของเดิมที่กำหนดไว้
7. เวลาที่ใช้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

แผนการสอนหน่วยที่ 3

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการสอนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

ก. จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. นักเรียนสามารถบอกถึงความหมายของการขนส่งได้
2. นักเรียนสามารถบอกถึงเส้นทางที่ใช้ในการขนส่งได้อย่างน้อย 2 ทาง ใน 3 ทาง
3. นักเรียนสามารถบอกชื่อพาหนะที่ใช้ในการขนส่งได้อย่างน้อย 4 ชื่อใน 8 ชื่อ
4. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการเลือกเส้นทางในการขนส่งได้
5. นักเรียนสามารถแสดงเส้นแบบการเคลื่อนที่ของพาหนะได้
6. นักเรียนสามารถเล่นเกมเส้นแบบยานพาหนะได้อย่างสนุกสนาน

ข. จุดมุ่งหมายด้านคุณลักษณะนิสัย

1. การรับผิดชอบตนเอง
2. ความซื่อสัตย์

2. ความกตเวทิตา

การขนส่งมีความสำคัญต่อบุคคลในชุมชนมาก เพราะทำให้สามารถนำสิ่งของหรือพืชผลที่ทำได้ในชุมชนส่งไปขายที่ตลาด ช่วยให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

3. เนื้อหา

การขนส่ง หมายถึง การนำสิ่งของหรือสินค้าจากที่แห่งหนึ่ง ไปยังอีกชุมชนหนึ่ง การขนส่งสินค้ามี 2 ทาง คือ

1. ทางบก พาหนะที่นิยมใช้ คือ รถยนต์ รถไฟ และเกวียน
2. ทางน้ำ พาหนะที่นิยมใช้ คือ เรือยนต์ เรือกลไฟ เรือแจว เรือพาย

สมัยโบราณการขนส่งทางบกต้องเดินด้วยเท้าหรือใช้สัตว์ เช่น ช้าง ม้า วัว เป็นพาหนะ ต่อมาเมื่อคิดทำรถเทียมม้า เรียกว่า รถม้า มีเกวียนเทียมวัว มีรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถไฟ ทำให้การขนส่งสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ในปัจจุบันเรามีทางรถไฟและทางรถยนต์เชื่อมติดต่อกันเกือบทุกชุมชน ทำให้การนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ในชุมชนออกสู่ตลาดในชุมชนอื่น

สำหรับการขนส่งทางน้ำ มีแม่น้ำ ลำคลองและทะเล เป็นเส้นทางขนส่งที่สำคัญมาช้านานแล้ว ถ้าเป็นคลองเล็ก ๆ ก็มักใช้เรือแจว เรือหางยาว ในแม่น้ำก็ใช้เรือยนต์ เรือกลไฟ ถ้าเป็นในทะเลก็จะใช้เรือขนาดใหญ่

การขนส่งทางน้ำค่าใช้จ่ายจะถูกกว่าการขนส่งทางบก เพราะเปลืองแรงงานและเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า

สินค้าที่มีน้ำหนักมากและเก็บไว้ได้นานมักจะขนส่งทางน้ำ ส่วนสินค้าที่มีน้ำหนักมาก แต่เสียหรือเน่าเร็ว มักจะขนส่งทางบกเพราะรวดเร็วกว่าทางน้ำ ส่วนสินค้าที่มีน้ำหนักเบา และต้องการความรวดเร็วมักจะส่งทางอากาศซึ่งเสียค่าใช้จ่ายแพงกว่าทางบกและทางน้ำ

ดังนั้นในการเลือกเส้นทางของการขนส่ง เราควรคำนึงถึงน้ำหนักของสิ่งของหรือสินค้าและเวลาที่ใช้ในการขนส่งด้วย

4. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ในการสอนครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงช่วงความสนใจและสภาพความต้องการของผู้เรียนตลอดจนวัยของผู้เรียน

สำหรับแผนการสอนหน่วยที่ 3 นี้ เพื่อสอนให้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ จึงจัดกิจกรรมการสอนทั้งหมด 2 กิจกรรม ใช้เวลา 3 คาบ หรือ 60 นาที ครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจใช้กิจกรรมการสอนทั้ง 2 กิจกรรมสอนเสร็จภายใน 3 คาบ

ติดต่อกัน หรืออาจแบ่งเวลาสอนเป็นคาบ ๆ ดังนี้ คือ

- คาบที่ 1 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1
- คาบที่ 2 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1 และ 2
- คาบที่ 3 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 2

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

ในแผนการสอนหน่วยนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการสอน 2 กิจกรรม คือ

1. การเรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง "การขนส่งในชุมชน"

ในแต่ละกิจกรรม ได้กำหนดรายละเอียดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน เมื่อได้ศึกษากิจกรรมนี้แล้ว ก็สามารถนำไปใช้สอนได้ รายละเอียดของกิจกรรมมีดังนี้ คือ

กิจกรรมที่ 1

การทำบทเรียนแบบโปรแกรม

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม:

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของการขนส่งได้
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามถึง เส้นทางและยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งได้
3. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการเลือกใช้เส้นทางในการขนส่งได้

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม:

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ซึ่งอยู่ในช่อง 3.1
2. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรมตามคำแนะนำ (คู่มือของ 3.1)
3. แจกบทเรียนแบบโปรแกรมให้นักเรียนทุกคนและให้ลงมือเรียนด้วยตนเอง

4. เมื่อทำเสร็จ ให้นำบทเรียนส่งคืน

คำแนะนำ:

1. บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "การขนส่งในชุมชน" อยู่ในช่อง 3.1
2. การอธิบายถึงวิธีการเรียนตามกิจกรรมข้อ 2 ควรแนะนำตามแนวทาง ดังนี้ คือ
 - 2.1 บทเรียนแบบโปรแกรมนี เป็นบทเรียนที่ให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละคน ไม่ใช่แบบทดสอบ จึงขอให้นักเรียนตั้งใจเรียน
 - 2.2 ในบทเรียนจะแบ่งเป็นตอน ๆ เรียกว่า กรอบ ซึ่งอยู่ที่มุมขวาของกรอบ เช่น กรอบที่ 1
 - 2.3 ให้นักเรียนเริ่มเรียนตั้งแต่กรอบที่ 1 เรื่อยไปตามลำดับ ไม่ควร ทำข้ามกรอบ เพราะจะทำให้เกิดความสับสนไม่เข้าใจ
 - 2.4 ตอนใดที่มีข้อ ก. ข. ค. ให้นักเรียนเลือกตอบ ให้นักเรียนวงกลมรอบตัวอักษรหน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้อง
 - 2.5 นักเรียนต้องอ่านคำถามและทำความเข้าใจในคำถามให้ดีเสียก่อน จึงจะลงมือทำ
 - 2.6 เมื่อนักเรียนทำเสร็จ 1 กรอบ ให้ตรวจคำตอบ โดยดูในช่องสี่เหลี่ยมเล็ก ที่อยู่ถัดจากกรอบคำถาม 1 กรอบ
 - 2.7 ถ้านักเรียนตอบตรงกับคำถามที่เฉลยไว้ ให้นักเรียนทำต่อไปได้
 - 2.8 ถ้าคำตอบไม่ตรงกับคำตอบที่ให้ไว้ในช่องซ้ายมือ ให้กลับไปหากรอบเดิมอีกครั้ง เมื่อหาคำตอบใหม่ได้แล้ว ให้ใช้ดินสอขีดคำตอบเดิม แล้วเขียนคำตอบใหม่ให้ถูกต้อง
 - 2.9 ให้นักเรียนทำบทเรียนตามความสามารถของตนเอง ไม่ต้องรีบมาก นักเรียนจะเรียนได้สนุก ถ้านักเรียนเรียนด้วยความตั้งใจ

3. ในขณะที่นักเรียนทำบทเรียน ครูอาจเดินดูเพื่อช่วยเหลือแนะนำนักเรียนบางคนที่มีปัญหาด้านการเรียน
4. สำหรับบทเรียนที่นักเรียนส่งกลับคืนมา เมื่อครูตรวจให้คะแนนแล้ว ครูส่งกลับคืนให้นักเรียนได้
5. ในกรณีที่เด็กอ่านหนังสือไม่ออก ครูอาจจะนำเด็กที่อ่านไม่คล่องมารวมกลุ่ม และอ่านให้ฟัง และให้นักเรียนทำ

กิจกรรมที่ 2

กาชเลนเกมเลียนแบบ "การเคลื่อนที่ของพาหนะ"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. นักเรียนสามารถแสดงเลียนแบบการเคลื่อนที่ของยานพาหนะได้
2. นักเรียนสามารถเล่นเกมเลียนแบบยานพาหนะได้อย่างสนุกสนาน

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมนิทาน เรื่อง "ไปเที่ยวชายทะเล" ซึ่งอยู่ในช่อง 3.2
2. นำนักเรียนออกมานอกห้องและทำความตกลงกับนักเรียนในเรื่องการปฏิบัติตนในขณะที่เล่นเกม
3. ชักถามเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของยานพาหนะแต่ละชนิด คือ รถไฟ รถยนต์ เรือ ให้นักเรียนทำท่าเลียนแบบการเคลื่อนที่ของยานพาหนะเหล่านี้จนเข้าใจ
4. ครูเล่านิทานแล้วให้นักเรียนทำท่าทางประกอบให้เหมือนของจริง หากมีเสียงให้ส่งเสียงประกอบ (คู่มือที่ช่อง 3.2)
5. ให้นักเรียนทำความสะอาดมือ แขน และหน้า และพากลับเข้าห้องเรียน

คำแนะนำ

1. เกมประกอบนิทานเรื่อง "ไปเที่ยวชายทะเล" อยู่ในช่อง 3.2
2. สถานที่สำหรับเล่นเกม ควรเป็นที่โล่ง เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้คล่อง อาจเป็นสนามหญ้า เพื่อให้เด็กสามารถเล่นเกมได้สนุกสนานและมีโอกาสได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ และไม่รบกวนห้องใกล้เคียงขณะนักเรียนเล่นเกม
3. สำหรับข้อตกลงเรื่องการปฏิบัติตนในขณะที่เล่นเกม ควรตกลงในเรื่องดังต่อไปนี้
 - 3.1 ฟังนิทานด้วยความตั้งใจ เพื่อจะได้ทำท่าทางเลียนแบบการเคลื่อนไหวของยานพาหนะ และนิทานได้ถูกต้อง
 - 3.2 เมื่อฟังนิทานถึงตอนที่ต้องแสดงท่าทางประกอบ ขอให้นักเรียนทุกคนทำเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน
 - 3.3 ในการแสดงท่าประกอบ นักเรียนไม่ควรเคลื่อนที่ไปไกลจากครู เพราะจะทำให้ไม่ได้ฟังนิทานที่สนุก ๆ ต่อ
4. สำหรับการสนทนาซักถามเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของยานพาหนะและให้นักเรียนทำท่าประกอบนั้น ครูอาจใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - 4.1 นักเรียนเคยเห็นรถยนต์ เวลารถยนต์แล่นเป็นอย่างไร
 - 4.2 ใครจะแสดงท่ารถยนต์แล่นได้บ้าง
 - 4.3 นักเรียนทุกคนลองแสดงท่ารถยนต์แล่นสำหรับยานพาหนะชนิดอื่น ๆ เช่น รถไฟ เรือ ก็อาจใช้คำถามในแนวนี้และลองให้นักเรียนทำท่าทางประกอบ
5. ในการให้นักเรียนทำความสะอาदनั้น ครูควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตนหลังจากการเล่นออกกำลัง คือ ให้อ่างมือ แขนและหน้า

6. การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนหน่วยนี้ อาจใช้วิธีการประเมินผลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบบทเรียนแบบโปรแกรม ว่านักเรียนคนใดที่ยังทำไม่ถูกต้อง เนื่องจากสาเหตุใด เพื่อช่วยเหลือแก้ไข
2. สังเกตการทำงานของนักเรียน ว่านักเรียนได้ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือไม่
3. สังเกตจากการเล่นเกม ว่านักเรียนคนใดร่วมมือในการเล่นกับผู้อื่น มากน้อยเพียงใด

7. สื่อการสอน

แผนการสอนหน่วยที่ 3 นี้ ประกอบด้วยกิจกรรม 2 กิจกรรม จึงมีสื่อการสอน 2 ของใหญ่ ดังต่อไปนี้

ของ 3.1 บทเรียนแบบโปรแกรม

ของ 3.2 เกมประกอบนิทาน "ไปเที่ยวชายทะเล"

1. เราขึ้นรถไฟไปเที่ยวหัวหิน (เด็กจับมือกันเป็นแถว ๆ เช่น ขบวนรถ) ขบวนหนึ่งประมาณ 4-8 คน โดยจัดเป็นหลาย ๆ ขบวน
2. รถไฟออกจากสถานี (แล่น (เดิน)ช้า ๆ และค่อยๆ เพิ่มความเร็วขึ้น) ให้ร้องเลียนแบบเสียงรถจักร (ฉีกฉีก ๆ ๆ) และเป็ดหูก เป็นครั้งคราว
3. รถไฟเทียบสถานีหัวหิน ลงจากรถไฟ (ทำท่ากระโดดลง)
4. เดินเที่ยวชมตลาดหัวหิน (ทำท่าเดิน)
5. ขึ้นรถยนต์เดินทางไปชายทะเล(ทำท่าก้าวขึ้นรถ) รถยนต์เริ่มเคลื่อนที่(ทำท่าควงแขนหมุนสมมติว่ารถยนต์ติดเครื่อง และทำเสียงเครื่องยนต์กระหึ่ม)

6. รดยนต์แล่น (ให้วิ่ง) ในการเคลื่อนที่นั้นหากได้รับคำสั่งจากครูควรทำให้ถูก คือ

คำสั่ง	นักเรียนจะต้องทำ
แล่นเร็ว	วิ่ง (อย่างธรรมชาติ) ให้เร็วขึ้น
แล่นช้า	เปลี่ยนจากวิ่งเร็วเป็นวิ่งช้า
เบรค(ห้ามล้อ)	จากการวิ่ง ต้องหยุดทันที
ขวา	ต้องวิ่งเลี้ยวไปทางขวา
ซ้าย	ต้องวิ่งเลี้ยวไปทางซ้าย
ไฟแดง	ต้องหยุดวิ่งทันที
ไฟเหลือง	เตรียมไปหรือเตรียมหยุด
ไฟเขียว	วิ่งไปได้
ทางม้าลาย	วิ่งช้า ๆ และหยุด

7. รดยนต์จอกชายทะเล (ทำท่าก้าวลง) เดินไปลงเรือ (ทำท่าก้าวลงเรือ)

8. เรือแล่นไปในทะเล (ทำท่าพายเรือ)

9. เมื่อเรือกลับมาถึงฝั่ง บางคนวิ่งไล่จับปูลม บางคนนั่งเล่นทรายที่ชายทะเล ทุกคนสนุกสนานมาก

10. เมื่อเดินทางมาถึงบ้าน ทุกคนต่างอ่อนเพลียในการเดินทาง ในที่สุดต่างพากันหลับไป (ให้พักผ่อน)

บทเรียนแบบโปรแกรม
เรื่อง
"การขนส่งในชุมชน"
สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

<p>กรอบ ๑</p> <p>บ้านของจิตอยู่ในตลาด เป็นร้านขายของ ชาวนา สับ ยาสีฟัน ผัก ผลไม้</p>	
<p>กรอบ ๒</p> <p>ทุกเช้า ชาวนาจะนำผักที่ปลูกจากสวนมา ส่งที่ร้านของจิต เพื่อขายให้กับลูกค้า</p>	
<p>กรอบที่ ๓</p> <p>การที่ชาวนานำผักจากสวนมาส่งที่ตลาด เราเรียกว่า <u>การขนส่ง</u></p>	
<p>กรอบที่ ๔</p> <p><u>การขนส่ง</u> คือ การนำสิ่งของหรือสินค้า จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง</p>	

<p>กรอบ ๕</p> <p>พ่อของจิตต้องไปซื้อข้าวสารจากโรงสีมาขายที่ร้าน การนำข้าวสารจากโรงสีมาที่ร้าน เราเรียกว่า</p> <p>ก. การเดินทาง ข. การขนส่ง ค. การสื่อสาร</p>	
<p>กรอบ ๖</p> <p>การที่บริษัทผลิตสบู่และยาสีฟัน นำสบู่และยาสีฟันมาส่งที่ร้านของจิต เราเรียกว่า</p> <p>ก. การสื่อสาร ข. การเดินทาง ค. การขนส่ง</p>	การขนส่ง
<p>กรอบ ๗</p> <p>พ่อเคยเล่าว่า "ในสมัยโบราณ ยังไม่มีถนนหนทาง การขนส่งต้องใช้แรงคน หรือไม้ค้ำแรงสัตว์ เช่น ช้าง ม้า วัว โดยบรรทุกของไปบนหลังช้างหรือม้า</p> <p>ดังนั้น การขนส่ง โดยอาศัยแรงคนและแรงสัตว์ มีใช้ในสมัย</p> <p>ก. สมัยปัจจุบัน ข. สมัยโบราณ ค. อีก ๑๐ ปีข้างหน้า</p>	การขนส่ง

<p>กรอบ ๘</p> <p>ในสมัยต่อมา มีผู้คิดทำรถมา เกวียน โดยใช้ แรงสัตว์เช่นกัน แต่บรรทุกของไ้มากกว่าเดิม พาหนะที่ใช้แรงสัตว์ช่วยคือ</p> <p>ก. รถยนต์ เครื่องบิน ข. รถมา เกวียน ค. รถมา รถไฟ</p>	<p>โบราณ</p>
<p>กรอบ ๙</p> <p>ปัจจุบันนี้มีความเจริญมากขึ้น จึงมีการขนส่ง โดย รถยนต์ รถไฟ มีถนนเชื่อมติดต่อกันเกือบทุกชุมชน พาหนะที่นิยมใช้ในการขนส่งในปัจจุบัน คือ</p> <p>ก. เกวียน รถไฟ ข. รถมา รถยนต์ ค. รถไฟ รถยนต์</p>	<p>ข. รถมา เกวียน</p>
<p>กรอบ ๑๐</p> <p>คานหาของตลาดติดกับถนนใหญ่ มีรถยนต์ แล่นผ่านไปมาตลอดวัน สินค้าที่มาจากต่างจังหวัด มักนำมาทางนี้</p>	<p>ค. รถยนต์ รถไฟ</p>

<p>กรอบ ๑๑</p> <p>พอมักจะพบกับจิตเสื่อมอวภ "อำเภอของเราเจริญขึ้นมาก เพราะมีถนนตัดต่อกับอำเภออื่นๆ โดยนำ พืช ผัก จากในอำเภอของเราไปส่งที่อื่น และนำสิ่งของที่จำเป็นจากที่อื่นมาสู่อำเภอของเรา"</p>	
<p>กรอบ ๑๒</p> <p>คนในอำเภอของจิต มักนิยมขนส่งสินค้าทางรถยนต์ ซึ่งเป็นการขนส่งทาง</p> <p>ก. บก ข. น้ำ ค. อากาศ</p>	
<p>กรอบ ๑๓</p> <p>จิตเคยเห็นพ่อค้าแม่ค้า ไปซื้อลำไยจากเชียงใหม่ และขนมาทางรถไฟ</p> <p>กврขนส่งโดยรถไฟเช่นเดียวกับการขนส่งทางรถยนต์ ก็เรียกว่าเป็นการขนส่งทาง</p> <p>ก. บก ข. น้ำ ค. อากาศ</p>	<p>ก. บก</p>

<p>กรอบ ๑๔</p> <p>ที่ตลาดคอนเซา จิตเห็นชาวสวนเก็บหาผลไม้ออกจากสวนมาขายที่ตลาด</p> <p>การหาผลไม้ออกจากสวนมาที่ตลาด จักว่าเป็นการขนส่ง</p> <p>ก. ทางน้ำ</p> <p>ข. ทางบก</p> <p>ค. ทางอากาศ</p>	<p>ก.ทางบก</p>
<p>กรอบ ๑๕</p> <p>บางวันจิตเห็นผู้ชายสองสามคน ขับเกวียนบรรทุกถ่านเต็มกระสอบเขามาขายในเมือง</p> <p>การขับเกวียนบรรทุกถ่านมาที่ตลาด เรียกว่าเป็นการขนส่ง</p> <p>ก. ทางบก</p> <p>ข. ทางน้ำ</p> <p>ค. ทางอากาศ</p>	<p>ข.ทางบก</p>
<p>กรอบ ๑๖</p> <p>การขนส่งทางบก หมายถึง</p> <p>ก. การนำสิ่งของหรือสินค้าไปส่งโดยไ้เรือ</p> <p>ข. การนำสิ่งของหรือสินค้าไปส่งโดยไ้เครื่องบิน</p> <p>ค. การนำสิ่งของหรือสินค้าไปส่งโดยไ้เกวียน</p>	<p>ค.ทางบก</p>

<p>กรอบ ๑๓</p> <p>พาหนะที่เราานิยมใช้ในการขนส่งทางบก คือ</p> <p>ก. รถยนต์ รถม้า</p> <p>ข. รถไฟ เกรวียน</p> <p>ค. รถยนต์ รถไฟ</p>	<p>การนำสิ่งของหรือสินค้าไปส่งโดยใช้เกรวียน รถ</p>
<p>กรอบ ๑๔</p> <p>จิตเคยเดินไปเที่ยวที่หลังตลาด มีท่าเรือสำหรับขนส่งปลาและสัตว์น้ำ ซึ่งส่งมาจากอำเภอใกล้เคียง</p> <p>จิตคิดว่า การขนส่งสินค้าควยเรือ เป็นการขนส่ง<u>ทางน้ำ</u></p>	<p>ค. รถยนต์ รถไฟ</p>
<p>กรอบ ๑๕</p> <p>พ่อค้านำผลไม้บรรทุกใส่เรือพายไปขายที่ตลาด จิตว่าเป็นการขนส่ง</p> <p>ก. ทางบก</p> <p>ข. ทางน้ำ</p> <p>ค. ทางอากาศ</p>	
<p>นักเรียนตั้งใจทุกดีมาก, ยังไม่เห็นอยุ่ใช้ใหม่ ทำค่ออีกหนอยก็ จะจบ</p>	<p>ข. ทางน้ำ</p>

<p>กรอบ ๒๐</p> <p>จิกเคยเห็นชาวประมงชนปลาและหอยที่จับได้จากทะเลมาส่งที่ท่าเรือ เรือที่ไซขนส่งในทะเลนั้นใหญ่กว่าเรือที่ไซขนส่งในแม่น้ำ ลำคลอง</p>	
<p>กรอบ ๒๑</p> <p>เรือที่ไซขนส่งในทะเล หรือ เรือที่ไซขนส่งในแม่น้ำ ลำคลอง ต่างก็เป็นพาหนะที่ไซขนส่ง</p> <p>ก. ทางบก ข. ทางน้ำ ค. ทางอากาศ</p>	
<p>กรอบ ๒๒</p> <p>ในการขนส่งทางน้ำ พาหนะที่นิยมใช้คือ</p> <p>ก. เรือบิน เรือแมล์ ข. เรือยนต์ เรือเดินสมุทร ค. เรือบิน เรือใบ</p>	<p>ก. ทางน้ำ</p>
<p>กรอบ ๒๓</p> <p>เส้นทางที่นิยมใช้ในการขนส่งมี ๒ ทางคือ</p> <p>ก. ทางบก ทางอากาศ ข. ทางน้ำ ทางอากาศ ค. ทางบก ทางน้ำ</p>	<p>ข. เรือยนต์ เรือเดินสมุทร</p>

<p>กรอบ ๒๔</p> <p>จิตโศกพิฆาตว่า " จะมีการส่งเสริมการขนส่ง ทางน้ำ เนื่องจากไม่ต้องการเสียค่าใช้จ่ายในการสร้างถนน เพิ่ม เพราะมีแม่น้ำ ลำคลอง เป็นเส้นทางคมนาคม อยู่แล้ว</p>	<p>ค. ทางบก ทางน้ำ</p>
<p>กรอบ ๒๕</p> <p>การเสียค่าใช้จ่ายการขนส่งทางบกและทางน้ำ เป็นอย่างไร</p> <p>ก. ทางบกราคาแพงกว่าทางน้ำ ข. ทางบกราคาถูกกว่าทางน้ำ ค. ทั้งทางบกและทางน้ำเสียค่าใช้จ่ายเท่ากัน</p>	
<p>กรอบ ๒๖</p> <p>คุณครู เคยเล่าให้ฟังว่า "สินค้าที่มีน้ำหนักมาก และ สามารถเก็บไว้ได้นาน มักจะขนส่งทางเรือ เพราะเสียค่า ใช้จ่ายน้อย ส่วนสินค้าที่มีน้ำหนักมากแต่เก็บไว้ไม่ได้นาน มักเสียง่าย จะขนส่งทางรถยนต์ ถ้าอยู่ไกลทางรถไฟก็มัก จะขนส่งทางรถไฟ</p>	<p>ค. ทางบก แพงกว่า ทางน้ำ</p>

<p>กรอบ ๒๗</p> <p>สินค้าที่มีน้ำหนักมาก และเก็บไว้ได้นานมัก นิยมขนส่งด้วย</p> <p>ก. รถยนต์ ข. เครื่องบิน ค. เรือ</p>	
<p>กรอบ ๒๘</p> <p>สินค้าที่มีน้ำหนักมาก แต่เสียหรือเน่าได้ง่าย มักนิยมขนส่งด้วย</p> <p>ก. เรือยนต์ เรือพาย ข. เครื่องบิน รถยนต์ ค. รถยนต์หรือรถไฟ</p>	ค. เรือ
<p>กรอบ ๒๙</p> <p>ดังนั้นสินค้ำที่มีน้ำหนักเบา และต้องการความ รวดเร็วควรขนส่งด้วย</p> <p>ก. เรือ ข. รถยนต์ ค. เครื่องบิน</p>	ค. รถยนต์ หรือรถไฟ

<p>กรอบ ๓๐</p> <p>การขนส่งที่ถูกที่สุด คือการขนส่ง</p> <p>ก. ทางน้ำ</p> <p>ข. ทางบก</p> <p>ค. ทางอากาศ</p>	<p>ค. เครื่องบิน</p>
<p>กรอบ ๓๑</p> <p>การขนส่งที่แพงที่สุดคือ การขนส่ง</p> <p>ก. ทางบก</p> <p>ข. ทางน้ำ</p> <p>ค. ทางอากาศ</p>	<p>ก. ทางน้ำ</p>
<p>กรอบ ๓๒</p> <p>คู่แข่งของการขนส่งไม่จำนวนมากจากไรมา ชายที่ตลาด คู่แข่งควรส่งผลไมทาง</p> <p>ก. รถยนต์</p> <p>ข. เครื่องบิน</p> <p>ค. เรือ</p>	<p>ค. ทางอากาศ</p>

<p>กรอ๒ ๓๓</p> <p>ถ้าคุณแม่ต้องการจะส่งของขวัญชิ้นนำหนักเบา มากไปให้เพื่อนที่อยู่ต่างประเทศ คุณแม่ต้องการให้ของ ไปถึงเพื่อนโดยเร็วที่สุด คุณแม่ควรส่งของทาง</p> <p>ก. เรือ ข. รถยนต์ ค. เครื่องบิน</p>	<p>ค. รถยนต์</p>
<p>กรอ๒ ๓๔</p> <p>บ้านของลุงพรอยู่ริมแม่น้ำมีอาชีพปั้นโอ่ง ลุงพรต้องการส่งโอ่งไปขายที่ตลาด ควรจะส่งทาง</p> <p>ก. เรือ ข. รถยนต์ ค. เครื่องบิน</p>	<p>ค. เครื่อง บิน</p>
<p>ศูนย์วิทยุทัพบก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>ก. เรือ</p>
<p>นักเรียนเก่งมากที่ทำจนจบ</p> <p>ขอให้ทุกคนโชคดี</p> 	

8. แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม:

1. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 84-91
2. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับภาคศึกษา 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า
82-89
3. แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (บ้านเมืองของเรา) ของ
กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 45-49
4. แบบเรียนสังคมศึกษา ตอนที่ 2 (บ้านเมืองของเรา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
สำหรับภาคศึกษา 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 44-49
5. เราและเพื่อนบ้านของเรา แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 56-59
6. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 43-47
7. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชา ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 26-29

.....

คู่มือครู

แผนการสอนหน่วยที่ 4

คู่มือครูชุดนี้ เป็นการจัดกิจกรรมเรื่อง "การทำแผนภาพแสดงเส้นทางการคมนาคมในชุมชน" ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางด้านศิลปปฏิบัติและศิลปศึกษา ดังนั้นจึงมิได้กำหนด ความคิดรวบยอดและเนื้อหาลงในแผนการสอนหน่วยนี้

ครูผู้ใช้ชุดการสอน โปรดปฏิบัติดังนี้

1. อ่านคู่มือครูฉบับนี้ เพื่อจะได้เตรียมสื่อการสอนไว้ล่วงหน้าให้ครบ
2. ควรสำรวจสื่อการสอนที่มีให้ จัดไว้ให้พร้อมทุกครั้ง
3. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอนและปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิด คสมฤทธิผลในการเรียน
4. เมื่อสอนเสร็จ โปรดเก็บสื่อการสอนไว้ตามของเดิมที่กำหนดไว้

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือครู

แผนการสอนหน่วยที่ 4

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายสำหรับแผนการสอนหน่วยนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

ก. จุดมุ่งหมายในการเรียน

1. นักเรียนสามารถนำกระดาษมาต่อเติมเป็นรูปยานพาหนะ ได้ตามความคิดของตนเอง
2. นักเรียนสามารถวาดภาพยานพาหนะ ภาพคน และสถานที่ต่างๆ ในชุมชนได้
3. นักเรียนรู้จักวาดแผนภาพแสดงเส้นทางคมนาคมติดต่อกันภายในชุมชนได้.

ข. จุดมุ่งหมายด้านคุณลักษณะนิสัย

1. การทำงานกลุ่ม
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ความเป็นระเบียบในการทำงาน

2. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 2 คาบ ๆ ละ 20 นาที สำหรับการสอนในหน่วยนี้ ครูผู้ใช้ชุดการสอนควรใช้เวลาสอน 2 คาบติดต่อกันไป เนื่องจากการฝึกทักษะด้านศิลปะนี้ เด็กควรมีเวลาทำงานพอสมควร ดังนั้นจึงขอเสนอแนะให้ใช้เวลา 2 คาบติดต่อกัน เพื่อนักเรียนจะได้มีโอกาสทำงานได้อย่างเต็มความสามารถและช่วยให้เกิดความสบายใจในการทำงาน ซึ่งจะมีผลสัมฤทธิ์ของงานที่เด็กทำ

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ในแผนการสอนหน่วยนี้ ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนเป็นกิจกรรมเดี่ยว เรียกว่า "กิจกรรมการทำแผนภาพแสดงเส้นทางคมนาคม" ซึ่งมีลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรม

การทำแผนภาพแสดงเส้นทางคมนาคม

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของที่ 4
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6-7 คน
3. ครูสนทนาเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนและเส้นทางคมนาคมในชุมชน และวาดภาพสถานที่ต่าง ๆ และเส้นแสดงอาณาเขตของชุมชนให้นักเรียน ครอบงำกระดานดำ
4. อธิบายถึงการวาดภาพแสดงอาณาเขต สถานที่ เส้นทางคมนาคม ยานพาหนะ และผู้ใช้เส้นทางคมนาคมในชุมชนตลอดจนการนำกระดาษสีมาประดิษฐ์เป็นรูปยานพาหนะ เพื่อใช้ตกแต่งบนแผนภาพ
5. แจกอุปกรณ์ให้สมาชิกแต่ละหมู่ และอธิบายถึงวิธีการใช้อุปกรณ์การเขียน และการเก็บอุปกรณ์
6. ให้นักเรียนทำงานกันเป็นหมู่ ๆ
7. เมื่อทำเสร็จแล้ว ให้ส่งตัวแทนหมู่ออกมาบรรยายแผนภาพของแต่ละหมู่
8. ให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่า แผนภาพของหมู่ใด (ซึ่งติดอยู่บนกระดานดำ) ที่ทำได้ถูกต้อง เรียบร้อยที่สุด ให้ช่วยกันตัดสิน

คำแนะนำ

1. สื่อการสอนอยู่ในซองที่ 4
2. การแบ่งหมู่ ครูควรจัดนักเรียนที่มีความสามารถด้านศิลปะคละกับนักเรียนที่มีความสามารถด้านอื่น เพื่อช่วยให้กลุ่มทำงานได้ผลดี
3. สำหรับการสนทนาในกิจกรรมข้อ 3 ครูอาจดำเนินการสนทนาโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - 3.1 สถานที่ที่มีคนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก เราเรียกว่าอะไร (ชุมชน)
 - 3.2 ภายในชุมชนมีสถานที่หลายแห่ง นักเรียนรู้จักที่ใดบ้าง (โรงเรียน บ้าน วัด ตลาด ฯ) ขณะที่นักเรียนบอกชื่อครูก็ควรวาดรูปแสดงสถานที่เหล่านั้นอย่างง่าย ๆ ลงบนกระดานดำ
 - 3.3 ใครสามารถบอกครูได้ว่า "อะไรเอ๋ย ที่ทำให้ชุมชนของเรามีการติดต่อไปมาหากันได้" (เส้นทางคมนาคม เช่น ถนน) ครูวาดเส้นทางคมนาคมลงบนกระดานดำ
 - 3.4 ที่ที่มีวัด ตลาด บ้าน โรงเรียน และสถานที่ต่าง ๆ ตั้งอยู่ เราเรียกว่าอะไร (ชุมชน) ครูเขียนเส้นรอบสถานที่ที่วาดไว้บนกระดานและอธิบายให้นักเรียนทราบว่า เป็น "เส้นแสดงอาณาเขต"
4. สำหรับการอธิบายเกี่ยวกับการวาดภาพและนำกระดาษสีมาประดิษฐ์เป็นรูปยานพาหนะ อาจใช้คำอธิบายดังต่อไปนี้
 - 4.1 ให้นักเรียนนำกระดาษวาดเขียนที่ครูแจกให้ วาดภาพโดยใช้ความคิดของกลุ่ม ไม่จำเป็นต้องเหมือนตัวอย่างบนกระดานดำ โดยให้นักเรียนช่วยกันวาดภาพดังนี้
 1. วาดภาพเส้นแสดงอาณาเขตของชุมชน
 2. วาดภาพสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน
 3. วาดภาพเส้นทางที่ใช้ในการคมนาคมภายในชุมชน
 4. วาดภาพคน

5. วาดภาพยานพาหนะที่ใช้ในการคมนาคม
 - 4.2 สำหรับการนำกระดาษสีมาประดิษฐ์เป็นรูปพาหนะนั้น นักเรียนสามารถนำกระดาษมาต่อเป็นรูปพาหนะชนิดต่างๆ ได้ตามความต้องการของนักเรียน
 - 4.3 เมื่อนักเรียนประดิษฐ์ยานพาหนะที่เป็นกระดาษสีเสร็จแล้ว ให้นำมาติดบนแผนภาพที่นักเรียนวาด และตกแต่งให้สวยงามเหมาะสมตามความพอใจของนักเรียน
5. สำหรับการอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์และการเก็บอุปกรณ์ ครูอาจใช้คำอธิบายดังต่อไปนี้
 - 5.1 สำหรับคินสอสี ควรแบ่งกันใช้ภายในกลุ่ม ระวังอย่าให้ตกพื้น เพราะจะทำให้ได้คินสอที่ง่าย
 - 5.2 เวลาใช้กาว เมื่อใช้เสร็จแล้วควรปิดฝา และระวังจะเปื้อนโต๊ะ ถ้าเปื้อนควรทำความสะอาดด้วย
 - 5.3 เมื่อใช้คินสอสีและกาวเสร็จ ควรเก็บให้เรียบร้อย
6. ในขณะที่นักเรียนทำงาน ครูควรเดินตรวจดูการทำงาน และช่วยเหลือแนะนำ
7. การให้เด็กช่วยกันตัดสินการประกวดภาพ จะทำให้เด็กเกิดความสบายใจและพอใจในการตัดสิน เพราะเป็นคะแนนเสียงจากคนส่วนใหญ่

4. การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนหน่วยนี้ อาจใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. สังเกตจากการทำงานกลุ่ม
2. สังเกตจากการบรรยายภาพ
3. ตรวจจากแผนภาพแสดงเส้นทางคมนาคมและอุปกรณ์ที่ส่งคืนสำหรับการประเมินผลในแต่ละข้อ อาจทำตามรายละเอียดที่เสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

การทำงานหมู่

1. ความสามัคคีของสมาชิกหมู่	___ มาก ___ น้อย
2. การขัดแย้งในขณะทำงาน	___ มาก ___ น้อย
3. การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในหมู่	___ มาก ___ น้อย
4. การยอมรับฟังความคิดเห็นในหมู่	___ มาก ___ น้อย
5. ผลงานที่ทำ	___ ดี ___ ไม่ดี
6. โต๊ะที่ทำงานสะอาดเรียบร้อย	___ สะอาด ___ ไม่สะอาด

การบรรยายภาพ

1. ข้อขัดแย้งในการส่งตัวแทนมาบรรยายภาพ	___ มี ___ ไม่มี
2. ความถูกต้องในการบรรยายภาพ	___ ครบ ___ ไม่ดี
3. ความสนใจของผู้ฟังในการบรรยายภาพ	___ ครบ ___ ไม่ดี

การตรวจแผนภาพและอุปกรณ์

1. ความถูกต้องตามคำสั่งที่ได้กำหนดไว้	___ ถูก ___ ไม่ถูก
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	___ มี ___ ไม่มี
3. ความเป็นระเบียบในการทำงาน	___ มี ___ ไม่มี
4. อุปกรณ์ครบหรือไม่	___ ครบ ___ ไม่ครบ

5. สื่อการสอน

ในแผนการสอนหน่วยที่ 4 นี้ มีสื่อการสอน 1 ของใหญ่ ซึ่งได้แบ่งเป็นของเล็ก ๆ ดังนี้

ของ 4.1 ประกอบด้วย

1. กระดาษวาดเขียน	5 แผ่น (แผ่นใหญ่)
2. ดินสอสี	5 กลอง

ช่อง 4.2 แบ่งเป็น 5 ช่องเล็ก ๆ คือ

ช่อง 4.2.1 กระจกขี้ตาง ๆ และกาว

ช่อง 4.2.2 กระจกขี้ตาง ๆ และกาว

ช่อง 4.2.3 กระจกขี้ตาง ๆ และกาว

ช่อง 4.2.4 กระจกขี้ตาง ๆ และกาว

ช่อง 4.2.5 กระจกขี้ตาง ๆ และกาว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือครู

การใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 5

ครูผู้^{ใช้}ชุดการสอนไปรคปฏิบัติดังนี้

1. อ่านคู่มือฉบับนี้ เพื่อจะได้เตรียมบทเรียน สื่อการสอนไว้ล่วงหน้า
2. ควรอ่านบทเรียน และแบบฝึกหัดล่วงหน้า
3. ควรสำรวจสื่อการสอนที่จัดไว้เป็นชุด ๆ ให้พร้อมทุกครั้ง
4. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอน และปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
5. ในการทำแบบฝึกหัด พยายามให้นักเรียนได้ทำทุกข้อ
6. เมื่อสอนเสร็จ ไปรคเก็บสื่อการสอนไว้ตามเดิมที่กำหนดไว้
7. เวลาที่ใช้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนหน่วยที่ 5

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการสอนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

ก. จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. นักเรียนสามารถ รับฟัง ข้อความ หรือ เรื่อง รว ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการส่งข่าวถึงกัน ในแบบต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 2 แบบ
3. นักเรียนสามารถอธิบายถึงสิ่งที่ควรกระทำ ในการส่งข่าว และ รับฟังข่าว
4. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจาก เรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด ได้ถูกต้องอย่างน้อย 7 ข้อ จาก 10 ข้อ

ข. จุดมุ่งหมายค่านคุณลักษณะนิสัย

1. การทำงานกลุ่ม
2. รู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

2. ความกิติกรวบยอก

การติดต่อสื่อสารที่ดี จะช่วยทำให้ทั้งผู้ส่งข่าวและผู้รับข่าวเกิดความเข้าใจตรงกัน

3. เนื้อหา

การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การติดต่อส่งข่าวถึงกันและกัน ซึ่งอาจทำได้หลายทาง ได้แก่ การส่งจดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ และทางวิทยุ โทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์

ในสมัยโบราณ การส่งข่าวหรือส่งของให้แก่กัน มักใช้คนนำไปบอกหรือนำของไปส่งให้ อาจส่งฝากญาติพี่น้อง คนรู้จัก หรือไปด้วยตนเอง ถ้าเป็นเรื่องของทางราชการ ผู้ประสงค์จะบอกข้อความราชการ ต้องแจ้งข้อความแก่ผู้มี

หน้าที่ เพื่อนำเรื่องราวไปแจ้งแก่ผู้ที่ต้องการให้ทราบ เมื่อมีเครื่องซีคเขียนข้อความ ก็เขียนข้อความลงบนแผ่นผ้าบ้าง แผ่นกระดาษที่ทำขึ้นเองบ้าง บางทีก็ใส่กระบอกไม้ไผ่ ให้คนนำไปส่ง ถ้าเป็นทางไกลคนส่งต้องขี่ม้าหรือไปทางเรือ ถ้าเป็นช่วงวันก็ใช้เรือที่มีความเร็วมาก โดยใช้คนพายหลายคน

การส่งข่าวถึงกันในส่วนบุคคล แต่ละคนก็จัดทำตามความสามารถของตน ทางราชการก็จะจัดส่งข่าวหรือสิ่งของในวงราชการ ไม่มีบริการของทางราชการสำหรับประชาชน

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีพระราชดำริจะจัดวางระบบการไปรษณีย์ขึ้นเป็นทางราชการ โดยโปรดให้ตั้งกรมไปรษณีย์โทรเลขขึ้นเมื่อปี 2426 เปิดทำการครั้งแรกในวันที่ 4 สิงหาคม 2426

ในสมัยปัจจุบัน มีความเจริญขึ้น มนุษย์สามารถผลิตเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้รวดเร็วและสะดวกแก่ผู้ส่งข่าวและผู้รับ เราสามารถส่งข่าวคราวถึงกันได้สะดวกหลายทางคือ

1. การส่งจดหมาย
2. การส่งโทรเลข
3. การพูดโทรศัพท์
4. การฟังข่าววิทยุ
5. การดูโทรทัศน์
6. การอ่านหนังสือพิมพ์

4. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 5 คาบ ๆ ละ 20 นาที ในการสอนครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจยืดหยุ่นเวลาสอนได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงช่วงความสนใจและสภาพความต้องการของผู้เรียนและวัยของผู้เรียน

สำหรับแผนการสอนในหน่วยที่ 5 นี้ เพื่อสอนให้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ จึงจัดกิจกรรมการสอนทั้งหมด 4 กิจกรรม ใช้เวลาสอน 3 คาบ หรือ 60 นาที

ครูผู้สอนอาจจะใช้กิจกรรมการสอนทั้งหมด สอนเสร็จภายใน 3 คาบ คิดต่อกัน หรืออาจจะแบ่งเวลาสอนเป็นคาบ ๆ ดังนี้ คือ

คาบที่ 1 (20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1

คาบที่ 2 (20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 2

คาบที่ 3 (20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 3, 4

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

ในแผนการสอนหน่วยนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการสอน 4 กิจกรรม คือ

5.1 เล่นเกม "ส่งข่าว"

5.2 แก้อัฒหา "เหตุการณัสมมติ"

5.3 อ่านบทเรียน

5.4 ทำแบบฝึกหัด

กิจกรรมที่ 1

การเล่นเกม "ส่งข่าว"

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากที่ได้ทำกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้คือ

1. นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่ควรทำในการส่งข่าวและรับฟังข่าว
2. นักเรียนสามารถรับฟังข้อความหรือเรื่องราว ได้ถูกต้อง

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. เตรียมสื่อการสอน ของ 5.1
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่ ๆ ละ 6-7 คน

3. ครูอธิบายถึงวิธีการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ แล้วให้ตัวแทนหมู่มารับ บัตรคำสั่งจากครู (คู่มือการเล่นใน ของ 5.1)
4. เมื่อนักเรียนเข้าใจการเล่นแล้ว จึงเริ่มเล่นได้
5. จากการเล่นเกม "ส่งข่าว" ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความ สำคัญของชื่อเกม ความสามารถในการรับฟัง การเก็บใจความและ การถ่ายทอดข่าว

คำแนะนำ

1. กติกาการเล่นเกม "ส่งข่าว" และบัตรคำสั่งจะอยู่ในของ 5.1
2. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 5 ครูอาจดำเนินการอภิปรายโดย ใช้คำถามดังนี้
 - ก. ข้อความที่คนสุดท้ายได้ยินกับข้อความที่อยู่ในบัตรคำสั่งแตกต่างกัน หรือไม่
 - ข. สาเหตุอะไรที่ทำให้คนสุดท้ายได้ยินผิดไป หรือสาเหตุอะไรที่ทำให้ คนสุดท้ายฟังถูกต้องตรงกับข้อความ(ความสามารถการฟัง การ ถ่ายทอด)
 - ค. การที่ผู้หนึ่งเล่า เรื่องหรือเหตุการณ์ให้ผู้อ่านทราบ เรียกว่าอะไร (การส่งข่าว)
 - ง. ในการส่งข่าว เราควรทำอย่างไร (แจ้งข่าวให้ชัดเจน)
 - จ. ในการฟังข่าว เราควรทำอย่างไร (ตั้งใจฟัง พยายามจับใจ ความของข่าวหรือ เรื่องที่ฟัง)

กิจกรรมที่ 2

การแก้ปัญหา " เหตุการณ์สมมติ "

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการส่งข่าวถึงกันในแบบต่าง ๆ
2. นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
3. นักเรียนรู้จักการทำงานกลุ่ม

ลำดับขั้นการดำเนินการ

1. เตรียมสื่อการสอนของ 5.2
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่ละ 8-9 คน เลือกตัวแทนหมู่
3. ให้ตัวแทนหมู่ออกมาจับฉลากปัญหาหมู่ละ 1 ปัญหา และอ่านปัญหาให้สมาชิกในหมู่ของตนฟัง
4. ให้แต่ละกลุ่มประชุมปรึกษา เพื่อหาคำตอบจากปัญหา และเขียนสรุปในกระดาษ
5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงาน โดยให้อ่านปัญหาให้เพื่อนกลุ่มอื่นได้ทราบ ก่อนจะอธิบายถึงวิธีแก้ปัญหา

คำแนะนำ

1. สื่อการสอน จะอยู่ในของ 5.2
2. ในการแบ่งหมู่ ควรให้เด็กได้เปลี่ยนกลุ่มกันบ้าง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้มาก อาจใช้วิธีนับ 1-4 คนที่นับเลขเหมือนกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน
3. ในขณะที่นักเรียนประชุมปรึกษากัน ครูควรเฝ้าดูการทำงาน of นักเรียน และอาจใช้ช่วงเวลานี้ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม
4. ในระหว่างที่นักเรียนรายงานการแก้ปัญหา ครูอาจช่วยเสริมเพิ่มเติมในส่วนที่หายไปที่นักเรียนมิได้กล่าวถึง เพื่อให้ได้ใจความสมบูรณ์

กิจกรรมที่ 3

การอ่านบทเรียน

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

บทเรียนนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและบอกความสำคัญของเรื่อง
อ่านได้

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. เตรียมสื่อการสอน ของ 5.3
2. แจกบทเรียนให้นักเรียนทุกคน
3. ครูอธิบายถึงวิธีการอ่าน เวลาที่ใช้อ่านและกิจกรรมที่จะทำหลังจาก
อ่านจบแล้ว โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้
 - ก. ให้นักเรียนอ่านบทเรียนในใจ
 - ข. ใช้เวลาในการอ่าน 10 นาที
 - ค. เมื่ออ่านจบแล้ว ให้นักเรียนนำบทเรียนส่งคืนที่หัวหน้า

คำแนะนำ

1. บทเรียนชุดนี้ อยู่ในซอง 5.3 ซึ่งมีทั้งหมด 40 ชุด
2. ขณะนักเรียนอ่าน ครูควรเดินดูด้วย เพื่อจะได้ช่วยเหลือเด็กที่ยัง
อ่านช้าหรือมีปัญหาในด้านการอ่าน
3. ถ้ามีนักเรียนอ่านไม่ได้เป็นจำนวนมาก ครูควรเป็นผู้อ่านนำ ให้
นักเรียนอ่านตาม และอาจจะนำบทเรียนให้นักเรียนฝึกอ่านเพิ่มเติม
ในเวลาว่าง หรืออาจนำไปฝึกในช่วงพักกิจกรรมการอ่าน

กิจกรรมที่ 4

การทำแบบฝึกหัด

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากทำกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนสามารถบอกถึงความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปของตนเองได้ และฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 7 ข้อ จาก 10 ข้อ

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. เตรียมสื่อการสอน ของ 5.4
2. แจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทุกคน
3. ให้นักเรียนสำรวจจำนวนข้อของแบบฝึกหัด
4. อธิบายถึงวิธีการทำแบบฝึกหัด เมื่อนักเรียนอ่านคำถามในแบบฝึกหัดแล้ว ให้ทำด้วยความรอบคอบ
5. เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จ ให้นักเรียนมาหยิบแบบเฉลยไปตรวจคำตอบเองและเขียนจำนวนข้อที่ตอบถูก
6. เมื่อนักเรียนตรวจคำตอบเสร็จแล้ว นำมาส่งครู

คำแนะนำ

1. แบบฝึกหัด กระดาษเฉลยแบบฝึกหัดอยู่ในซอง 5.4 โดยแบ่งเป็นซองเล็ก 2 ซอง คือ
 - ซอง 5.4.1 แบบฝึกหัด
 - ซอง 5.4.2 แบบเฉลยแบบฝึกหัด
2. ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกหัด ครูควรเดินดูการทำงาน เพื่อคอยแนะนำเด็กบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือ ในด้านการอ่านและสมาธิในการทำงาน

3. ในการให้เด็กตรวจคำตอบเอง ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ จุดมุ่งหมายที่ต้องการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัย ในด้านความซื่อสัตย์
4. ครูควรนำของกระดาษเฉลยแบบฝึกหัด วางไว้ในที่ ๆ นักเรียน เดินไปหยิบได้สะดวก และไม่ทำความรำคาญหรือรบกวนผู้อื่นที่ยัง ทำแบบฝึกหัดไม่เสร็จ
5. ในกรณีที่มีเด็กอ่านไม่ได้เป็นจำนวนมาก ครูควรอ่านคำถามให้นักเรียน ฟัง และให้นักเรียนเลือกตอบลงในกระดาษแบบฝึกหัด

6. การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนหน่วยนี้ อาจใช้วิธีการประเมินผลต่อไปนี้

1. สังเกตจากการเล่นเกม " ส่งข่าว " ในด้านการรับฟังคำอธิบายและ การปฏิบัติตนในขณะที่เล่นเกม
 2. สังเกตพฤติกรรมในขณะประชุมปรึกษากัน
 3. ตรวจจากรายงานที่เขียนสรุปไว้
 4. ตรวจจากแบบฝึกหัด
- เพื่อสะดวกในการประเมินผล ครูอาจใช้แบบประเมินผลที่เตรียมไว้ ให้อย่างนี้

แบบประเมินผล

โปรดเขียนแสดงความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริง

- 1) ขอให้ท่านเล่าถึงสภาพของห้องเรียนและการทำงานของนักเรียนขณะเล่นเกม " ส่งข่าว "

.....

.....

.....

2) ในขณะที่นักเรียนประชุมปรึกษากัน สภาพของชั้นเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. สื่อการสอน

ในแผนการสอนหน่วยที่ 5 นี้ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 กิจกรรม จึงมีสื่อการสอน 4 ของใหญ่ ดังต่อไปนี้

ของ 5.1 เกมส่งข่าว

ของ 5.2 เหตุการณ์สมมติ 4 เหตุการณ์

ของ 5.3 บทเรียน

ของ 5.4 แบบฝึกหัด

ในแต่ละของจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ของ 5.1 เกม "ส่งข่าว"

จำนวนผู้เล่น 30-35 คน

สถานที่เล่น ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

เวลา ประมาณ 10 นาที

วิธีการเล่น 1. แบ่งผู้เล่นออกเป็นหมู่ ๆ ละ 6-7 คน ตามความ

เหมาะสมให้แต่ละหมู่ตั้งชื่อตามความสนใจ

2. แจกบัตรคำสั่งให้แก่ตัวแทนหมู่ ตัวแทนหมู่อ่านข้อความ

ในบัตรอย่างเงิบ ๆ จนจำข้อความได้แม่นยำ แล้วจึง

นำข้อความที่อ่านไปกระซิบบอกเพื่อนที่นั่งอยู่ใกล้ที่สุดและ

เพื่อนที่ได้รับฟังก็จะกระซิบถึงสิ่งที่ได้ยินจนถึงคนสุดท้าย

ของกลุ่ม

3. คนสุดท้ายของแต่ละหมู่จะออกไปเขียนข้อความที่ตนได้ยินบนกระดาน
4. ให้ตัวแทนของแต่ละหมู่ซึ่งเป็นผู้เริ่มต้นเล่าถึงข้อความในบัตรเป็นผู้ตรวจ โดยตรวจคำตอบที่คนสุดท้ายเขียนบนกระดานกับข้อความในบัตรคำสั่ง

กติกาการให้คะแนน

1. หมู่ที่ทำได้เสร็จเร็วได้ 1 คะแนน
2. หมู่ที่ส่งข่าวได้ถูกต้อง 1 คะแนน

บัตรคำสั่ง

ของ 5.2 เหตุการณ์สมมติ

ของ 5.2.1 เหตุการณ์ที่ 1

ธิดามักไปโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน แต่วันนี้ธิดารู้สึกปวดศีรษะ คุณแม่จึงให้ธิดาหยุดโรงเรียน 1 วัน เพื่อพักผ่อน ธิดาไม่ค่อยสบายใจที่ต้องหยุดโรงเรียนและไม่ได้บอกให้คุณครูทราบ ถ้านักเรียนเป็นธิดา นักเรียนคิดว่าธิดาควรทำอย่างไร จึงจะทำให้คุณครูทราบว่าธิดาไม่สบาย

เพื่อนช่วยกันคิดซิคะว่า

1. ธิดาควรทำอย่างไร
2. เพราะอะไรจึงแนะนำให้ทำอย่างนั้น
3. ถ้าไม่ทำอย่างที่นักเรียนแนะนำจะเกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร

ของ 5.2.2 เหตุการณ์ที่ 2

พี่แดงเป็นเพื่อนกับพี่น้อง ทั้งสองเรียนหนังสืออยู่ที่เดียวกัน
บิดาของพี่น้องกลับไปบ้านที่ต่างจังหวัด

วันหนึ่งพี่แดงมีข่าวความที่จะแจ้งให้พี่น้องทราบ แต่พี่น้องอยู่ต่าง
จังหวัด พี่แดงจะทำอย่างไรดี จึงจะส่งข่าวให้พี่น้องทราบอย่างรวดเร็วที่สุด
น้อง ๆ ลองช่วยพี่แดงคิดซิคะว่า

1. พี่แดงควรทำอย่างไร
2. เพราะอะไรจึงแนะนำให้ทำอย่างนั้น
3. ถ้าไม่ทำอย่างที่นักเรียนแนะนำ จะเกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร

ของ 5.2.3 เหตุการณ์ที่ 3

สมศักดิ์และจินดาเป็นเพื่อนที่เรียนอยู่ห้องเดียวกัน ที่บ้านของ
สมศักดิ์และจินดาต่างมีเครื่องรับโทรศัพท์ วันหนึ่งสมศักดิ์ป่วยไม่สามารถ
ไปโรงเรียนได้ สมศักดิ์อยากทราบว่าในวันที่สมศักดิ์หยุดเรียนนั้น
เพื่อน ๆ ได้เรียนอะไรไปบ้าง

เพื่อน ๆ ช่วยสมศักดิ์คิดหน่อยซิครับว่า

1. สมศักดิ์จะทำอย่างไรดี
2. เพราะอะไรจึงแนะนำให้สมศักดิ์ทำอย่างนั้น
3. ถ้าไม่ทำอย่างที่นักเรียนแนะนำ จะเกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร

ของ 5.2.4 เหตุการณ์ที่ 4

คุณพ่อคุณแม่บอกกับหนูนิกอยู่เสมอว่า "ถ้าหนูนิกอยากเป็นเด็กฉลาด
ต้องรู้จักติดตามข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ" หนูนิกมุ่งมั่นว่าจะติดตาม
ตามข่าวที่ได้ที่ใดบ้าง

เพื่อน ๆ ช่วยช่วยฝึก คิดหน่อยซิคะว่า

1. หนูนึกจะติดตามข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้จากทางไหนบ้าง
2. การติดตามข่าวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ประโยชน์อะไรแก่เรา
3. ถ้าเราไม่มีการส่งข่าว ทางที่นักเรียนแนะนำมา จะเกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร

8. แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

1. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 84-91
2. แบบสอนอ่านสังคมศึกษา ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับภาคศึกษา 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 82-89
3. แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (บ้านเมืองของเรา) ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 45-49
4. แบบเรียนสังคมศึกษา ตอนที่ 2 (บ้านเมืองของเรา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับภาคศึกษา 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 44-49
5. เราและเพื่อนบ้านของเรา แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 56-59
6. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 43-47
7. แบบเรียนสังคมศึกษา วิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 26-29
8. สารานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 2

บทเรียนประกอบชุดการสอน

หน่วยที่ ๕

บ่ายวันเสาร์ ขณะที่นิลนั่งทำกรบ้าน ไคยีนเสียงดังที่
หน้าบาน

"กริ่ง กริ่ง รับจดหมายด้วยครับ" เสียงกระดิ่งและเสียง
ผู้ชายร้องเรียกอยู่หน้าบาน นิลจึงวิ่งไปหาคุณแม่ซึ่งกำลังทำอาหาร
อยู่ และบอกให้คุณแม่ทราบ "คุณแม่ครับมีใครก็ไม่ทราบ แต่งตัว
คล้ายตำรวจ มาเรียกให้ไปรับจดหมาย"

คุณแม่พยักหน้า และบอกนิลว่า "อ้อ บุรุษไปรษณีย์จะ
ลูกออกไปรับแทนแม่ควย และอย่าลืมขอบคุณเขาควยนะจ๊ะ"

นิลรับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์และกล่าวคำขอบคุณ ชาย
ผู้นั้นยิ้มอย่างเต็มใจ นิลนำจดหมายมาให้คุณแม่ นิลสนใจบุรุษ-
ไปรษณีย์มาก จึงซักถามถึงที่ทำงานของเขา

คุณแม่จึงเล่าให้นิลฟังว่า "บุรุษไปรษณีย์มีหน้าที่รับและ
ส่งจดหมายให้กับคนในชุมชน บุรุษไปรษณีย์ทำงานอยู่ที่ทำการ
ไปรษณีย์ เมื่อเวลามีจดหมายมาจากชุมชนอื่นหรือจากต่างจังหวัด
บุรุษไปรษณีย์ก็จะรับจดหมายที่อาจส่งมาทางรถ ทางเรือ หรือทาง
อากาศ และนำมาส่งให้ผู้รับตามชื่อ ที่อยู่ ที่เขียนไว้บนซองจดหมาย
อย่างเช่นที่คุณแม่ส่งมาให้แม่นี้แหละจ๊ะ"

นิลสนใจเรื่องการส่งจดหมายมาก เมื่อไปถึงโรงเรียน
นิลได้ขอความกรุณาให้คุณครูช่วยเล่าให้ฟัง

คุณครูพอใจที่นิลเป็นเด็กช่างสังเกตและสนใจหาความรู้เพิ่มเติม จึงเล่าให้นิลฟังถึงประวัติของการสื่อสารหรือการไปรษณีย์ว่า "ในสมัยโบราณ เวลาที่เราจะส่งข่าวให้ผู้อื่นทราบ ไม่สะดวกและรวดเร็วเหมือนปัจจุบัน สมัยก่อนต้องใช้คนไปบอก อาจจะฝากญาติ คนรู้จักหรือต้องไปบอกชาวควยตนเอง"

"คุณครูครับ ถ้าเราไม่ใช่วิธีให้คนบอกได้ไหมครับ"

"สมัยต่อมาซิจะ คือ เมื่อมีคนที่สามารถคิดทำกระดาษและผ้า ตลอดจนทำเครื่องขีดเขียนได้ เขาก็เขียนข้อความลงบนกระดาษหรือผ้า แล้วก็นำใส่กระบอกไม้ไผ่ ให้คนนำไปให้ ตกเป็นระยะทางไกลๆ คนส่งก็ค่อยขี่มาหรือไปทางเรือ ตกเป็นเรื่องควมก็ต้องใช้เรือที่มีความเร็วสูง โดยใช้คนพายหลายๆคน"

นิลทำท่าคั่นเตน "แหม น่าสนุกจังเลยนะครับ"

ครูยิ้มควยความพอใจ และถามนิลว่า "นิลเบื่อกี่จะฟังหรือยังจ๊ะ"

"ผมอยากฟังมากๆครับคุณครู" นิลตอบควยความภูมิใจที่ครูกรุณาเล่าให้ฟัง คุณครูจึงเริ่มเล่าต่อไป

"นिलทราบไหมว่า มีพระเจ้าแผ่นดินพระองค์หนึ่ง ที่ทรงเห็นความสำคัญของการส่งข่าวสื่อสาร พระองค์มีพระนามว่าอะไร"

นिलนั่งนึก แต่นึกไม่ออก จึงบอกคุณครูว่า "ผมจำไม่ได้ครับ"

"ไม่เป็นไรจ๊ะ แต่นิลจำได้ไหม วันที่ครูพนักเรียนไปถวายบังคมพระบรมรูปในวัน "บิรมหาราช" นั้นนะ "

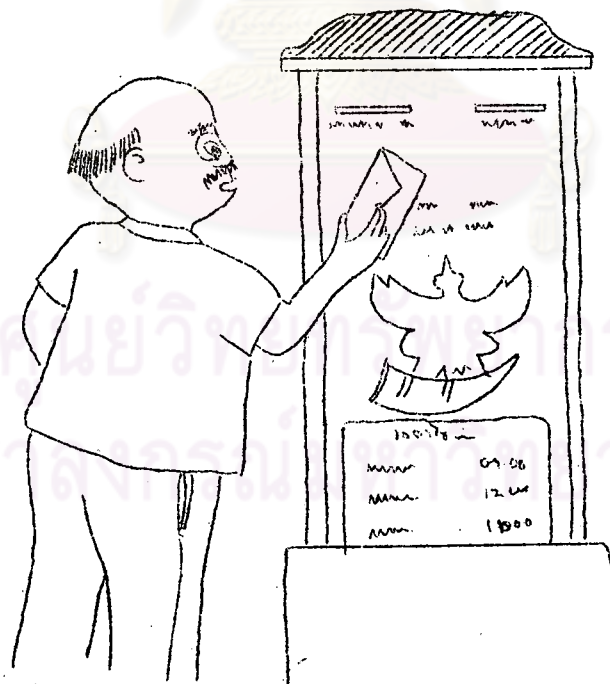
"จำได้แล้วครับ คุณครูพาผมและเพื่อนๆเดินชมพวงมาลา ผมเห็นเขาทำภาพเกี่ยวกับในหลวงรัชกาลที่ ๕ ทรงทำ"

"นั่นแหละจะ ในหลวงรัชกาลที่ ๕ คือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงโปรดให้ออกตั้งกรมไปรษณีย์โทรเลข เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อส่งข่าวถึงกัน"

"คุณครูครับในปัจจุบันนี้ การส่งข่าวสื่อสาร เขาส่งข่าวกันทางไหนบ้างครับ"

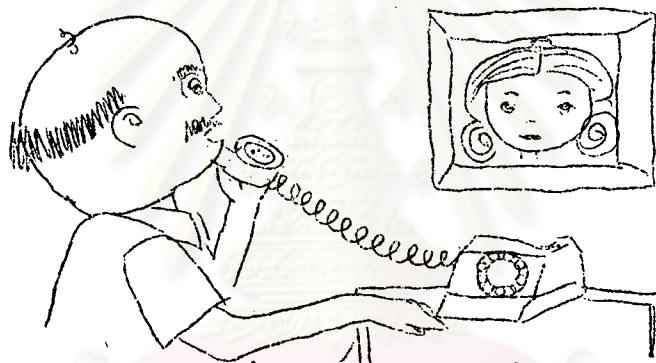
คุณครูจึงอธิบายต่อไปว่า "ในปัจจุบันเรามีการส่งข่าวหลายทางคือ

๑. การส่งจดหมาย เราอาจฝากคนส่งให้ถึงมือผู้รับ หรืออาจส่งทางไปรษณีย์ โดยเขียนข้อความลงบนกระดาษ ใส่ซอง ติดแสตมป์ ๙๕ สตางค์ แล้วนำไปส่งที่ตู้ไปรษณีย์หรือที่ทำการไปรษณีย์

๒. การส่งโทรเลข ถ้าเราต้องการส่งข่าวอย่างรีบด่วน ต้องการให้ผู้รับทราบข่าวอย่างรวดเร็ว เราก็ไปที่ทำการไปรษณีย์-โทรเลข เขียนข้อความที่ต้องการให้ผู้รับทราบอย่างสั้นๆ เพราะเสียเงินค่าธรรมเนียม(ค่าส่ง) แพงกว่าการส่งจดหมาย โดยนับจำนวนคำในข้อความ จึงต้องเขียนอย่างสั้นๆ แต่ให้ได้ใจความ

๓. การพูดโทรศัพท์ เป็นการติดต่อที่รวดเร็ว ผู้ส่งและผู้รับสามารถพูดคุยกันได้ แต่จำเป็นต้องมีเครื่องรับส่งใช้ในการพูด"

"คุณครูครับ การส่งจดหมาย การส่งโทรเลขหรือการพูดโทรศัพท์ เป็นการส่งข่าวของคนสองคนคือผู้รับกับผู้ส่งใช่ไหมครับ"

"ใช่จ้ะ เป็นการส่งข่าวเรื่องส่วนตัวระหว่างคนสองคนคือผู้ส่งกับผู้รับ นิลเคยได้รับข่าวจากทางอื่นบ้างไหมจ้ะ"

นิลทำหน้านึก และตอบว่า "เคยครับ บ้านผมมีวิทยุทุกเช้าคุณพ่อต้องเปิดข่าวฟัง ผมก็ฟังควยนะครับ"

คุณครูชมและกล่าวต่อไปว่า "นอกจากฟังข่าวทางวิทยุแล้ว เราจะติดตามข่าวได้จากทางไหนอีกบ้าง"

"ผมคิดว่า การดูข่าวทางโทรทัศน์ เช่น ประกาศข่าวให้
คนดูทราบว่ก วันนี้อากาศเป็นอย่างไร มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
ทำให้เราสามารถทราบข่าวจากโทรทัศน์ได้อีกทางหนึ่งใช่ไหมครับ"

"ถูกแล้ว อธิบายได้ก็จริง และมีทางอื่นอีกไหมจะ"

นิลทำท่าคิดและกล่าวตอบ "เอ การอ่านหนังสือพิมพ์
ก็เป็นการรับข่าวได้ใช่ไหมครับ"

"ใช่แล้วจะ เราอาจจะส่งข่าวได้ทางวิทยุ โทรทัศน์
หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นการส่งข่าวที่มีผู้รับฟังข่าวเป็นจำนวนมาก เป็น
การส่งข่าวที่ต่อกรใหญ่ฟังทุกคนได้ทราบ"

"แหม วันนี้ผมได้รับความรู้มากจังเลยครับ ผมขออนุญาต
เอาเรื่องนี้ไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟังได้ไหมครับ"

คุณครูมองคุณนิลด้วยความพอใจ และพูดว่า

"ดีซีจะ เพื่อนๆจะได้มีความรู้เรื่องการส่งข่าวหรือการ
สื่อสาร"

"ขอบพระคุณคุณครูมากครับ"

นิลจึงได้นำความรู้เรื่องการติดต่อสื่อสารมาเล่าให้เพื่อนๆ
ฟัง นี่แหละครับ หวังว่าเพื่อนๆ คงมีความรู้เรื่องนี้และนำไปใช้
ประโยชน์ได้นะครับ.

แบบฝึกหัด

๑. จงเลือกคำตอบต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความถูกต้อง

แสดคมป์ สื่อสาร โทรเลข มูรุษไปรษณีย์ โทรศัพท์

ก. การติดต่อส่งข่าวถึงกัน เราเรียกว่า.....

ข. ผู้มีหน้าที่รับส่งจดหมายให้กับคนในชุมชนคือ.....

ค. การส่งข่าวที่รวดเร็วกว่าจดหมาย แต่เสียค่าบริการมาก
กว่า คือการส่งข่าวทาง.....

ง. จดเราส่งข่าวทางไปรษณีย์ โดยการส่งจดหมาย เราคิด....
..... บนซองจดหมาย

จ. การส่งข่าวที่สามารถพูดคุยกันได้ คือการส่งข่าวทาง.....

๒. จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเขียนเครื่องหมาย X
หน้าข้อที่ผิด

.....๑. ในสมัยโบราณเราส่งข่าวถึงกันโดยไปบอก

.....๒. เพื่อความประหยัด เราไม่จำเป็นต้องติดแสดคมป์บน
ซองจดหมายที่จะส่งทางไปรษณีย์

.....๓. การส่งข่าวทางไปรษณีย์และทางโทรเลขเสียค่าใช้จ่าย
เท่ากัน

.....๔. การอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังข่าววิทยุ ดูรายการข่าวโทรทัศน์
ไม่ถือว่าเป็นการติดต่อสื่อสาร

.....๕. ผู้ที่ริเริ่มให้มีการตั้งกรมไปรษณีย์โทรเลขคือรัชกาลที่ ๕

คู่มือครู

การใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 6

ครูผู้ใช้ชุดการสอน โปรดปฏิบัติดังนี้

1. อ่านคู่มือครูฉบับนี้ เพื่อจะได้เตรียมบทเรียน สื่อการสอนไว้ล่วงหน้าให้ครบ
2. ควรสำรวจสื่อการสอนที่จัดไว้เป็นชุด ๆ ให้พร้อมทุกครั้ง
3. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอน และปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
4. เมื่อสอนเสร็จ โปรดเก็บสื่อการสอนไว้ตามช่องเดิมที่กำหนดไว้
5. เวลาที่ใช้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนหน่วยที่ 6

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการสอนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

ก. จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. นักเรียนสามารถบอกและอธิบายถึงวิธีการที่จะส่งข่าวให้ผู้อื่นทราบอย่างน้อย 2 วิธี
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ที่จะบอกครูและเพื่อน ๆ ทราบได้
3. นักเรียนสามารถเขียนหน้าของจดหมายได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถปิดแสดมภ์ได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนแสดงวิธีการส่งจดหมายใส่ตู้ไปรษณีย์ได้ถูกต้อง
6. นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนขณะรับจดหมายอย่างน้อย 2 ข้อจากบุรุษไปรษณีย์ได้
7. นักเรียนแสดงวิธีปฏิบัติตนขณะรับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์ได้

ข. จุดมุ่งหมายด้านคุณลักษณะนิสัย

ความสะอาดเรียบร้อยในการทำงาน

2. ความคิดรวบยอด

จดหมายที่ตีควรวเขียนหน้าของให้ชัดเจน สะอาดเรียบร้อย อ่านง่าย ในการรับจดหมาย เราควรสุภาพต่อบุรุษไปรษณีย์

3. เนื้อหา

การส่งจดหมาย เราอาจส่งจดหมายถึงกันได้โดยทางไปรษณีย์ ผู้เขียนเขียนข้อความที่ต้องการลงบนกระดาษ เขียนชื่อและตำบลที่อยู่ของผู้รับ ปิดซองถ้าส่งทางไปรษณีย์ธรรมดาที่ติดแสดมภ์ 75 สตางค์ แล้วนำไปใส่ในตู้ไปรษณีย์หรือส่งที่ทำการไปรษณีย์ บุรุษไปรษณีย์จะนำจดหมายนั้นไปให้ผู้รับ

ในการเขียนชื่อ นามสกุล ที่อยู่ของผู้รับ เราควรเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ชัดเจน สะอาดเรียบร้อย จดหมายจึงถึงมือผู้รับเร็วขึ้น

การส่งจดหมายที่ตู้ไปรษณีย์ เราควรสังเกตว่าจะต้องส่งในช่องใด เนื่องจากตู้ไปรษณีย์ในกรุงเทพฯ จะมี 2 ช่อง คือ

1. ช่องที่เขียนว่า "ในกรุงเทพฯ"
2. ช่องที่เขียนว่า "ที่อื่น ๆ"

ช่อง "ในกรุงเทพฯ" สำหรับผู้เขียนจดหมายที่จะส่งให้ผู้รับที่อยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนช่อง "ที่อื่น ๆ" สำหรับผู้รับที่อยู่ต่างจังหวัด ดังนั้นเราควรส่งให้ถูกช่อง

สำหรับต่างจังหวัดนั้นไม่มีปัญหา เพราะตู้ไปรษณีย์มีเพียงช่องเดียวในการรับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์ เราควรปฏิบัติดังนี้คือ

1. แสดงความเป็นมิตร ด้วยการยิ้ม
2. เมื่อรับจดหมายหรือสิ่งของจากบุรุษไปรษณีย์ ควรกล่าวคำ "ขอบคุณ" ด้วย

4. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ในการสอนครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงช่วงความสนใจและสภาพความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนขวัญของผู้เรียน

สำหรับแผนการสอนหน่วยที่ 6 นี้ เพื่อสอนให้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ จึงจัดกิจกรรมการสอนทั้งหมด 4 กิจกรรม ใช้เวลา 3 คาบ หรือ 60 นาที ครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจใช้กิจกรรมการสอนทั้ง 4 กิจกรรม สอนเสร็จภายใน 3 คาบติดต่อกัน หรืออาจแบ่งเวลาสอนเป็นคาบ ๆ ดังนี้คือ

- คาบที่ 1 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1
- คาบที่ 2 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1 และ 2
- คาบที่ 3 (เวลา 20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 3 และ 4

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ในแผนการสอนนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 4 กิจกรรม คือ

1. การฟังนิทานเรื่อง "ต๋อยป่วย" และทำงานกลุ่ม
2. การเขียนหน้าของจดหมายและปิดแสตมป์
3. การอภิปรายและสาธิตวิธีการส่งจดหมาย
4. การร้องเพลงและฝึกมารยาทในการรับจดหมาย

ในแต่ละกิจกรรม ได้กำหนดรายละเอียดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้ใช้ชุดการสอน เมื่อได้ศึกษากิจกรรมนี้แล้วก็สามารถไปใช้สอนได้ รายละเอียดของกิจกรรมมีดังนี้คือ

กิจกรรมที่ 1

การฟังนิทานและทำงานกลุ่ม

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถบอกและอธิบายถึงวิธีการที่จะส่งข่าวให้ผู้อื่นทราบได้อย่างน้อย 2 วิธี
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ที่บอกให้ครูและเพื่อน ๆ ทราบ เมื่อยามที่นักเรียนป่วย

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของ 6.1 ซึ่งมีนิทาน สลากคำสั่งและกระดาษ
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 8-9 คน
3. ครูเล่านิทานเรื่อง "ต๋อยป่วย" ให้นักเรียนฟัง
4. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มมาหยิบสลากคำสั่งซึ่งมีอยู่ 4 ใบพร้อมทั้งรับกระดาษสำหรับเขียนรายงานตามคำสั่ง

5. สมาชิกแต่ละกลุ่ม ประชุมปรึกษาตามสลากคำสั่งที่กำหนดให้
6. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น และเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นซักถาม

คำแนะนำ

1. สื่อการสอนจะอยู่ในช่อง 6.1 ให้ครูอ่านและศึกษารายละเอียดก่อนสอน
2. ข้อความในสลากคำสั่งของแต่ละหมู่จะแตกต่างกัน เมื่อนักเรียนได้สลากคำสั่งแล้ว ครูควรอธิบายถึงข้อความปฏิบัติคือ ให้ตัวแทนหมู่เป็นผู้อ่านคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มฟัง และให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบและเขียนข้อความให้เข้าใจความ

กิจกรรมที่ 2

การเขียนหน้าของจดหมายและปิดแฟ้ม

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถเขียนหน้าของจดหมายได้อย่างถูกต้องและสะอาดเรียบร้อย
2. นักเรียนสามารถปิดแฟ้มได้ถูกต้อง

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ในช่อง 6.3 ซึ่งเป็นตัวอย่างของจดหมายและกระดาษพับของจดหมาย
2. ให้นักเรียนดูของจดหมายจริง อธิบายถึงวิธีการที่จะส่งจดหมายให้ถึงมือผู้รับควรทำอย่างไร
3. ให้นักเรียนดูของจดหมายที่ขยายใหญ่กว่าของจริง ซึ่งเขียนจากหน้าของไว้เรียบร้อยแล้ว อธิบายถึงข้อความที่ปรากฏบนซอง และคิดไว้ให้นักเรียนดูบนกระดาษคำ

4. แจกกระดาษให้ทุกคนทำของจดหมาย ตามแบบที่ครูทำไว้ให้
5. เมื่อนักเรียนพับเป็นซองเรียบร้อยแล้ว ให้เขียนชื่อผู้รับและติดแสตมป์ (ให้นักเรียนเขียนชื่อสี่เหลี่ยม 75 ที่มุมของข้างบนด้านซ้ายของซอง) ส.ค.

คำแนะนำ

1. ตัวอย่างของจดหมายจริง ของจดหมายที่ขยายใหญ่ และกระดาษของจดหมายอยู่ในซอง 6.2
2. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 2 ครูอาจดำเนินการอภิปรายโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

ถ้าครูต้องการจะส่งจดหมายฉบับนี้ (ครูชูของจดหมายที่ถืออยู่ให้นักเรียนดู) ให้กับเพื่อน ๆ นักเรียนช่วยกันคิดว่า

 - ก. ครูจะต้องเขียนอะไรที่หน้าของจดหมาย (ชื่อ ตำบลที่อยู่ของผู้รับ)
 - ข. ถ้าส่งทางไปรษณีย์จะต้องติดอะไรบนซองบ้าง (แสตมป์ 75 สตางค์)
 - ค. จะต้องเอาจดหมายนี้ไปใส่ที่ไหน (ตู้ไปรษณีย์)
 - ง. ใครมีหน้าที่รับและส่งจดหมายให้เรา (บุรุษไปรษณีย์)
 - จ. เราควรเขียนด้วยลายมืออย่างไรจึงจะช่วยให้บุรุษไปรษณีย์อ่านง่ายชัดเจน (ลายมือบรรจง)
3. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 3 ครูอาจดำเนินการอภิปรายดังนี้
 - ก. บนหน้าของจดหมายมีข้อความเกี่ยวกับอะไรบ้าง (ชื่อ นามสกุล บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด)
 - ข. จากที่สังเกตบรรทัดแรกเป็นชื่อของอะไร (ชื่อ นามสกุลของผู้รับ)
 - ค. บรรทัดที่สองคือชื่อของอะไร (บ้านเลขที่ ซอย ถนน)
 - ง. บรรทัดที่สามคือชื่อของอะไร (ตำบล อำเภอ)
 - จ. บรรทัดสุดท้ายคือชื่อของอะไร (จังหวัด)
4. ในการพับของจดหมาย ครูควรสาธิตให้ดูก่อนและให้นักเรียนพับตามรอยที่กำหนดให้

5. ในการเขียนหน้าของจดหมาย ครูควรเน้นในค่านความสะอาด เรียบร้อย เพื่อฝึกนิสัยในการเขียนด้วย
6. โรงเรียนใดที่สอนการเขียนจดหมายไปแล้ว อาจให้เด็กเขียนจดหมาย ส่งถึงเพื่อน และเตรียมของจดหมายพร้อมแสดมภ์มาจากบ้าน และมาฝึก การจำหน่ายของและไปส่งจริง โดยครูอาจเป็นผู้ไปส่งให้ หรือถ้ามีตู้ ไปรษณีย์ใกล้โรงเรียนก็อาจนำเด็ก ไปที่ตู้ไปรษณีย์ ให้ส่งเอง

กิจกรรมที่ 3

การอภิปรายและสาธิตวิธีการส่งจดหมาย

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากที่เรียนกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนจะแสดงวิธีการส่งจดหมายใส่ตู้ ไปรษณีย์ได้อย่างถูกต้อง

ลำดับขั้นการดำเนินการกิจกรรม

1. ครูเตรียม "ตู้ไปรษณีย์" ที่อยู่ในช่อง 6.3
2. ให้นักเรียนดูตู้ไปรษณีย์จำลอง และสนทนาซักถามถึงความสำคัญของตู้ ไปรษณีย์และบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับตู้ไปรษณีย์
3. ให้นักเรียนคนหนึ่งออกมาสาธิตวิธีการส่งจดหมายใส่ตู้ไปรษณีย์ให้ นักเรียนคนอื่นสังเกตและอภิปรายถึงวิธีการส่งจดหมายใส่ตู้ไปรษณีย์ ที่ถูกต้อง
4. ให้นักเรียนนำของจดหมายที่เขียนหน้าของเรียบร้อย มาใส่ที่ตู้ไปรษณีย์

คำแนะนำ

1. ตู้ไปรษณีย์อยู่ในช่อง 6.3
2. การแสดงตู้ไปรษณีย์ให้นักเรียนดูควรตั้งในที่ ๆ นักเรียนทุกคนสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน

3. สำหรับการสนทนาซักถามในกิจกรรมข้อ 2 ครูอาจใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - ก. นักเรียนเคยเห็นสิ่งนี้ที่ไหนบ้าง (ตามถนน)
 - ข. สิ่งนี้เรียกว่าอะไร (ตู้ไปรษณีย์)
 - ค. ตู้ไปรษณีย์ใช้ทำอะไร (ใส่จดหมายที่จะส่งให้ผู้อื่น)
 - ง. ใครเป็นผู้ที่สามารถเปิดตู้นี้ได้ (พนักงานไปรษณีย์)
4. ในขณะที่นักเรียนออกมาสาธิต ครูควรแนะนำให้นักเรียนคนอื่น ๆ สังเกตว่าเด็กคนนั้นทำถูกหรือไม่ ถ้าทำได้ถูกต้อง ควรชมเชย ถ้ายังไม่ถูกต้อง ควรแนะนำให้ลองทำใหม่ จนถูกต้อง
5. ในขณะที่นักเรียนฝึกการนำจดหมายใส่ตู้ไปรษณีย์ ควรให้นักเรียนออกมาทีละ 5-7 คน เพื่อครูจะได้สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง และนักเรียนที่ยังมิได้ทำ ก็ได้มีโอกาสสังเกตการกระทำของเพื่อน ๆ

กิจกรรมที่ 4

การร้องเพลงและมารยาทการรับจดหมาย

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนบอกถึงวิธีปฏิบัติตนขณะ รับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์ได้อย่างน้อย 2 ข้อ
2. นักเรียนแสดงวิธีการปฏิบัติตนขณะ รับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์ได้

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของ 6.4
2. ครูคิดแผนภูมิเพลง "บุรุษไปรษณีย์" บนกระดานดำ
3. ครูอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
4. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามครู 1 ครั้ง
5. ครูเปิดเทปเพลง "บุรุษไปรษณีย์" ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

6. ครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
7. ครูร้องเพลงนำให้นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรคจนนักเรียนร้องได้
8. ครูและนักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน 2-3 ครั้ง
9. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของนุรุษไปรษณีย์และข้อควรปฏิบัติเมื่อรับจดหมายจากนุรุษไปรษณีย์
10. เลือกนักเรียนออกมา 2 คน สมมติให้เป็นนุรุษไปรษณีย์นำจดหมายที่อยู่ในตู้ไปรษณีย์ไปส่งให้กับผู้รับ (สมมติให้เป็นผู้รับ) ครูสังเกตการปฏิบัติตนในขณะที่รับจดหมายว่าทำได้ถูกต้องหรือไม่

คำแนะนำ

1. แผนภูมิเพลง "นุรุษไปรษณีย์" อยู่ในช่อง 6.4 ส่วนเทปเพลงอยู่ม้วนเดียวกับเพลง "การคมนาคม" ในช่อง 1.3
2. ในการร้องเพลง ครูควรฝึกร้อง ให้ถูกต้องตามทำนองเนื้อร้องก่อน โดยนำเทปเพลงในช่อง 1.3 มาเปิดเพื่อฝึกร้อง
3. ก่อนสอนกิจกรรมนี้ควรเตรียมเครื่องเล่นเทปให้เรียบร้อยก่อน
4. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 9 ครูอาจดำเนินการอภิปรายโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - ก. ในเนื้อเพลงนี้กล่าวถึงใคร (นุรุษไปรษณีย์)
 - ข. นุรุษไปรษณีย์มีความสำคัญอย่างไร
 - ค. เมื่อนุรุษไปรษณีย์นำจดหมายมาส่งให้เรา เราควรทำอย่างไร
 - แสดงความเป็นมิตร ค่ายการยิ้ม
 - พุกด้วยถ้อยคำสุภาพ
 - เมื่อรับจดหมายหรือซองจากนุรุษไปรษณีย์ ควรกล่าวคำ "ขอบคุณ"
5. ในการให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติเป็นนุรุษไปรษณีย์ ควรแนะนำให้ผู้แสดงท่าบทบาทเหมือนจริง เช่น ทำท่าเคาะประตูบ้าน และเรียกเจ้าของบ้าน ทักทายกับเจ้าของบ้าน จะทำให้นักเรียนสนุก

6. การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนหน่วยนี้ ครูอาจใช้วิธีการประเมินต่อไปนี้

1. สังเกตพฤติกรรมในกิจกรรมแสดงการปฏิบัติตนขณะส่งและรับจดหมาย
2. ตรวจจากรายงานและข้อความที่ครูให้ทำงานกลุ่ม
3. ตรวจจากซองจดหมายที่นักเรียนเขียน

สำหรับรายละเอียดของการประเมินผลในแต่ละข้อ มีดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมในการแสดงการปฏิบัติตนขณะส่งและรับจดหมาย ควรสังเกตในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 นักเรียนสามารถปฏิบัติตามที่แนะนำได้ถูกต้องหรือไม่
 - 1.2 มีนักเรียนคนใดที่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้ เพราะอะไร
 - 1.3 อื่น ๆ (ที่ครูผู้สอนเห็นสมควร)
2. รายงานและข้อความในการทำงานกลุ่ม ควรตรวจในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1 แต่ละกลุ่มสามารถทำงานได้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนดให้หรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 2.2 ผลงานของแต่ละกลุ่มเป็นอย่างไร
 - 2.3 สมาชิกของแต่ละกลุ่มมีวิธีการทำงานอย่างไร
 - 2.4 อื่น ๆ (ที่ครูผู้สอนเห็นสมควร)
3. ซองจดหมายที่นักเรียนเขียน ควรตรวจในเรื่องต่อไปนี้
 - 3.1 เขียนได้ถูกต้องตามที่แนะนำหรือไม่
 - 3.2 ความสะอาดเรียบร้อยในการทำงาน
 - 3.3 ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน
 - 3.4 อื่น ๆ (ที่ครูผู้สอนเห็นสมควร)

7. สื่อการสอน

ในแผนการสอนหน่วยที่ 6 นี้ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 กิจกรรม มีสื่อการสอน 4 ของใหญ่ ดังต่อไปนี้

ของ 6.1 นิทานเรื่อง "ต๋อยป่วย" และบัตรคำสั่ง

ของ 6.2 ตัวอย่างจดหมายและกระดาษพับของจดหมาย

ของ 6.3 เนื้อเพลง "นุรุขไปรษณีย์"
คู่ไปรษณีย์

ในแต่ละช่องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ของ 6.1

นิทานเรื่อง "ต๋อยป่วย"

ต๋อย เป็นเด็กน่ารัก ชยันและตั้งใจเรียน ทุกเช้าคุณพ่อจะพาต๋อยมาส่งที่โรงเรียน เพื่อน ๆ ทุกคนรักต๋อยมาก เพราะต๋อยมีน้ำใจคอยช่วยเหลือเพื่อน วันใดที่ต๋อยไม่มาโรงเรียน เพื่อนๆจะพากันเหงา เนื่องจากเวลาที่ต๋อยมาโรงเรียนต๋อยมักจะชวนเพื่อน ๆ เข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดเมื่อมีเวลารว่าง และเพื่อน ๆ จะคุยกับต๋อยถึง เรื่องที่อ่านอย่างสนุกสนานที่ได้ค้นไม่เสมอ

เช้าวันนี้ ต๋อยปวดศีรษะ ตัวร้อน คุณพ่อคุณแม่จึงพาต๋อยไปหาหมอ คุณหมอมตรวจอาการของต๋อยแล้ว พบว่าต๋อยป่วยเป็นไข้หวัด คุณหมอบอกต๋อยว่า "หนูควรทานยา ทานอาหารที่มีประโยชน์ และพักผ่อนให้มาก จึงจะช่วยให้หายเร็ว" ต๋อยจึงต้องทำตามคำแนะนำของคุณหมอ เพราะอยากให้ไข้หวัดหายเร็ว ๆ จะได้ไปพบคุณครูและเพื่อน ๆ

ดังนั้นเมื่อต๋อยรับยาจากคุณหมอแล้ว คุณพ่อคุณแม่พาต๋อยมาส่งที่บ้านให้อยู่กับคุณยาย แล้วคุณพ่อคุณแม่ก็ไปทำงาน ต๋อยรู้สึกเหงามาก ต๋อยคิดถึงเพื่อน ๆ และคุณครู แต่คุณหมอนำให้ต๋อยพักผ่อนที่บ้าน ต๋อยอยากให้คุณครูและเพื่อน ๆ ทราบว่า ที่ต๋อยไม่ได้ไปโรงเรียนเพราะต๋อยป่วยเป็นไข้หวัด ต๋อยจะทำอย่างไรดี เพื่อน ๆ ช่วยคิดหน่อยสิคะว่าจะทำอย่างไรดี

สลากคำสั่งนิทาน เรื่อง "ต้อยป่วย 4 สลาก

สลากคำสั่งที่ 1

จากนิทานเรื่อง "ต้อยป่วย" ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า นักเรียนจะช่วย
ต้อยได้อย่างไรในเรื่องต่อไปนี้

1. มีวิธีการใดบ้างที่ต้อยจะบอกให้คุณครูและเพื่อน ๆ ทราบว่าต้อยป่วย
2. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการที่แนะนำต้อยว่าจะทำอย่างไร

ให้เวลาในการประชุมและเขียนรายงาน 15 นาที

สลากคำสั่งที่ 2

จากนิทานเรื่อง "ต้อยป่วย" ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าจะเขียนข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ไปบอกให้ครูทราบจะเขียนอย่างไร

ให้เวลาในการประชุมและเขียนข้อความ 15 นาที

สลากคำสั่งที่ 3

จากนิทานเรื่อง "ต้อยป่วย" ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าจะเขียนข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ไปบอกให้เพื่อนทราบจะเขียนอย่างไร

สลากคำสั่งที่ 4

1. จากนิทานเรื่อง "ต้อยป่วย" ถ้าเราจะส่งจดหมายถึงคุณครู เราจะเขียนเจ้าหน้าที่อย่างไร

2. จากนิทานเรื่อง "ต้อยป่วย" ถ้าเราจะส่งจดหมายถึงเพื่อน ๆ เราจะเขียนหน้าซองว่าอย่างไร

ของ 6.2

1. ตัวอย่างจดหมายที่เป็นของจริง
2. ตัวอย่างจดหมายที่ขยายใหญ่
3. กระดาษพับของจดหมาย จำนวน 40 แผ่น

ของ 6.3 เนื้อเพลง "บุรุษไปรษณีย์" เนื้อร้อง อาจารย์อ่วมศรี ศุชะทัต

บุรุษ ไปรษณีย์ มีหน้าที่รับส่งจดหมาย
พัสดุสิ่งของมากมาย ๆ
ท่านจักส่งให้ถึงบ้านเราเอ๋ย

8. แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

1. แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุง)
2. ธรรมชาติและเพื่อนบ้านของเรา แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 56-59
3. สารานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือครู

การใช้ชุดการสอนหน่วยที่ 7

ครูผู้^๒ใช้ชุดการสอน โปรดปฏิบัติดังนี้

1. อ่านคู่มือครูฉบับนี้ เพื่อจะได้เตรียมบทเรียน สื่อการสอนไว้ล่วงหน้าให้ครบ
2. ควรสำ^๑รวจสื่อการสอนที่ทำไว้เป็นชุด ๆ ให้พร้อมทุกครั้ง
3. ควรอ่านคำแนะนำที่อยู่ท้ายกิจกรรมการเรียนการสอนและปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
4. เมื่อสอนเสร็จ โปรดเก็บสื่อการสอนไว้ตามของเดิมที่กำหนดไว้
5. เวลาที่ใช้สอนอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนหน่วยที่ 7

1. จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. นักเรียนสามารถบอกถึงความสำคัญของการส่งโทรเลขได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการส่งโทรเลขได้
3. นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการผูกโทรศัพท์ได้
4. นักเรียนสามารถบอกถึงมารยาทในการผูกโทรศัพท์ได้อย่างน้อย 2 ข้อ
5. นักเรียนสามารถบอกแหล่งที่มาของข่าวได้อย่างน้อย 2 ชื่อจาก 3 ชื่อ
6. นักเรียนสามารถเล่าประโยชน์ของการศึกษาคอมข่าวได้อย่างน้อย 2 ข้อ

2. ความคิดรวบยอด

การติดตามข่าวจะช่วยให้เรารู้ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกชุมชน

3. เนื้อหา

การส่งโทรเลข ถ้าเราต้องการส่งข่าวให้ไปถึงผู้รับโดยด่วน เราอาจใช้การส่งโทรเลขแทนการส่งจดหมายทางไปรษณีย์เพราะรวดเร็วกว่า ผู้เขียนเพียงแต่เขียนข้อความที่ต้องการส่ง บอกชื่อ และค่าบิลที่อยู่ของผู้รับ นำไปให้พนักงานที่ทำกาไปรษณีย์โทรเลข พนักงานจะส่งข้อความนั้นเป็นสัญญาณไปตามสาย เมื่อถึงปลายทาง พนักงานจะแปลสัญญาณนั้นเป็นข้อความตามธรรมดา แล้วให้บุรุษไปรษณีย์นำไปให้ผู้รับ การส่งโทรเลขนี้เสียค่าบริการมากน้อยโดยนับตามจำนวนคำ ฉะนั้น การส่งโทรเลข จึงมักส่งด้วยข้อความสั้น ๆ เพื่อเข้าใจเท่านั้น

การพูดโทรศัพท์ ในชุมชนที่มีที่ทำการโทรศัพท์ เราอาจพูดคุยติดต่อกันได้ทางโทรศัพท์ เมื่อเราต้องการพูดกับใคร เราก็ยกหูโทรศัพท์ขึ้น หมุนหมายเลขโทรศัพท์ที่หน้าบิกเครื่องของเรา ถ้าเครื่องรับโทรศัพท์ของผู้รับว่าง ก็จะเกิดเสียงกริ่งเรียกที่เครื่องผู้รับ เมื่อผู้มารับส่งรับโทรศัพท์ก็พูดคุยติดต่อกันได้

การเผยแพร่ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ เป็นเครื่องมือเผยแพร่ข่าวสำคัญที่ทำให้ เราได้รู้เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้เรามีความรู้ทันต่อเหตุการณ์

4. เวลาที่ใช้สอน

เวลาที่ใช้สอนในหน่วยนี้มี 3 คาบ ๆ ละ 20 นาที ในการสอนครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงช่วงความสนใจและสภาพความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวัยของผู้เรียน

สำหรับแผนการสอนในหน่วยที่ 7 นี้ เพื่อสอนให้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ จึงจัดกิจกรรมการสอนทั้งหมด 3 กิจกรรม ใช้เวลา 3 คาบ หรือ 60 นาที

ครูผู้ใช้ชุดการสอนอาจใช้กิจกรรมการสอนทั้ง 3 กิจกรรมสอนเสร็จภายใน 3 คาบติดต่อกัน หรืออาจจะแบ่งเวลาสอนออกเป็นคาบ ๆ ดังนี้คือ

คาบที่ 1 (20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 1

คาบที่ 2 (20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 2

คาบที่ 3 (20 นาที) ใช้กิจกรรมที่ 3

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

ในแผนการสอนหน่วยนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน 3 กิจกรรม คือ

- 5.1 การสาธิตและการอภิปรายถึงวิธีการพูดโทรศัพท์
- 5.2 การอภิปรายและฝึกคิดข้อความที่ใช้ในการส่ง โทรเลข
- 5.3 การอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์

ในแต่ละกิจกรรม ได้กำหนดรายละเอียดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน เมื่อได้ศึกษากิจกรรมนี้แล้วก็สามารถนำไปใช้สอนได้ รายละเอียดของกิจกรรมมีดังต่อไปนี้คือ

กิจกรรมที่ 1

การสาธิตและการอภิปรายถึงวิธีการพูดโทรศัพท์

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการพูดโทรศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถบอกถึงมารยาทในการพูดโทรศัพท์ได้อย่างน้อย 2 ข้อ

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของ 7.2 ซึ่งเป็นเครื่องพูดโทรศัพท์จำลองและภาพเครื่องรับโทรศัพท์
2. ให้นักเรียนดูภาพเครื่องรับโทรศัพท์ เครื่องพูดโทรศัพท์จำลอง และอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญและวิธีการพูดโทรศัพท์
3. ให้นักเรียนดูเครื่องพูดโทรศัพท์และโทรศัพท์จำลอง แนะนำเกี่ยวกับการประดิษฐ์และการใช้
4. ให้นักเรียน 2 คน ออกมาสาธิตการพูดโทรศัพท์โดยใช้เครื่องพูดโทรศัพท์จำลอง ให้นักเรียนคนอื่น ๆ สังเกตและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับมารยาทในการพูดโทรศัพท์

คำแนะนำ

1. สื่อการสอน อยู่ในช่อง 7.2 ซึ่งประกอบด้วยเครื่องพูดโทรศัพท์จำลอง และภาพเครื่องรับโทรศัพท์ ซึ่งเป็นภาพโทรศัพท์ส่วนตัวและโทรศัพท์สาธารณะ
2. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 2 ครูอาจดำเนินการอภิปรายตามคำถามต่อไปนี้
 - 2.1 ภาพที่นักเรียนเห็นเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร (โทรศัพท์)
 - 2.2 โทรศัพท์มีไว้เพื่ออะไร (พูดคุย)
 - 2.3 เวลาที่เราต้องการพูดโทรศัพท์ เราจะทำอย่างไร
 - ยกหูโทรศัพท์ขึ้น
 - หมุนเลขที่หน้ามดเครื่องโทรศัพท์ตามหมายเลขของผู้รับ
 - รอจนได้ยินเสียงฝ่ายผู้รับยกหูแล้วจึงพูด
3. ในการแนะนำเกี่ยวกับการประดิษฐ์ และการใช้เครื่องโทรศัพท์จำลอง โปรดดูรายละเอียดในช่อง 7.2
4. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 4 ครูอาจดำเนินการอภิปรายตามคำถามต่อไปนี้
 - 4.1 เมื่อนักเรียนเป็นผู้พูดโทรศัพท์ ควรพูดว่าอย่างไร (สวัสดี (คะ/ครับ) ฮัลโหล)
 - 4.2 ถ้านักเรียนเป็นผู้รับสาย คำแรกควรพูดว่าอย่างไร (สวัสดี หรือฮัลโหล ที่นี่....)
 - 4.3 ในการพูดสนทนาทางโทรศัพท์ควรใช้คำพูดอย่างไร (พูดด้วยถ้อยคำสุภาพ)
 - 4.4 ก่อนจะจบการพูดคุยทางโทรศัพท์ เราควรพูดว่าอย่างไร (สวัสดี (คะ/ครับ))

กิจกรรมที่ 2

การอภิปรายและฝึกคิดข้อความที่ใช้ในการส่งโทรเลข

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

หลังจากการ เรียนกิจกรรมนี้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการ เรียนรู้อย่างนี้

1. นักเรียนสามารถบอกถึงความสำคัญของการส่งโทรเลขได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการส่งโทรเลขได้

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของ 7.1 ซึ่งเป็นตัวอย่างแบบฟอร์มโทรเลข
2. ให้นักเรียนดูตัวอย่างแบบโทรเลข และสนทนาซักถามเกี่ยวกับการส่งโทรเลข สิ่งใดที่นักเรียนไม่ทราบ ครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ
3. เล่าเหตุการณ์สมมติ และให้นักเรียนคิดข้อความสั้น ๆ เพื่อใช้ส่งโทรเลข โดยครูคอยช่วยเหลือแนะนำ (ดูเหตุการณ์สมมติในช่อง 7.1)
4. สรุปความสำคัญของการส่งโทรเลขและวิธีการส่งโทรเลข

คำแนะนำ

1. สื่อการสอนอยู่ในช่อง 7.1 ซึ่งประกอบด้วยตัวอย่างแบบฟอร์มโทรเลข และเหตุการณ์สมมติ ครูควรอ่านและศึกษารายละเอียดของสื่อการสอนก่อนทำการสอน
2. สำหรับการสนทนาในกิจกรรมข้อ 2 ครูอาจดำเนินการสนทนาซักถามได้ดังต่อไปนี้
 - 2.1 นักเรียนเคยเห็นสิ่งนี้หรือไม่ เคยเห็นที่ใด (ดูแบบฟอร์มโทรเลข)
 - 2.2 สิ่งนี้เขาเรียกว่าอะไร (โทรเลข)
 - 2.3 โทรเลขมีประโยชน์อย่างไรต่อเรา (บอกข่าวแก่เรา)
 - 2.4 ถ้าเราต้องการส่งโทรเลขเราจะไปที่ไหน(ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข)

2.5 เมื่อถึงที่ทำการไปรษณีย์ ใครทราบบ้างว่าเราจะทำอย่างไร
(ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ ครูควรอธิบายให้เด็กเข้าใจคือ

1. เขียนข้อความที่ต้องการอย่างสั้น ๆ แต่ให้ผู้รับเข้าใจ ลงในกระดาษที่ทางการไปรษณีย์มีไว้ให้
2. เขียนชื่อ นามสกุล ตำบลที่อยู่ของผู้รับ และชื่อของเราในกระดาษข้อความนั้น
3. นำข้อความ ชื่อ ที่อยู่ของผู้รับและผู้ส่งให้พนักงาน
4. จ่ายเงินตามจำนวนที่พนักงานคิดจากจำนวนคำในข้อความที่เราเขียน)

2.6 ข้อความที่เราส่งจะถึงมือผู้รับได้อย่างไร (พนักงานจะส่งข้อความ
เป็นสัญญาณไปตามสาย เมื่อถึงปลายทางพนักงานก็จะแปลสัญญาณ
นั้นเป็นข้อความตามธรรมดา แล้วให้มนุษย์ไปรษณีย์นำไปให้ผู้รับ)

3. สำหรับการเล่าเหตุการณ์สมมติ ครูควรอ่านก่อนสอน และครูเป็นผู้เล่าให้นักเรียนฟัง สำหรับการให้นักเรียนคิดข้อความสั้น ๆ นั้น ครูควรตั้งใจและกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนช่วยกันคิด และช่วยชักเถลาสำนวนให้เข้าใจง่าย
4. สำหรับการสรุปความสำคัญของการส่งโทรเลขและวิธีการส่งโทรเลข อาจให้นักเรียนช่วยกันเล่าถึงสิ่งที่ได้รับจากการเรียนในกิจกรรมนี้

กิจกรรมที่ 3

การอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

- หลังจากเรียนกิจกรรมนี้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังนี้
1. นักเรียนสามารถบอกแหล่งที่มาของข่าวได้อย่างน้อย 2 ข้อ จาก 3 ข้อ
 2. นักเรียนสามารถเล่าประโยชน์ของการติดตามข่าวได้อย่างน้อย 2 ข้อ

ลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อการสอน ของ 7.3 ซึ่งเป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์
2. ให้นักเรียน 1 คน ออกมาอ่านข่าวที่ครูเตรียมไว้ให้เพื่อนฟัง
3. จากการฟังข่าว ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแหล่งที่มาของข่าว
4. ให้นักเรียนเล่าถึงประสบการณ์จากการติดตามข่าวทางวิทยุและโทรทัศน์
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการติดตามข่าว

คำแนะนำ

1. สื่อการสอนอยู่ในช่อง 7.3 ครูควรอ่านและศึกษารายละเอียดของข่าว ก่อนที่จะให้นักเรียนอ่าน
2. ในขณะที่ฟังข่าว ครูควรสังเกตความสนใจในการฟังของนักเรียนด้วย เพื่อคอยกระตุ้นเตือนนักเรียนที่มีสมาธิในการฟังค่อนข้างน้อยให้สนใจฟัง
3. สำหรับการอภิปรายในข้อ 3 ครูอาจดำเนินการอภิปรายโดยใช้คำถาม ดังต่อไปนี้
 - 3.1 ข่าวนี้นำมาจากไหน (หนังสือพิมพ์)
 - 3.2 เป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร
 - 3.3 ข่าวนี้ให้ประโยชน์อะไรแก่เราบ้าง
 - 3.4 ในการติดตามข่าว นอกจากอ่านจากหนังสือพิมพ์แล้ว เราอาจติดตามข่าวจากที่ใดได้อีกบ้าง (ฟังจากวิทยุ , คุโทรทัศน์)
4. ในการเล่าประสบการณ์ ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเล่าเรื่องที่ไม่ซ้ำกัน โดยคำนึงถึงเวลาที่ใช้สอนด้วย
5. สำหรับการอภิปรายในกิจกรรมข้อ 5 ครูอาจดำเนินการอภิปรายตามคำถามดังต่อไปนี้
 - 5.1 เมื่อเราอ่านหรือฟังข่าว เราได้รับความรู้อะไรบ้าง
 - 5.2 ทำไมเราจำเป็นต้องติดตามข่าว

5.3 ถ้าไม่มีหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ ที่จะกระจายข่าวจะเกิดอะไรในชุมชน

5.4 การติดตามข่าวจากที่ต่าง ๆ เราได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

6. การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมตอบคำถามแสดงความคิดเห็นในขณะเรียน
2. สังเกตจากการเล่าประสบการณ์ในการติดตามข่าวของเด็ก
3. สังเกตจากการฟังข่าวและคำอธิบาย

สำหรับการประเมินผลแต่ละข้อ ครูอาจประเมินผลตามแนวที่แนะนำไว้ดังนี้

1. การตอบคำถามแสดงความคิดเห็น
 - 1.1 นักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามมีจำนวนเท่าใด
 - 1.2 มีนักเรียนผู้ใดบ้างที่ตอบแสดงความคิดเห็นมากที่สุด
 - 1.3 มีนักเรียนผู้ใดบ้างที่ตอบคำถามน้อยที่สุด
2. การเล่าประสบการณ์
 - 2.1 ข่าวที่นักเรียนเล่าส่วนใหญ่ นำมาจากไหน
 - 2.2 ข่าวที่นักเรียนส่วนใหญ่สนใจเป็นข่าวประเภทใด
 - 2.3 มีนักเรียนผู้ใดบ้างที่สนใจติดตามข่าว
 - 2.4 มีนักเรียนผู้ใดบ้างที่ยังต้องการคำแนะนำในการติดตามข่าว
3. การฟังข่าวและคำอธิบาย
 - 3.1 สมรรถิในการฟังของนักเรียนเป็นอย่างไร
 - 3.2 นักเรียนคนใดบ้างที่ยังต้องการคำแนะนำในเรื่องสมรรถิในการฟัง

7. สื่อการสอน

ในแผนการสอนหน่วยที่ 7 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม จึงมีสื่อการสอน 3 ของใหญ่ ดังต่อไปนี้

ของ 7.1 ประกอบด้วย

1. ภาพเครื่องพูดโทรศัพท์ ซึ่งเป็นภาพโทรศัพท์ส่วนตัวและโทรศัพท์สาธารณะ
2. เครื่องโทรศัพท์จำลอง

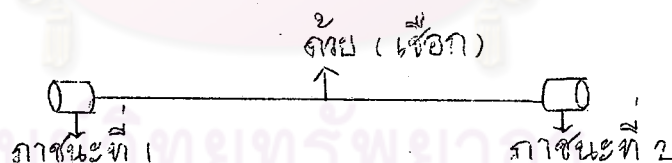
เครื่องโทรศัพท์จำลอง

อุปกรณ์ 1. ภาชนะที่เหลื่อใช้ได้แก่ กระป๋องเปล่า แก้วกระดาษ หรือถ้วยพลาสติก
2 ใบ

2. ค้ายหรือเชือก 1 เส้น ยาวพอสมควร

วิธีทำ 1. นำภาชนะทั้ง 2 ใบเจาะรูตรงกลางก้นภาชนะ 1 รู (อาจใช้ตะปูเล็ก ๆ เจาะก็ได้) ให้ค้ายหรือเชือกสามารถร้อยผ่านรูได้

2. ดึงปลายค้ายข้างหนึ่งกับก้านไม้ขีด (หรือไม้เล็ก ๆ) และเอาปลายค้ายที่ยังไม่ผูก ร้อยจากกระป๋องผ่านรูที่เจาะของกระป๋องใบที่ 1 แล้วจึงร้อยจากก้นกระป๋องใบที่ 2 และผูกปลายค้ายกับไม้ขีด ดังภาพต่อไปนี้

วิธีใช้ จำนวนผู้เล่น 2 คน หรือผู้พูดกับผู้รับ

ผู้พูดกับผู้รับจะอยู่คนละข้าง ให้ผู้พูดพูดข้อความกรอกลงที่ปากกระป๋อง ส่วนผู้ฟังจะใช้หูแนบกับปากกระป๋องที่ตนถืออยู่ ก็จะ ได้ยินข้อความที่ผู้พูดส่งมา

ประโยชน์ของอุปกรณ์

1. ให้นักเรียนรู้จักนำวัสดุเหลื่อเข้ามาประดิษฐ์เป็นอุปกรณ์การเรียนได้
2. ฝึกให้นักเรียนรู้จักพูดสนทนาโต้ตอบกัน

3. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ของ 7.2 ประกอบด้วย

1. ตัวอย่างแบบฟอร์มโทรเลข
2. เหตุการณ์สมมติ

เหตุการณ์ สมมติ

พีนิคก็เป็นนักเรียนเหมือนกับจุ่ม แต่พีนิคเรียนชั้นสูงกว่าจุ่ม ตอนนี้พีนิคอยู่ชั้น ม.ศ. 5 พีนิคเป็นคนน่ารักจึงมีเพื่อนเยอะแยะ

ก่อนเปิดเทอม พ่อของพีนิคคนหนึ่งชื่อ พีจิม พีจิมมีบ้านอยู่ต่างจังหวัด หลังจากสอบไล่เสร็จพีจิมอยากกลับบ้านต่างจังหวัดมาก จึงสั่งให้พีนิคช่วยฟังผลการสอบ ชั้น ม.ศ.4 ให้ด้วย ถ้ารู้ผลสอบให้ส่งข่าวไปบอกให้พีจิมทราบโดยด่วน แล้วพีจิม ก็เดินทางกลับบ้านที่ต่างจังหวัด

วันหนึ่งพีนิคชวนจุ่มไปฟังผลการสอบชั้น ม.ศ.4 พีนิคก็ใจมากที่พีจิมและเพื่อน ทุกคนสอบไล่ได้ พีนิคจึงชวนจุ่มไปที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ส่งข่าวไปให้พีจิมทราบว่าสอบได้

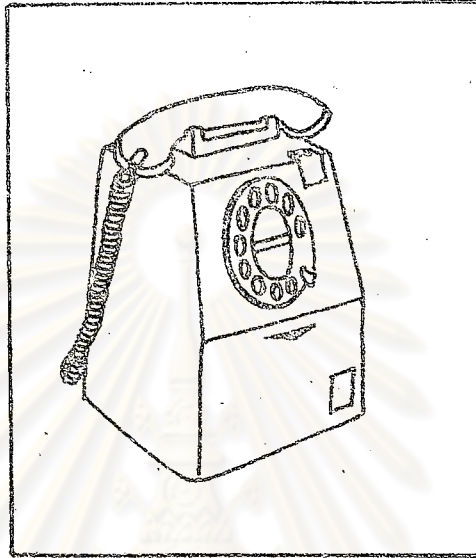
เมื่อไปถึงที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข พนักงานได้ให้พีนิคเขียนข้อความที่ต้องการ พีนิคยั้งคิดว่าจะเขียนอย่างไรดี พีนิคให้จุ่มช่วยคิด จุ่มก็ช่วยคิดจนได้

วันนี้เพื่อน ๆ เรียนเรื่องการส่งโทรเลขใช้ไหมคะ เพื่อน ๆ ลองช่วยกันคิด ชิคะว่า จะเขียนข้อความสั้น ๆ อย่างไร ที่จะบอกให้พีจิมทราบว่า พีจิมสอบไล่ได้

เพื่อน ๆ ช่วยกันคิดนะคะ แล้วบอกให้คุณครูทราบ

ของ 7.3 ข่าวจากหนังสือพิมพ์

ภาพประกอบชุดการสอนหน่วยที่ 7
กิจกรรมที่ 1

ภาพทั้ง 2 ภาพนี้เป็นภาพวาดด้วยสีเมจิก มีขนาด 29 ซม. x 23 ซม.

๘. แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

1. แบบเรียนสังคมศึกษา ตอนที่ 2 (บ้านเมืองของเรา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 57.
2. เราและเพื่อนบ้านของเรา แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ หน้า 56-59.

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวสมใจ นุญชรพิภิญโญ เกิดเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2494
ที่อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต จากคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2515 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์-
ประจำ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เป็นจำนวน 800 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย